

**stimuleringsfonds
creatieve industrie**

jaarverslag 2015

**stimuleringsfonds
creatieve industrie**

jaarverslag 2015

2015: stimuleren van kwaliteit en vernieuwing

Het Stimuleringsfonds presenteert de resultaten van 2015. In het derde jaar van haar bestaan is het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie uitgegroeid tot een stevig cultuurfonds met een herkenbaar profiel. Het aantal aanvragen is binnen een jaar tijd met ruim 300 toegenomen en het bedrag aan verleende subsidies is met ruim 1,6 miljoen euro toegenomen. Ook zijn veel publieke activiteiten georganiseerd om het werkkterrein van de creatieve industrie te verkennen, nieuwe coalities te smeden en om kennis en ervaring te delen, over de grenzen van de vele disciplines heen.

Kerntaak is en blijft het creëren van vrije ruimte voor ontwerpers en culturele instellingen. In dit publieksverslag is een diversiteit aan vernieuwende culturele projecten in beeld gebracht. Projecten die opvallen door hun inhoudelijke en artistieke kwaliteit, maar ook door hun maatschappelijk en economisch draagvlak, publieksbereik, veelvormigheid en professionaliteit. Overtuigend laten deze ontwerpers, makers, kunstenaars, culturele instellingen en organisaties zien wat cultuursubsidie teweeg kan brengen. Met hun originaliteit en doorzettingsvermogen geven zij op eigen wijze invulling aan de relevantie van cultuur in onze samenleving.

inhoud

inleiding

Resultaten 2015

Het Stimuleringsfonds is in 2013 opgezet als een nieuw type cultuurfonds, dat opereert op het grensvlak van cultuur, economie en maatschappij. Deze veelzijdige positionering veroorzaakt een dynamiek die de grenzen van de cultuur ruimschoots overschrijdt. Om zelf initiërend te kunnen opereren in dit krachtenspel profileerde het Stimuleringsfonds zich in het beleidsplan 2013-2016 als een activistisch en initiërend cultuurfonds, dat zich wil inzetten voor een stevige herpositionering van architectuur, vormgeving en e-cultuur in het cultuurbeleid. In de opdracht van OCW aan het Stimuleringsfonds is benadrukt dat van het fonds een sectoroverschrijdende aanpak wordt verwacht en samenwerking met private en publieke partijen in binnen- en buitenland. Hiermee is een veelzijdig en grenzeloos werkerterrein blootgelegd. In de toekomst is het de opgave om – in continue dialoog met de sector creatieve industrie – ook grenzen te trekken. De noodzaak om heldere keuzes te maken is versterkt doordat gedurende 2015 ook reeds de koers voor 2017-2020 moest worden uitgezet. Zo ontstond er een periode waarin van de organisatie werd verwacht constant te schakelen tussen het optimaliseren van de lopende activiteiten, het experimenteren met nieuwe werkvormen, partners en podia, en het formuleren van de ambities voor de toekomst. In deze dynamische context blijkt het Stimuleringsfonds zich helder gepositioneerd te hebben. De stakeholders waarderen de gemaakte keuzes positief. Dit blijkt uit het klanttevredenheidsonderzoek dat eind 2015 is uitgevoerd.

Positionering

De grote vrijheid die het Stimuleringsfonds heeft in het creëren van een eigen domein voor de creatieve industrie heeft ook een keerzijde. Vooral nog heeft de creatieve industrie een kwetsbare navelstreng met het landelijke cultuurbeleid. In de voorbereiding van het cultuurbeleid 2017-2020 is de aandacht voor de betekenis van de creatieve industrie voor de ontwikkeling en verspreiding van cultuur gering. Het cultuurpolitieke debat spitst zich, op alle overheidsniveaus, toe op de ondersteuning van culturele instellingen die deel uitmaken van de landelijke culturele basisinfrastructuur (BIS). Naast het Stimuleringsfonds is Het Nieuwe Instituut op dit moment de enige instelling in de basisinfrastructuur die zich richt op de creatieve industrie. Hiermee ontsnapt de creatieve industrie, die wordt gedragen door een divers veld van ontwerpers, makers en kunstenaars, aan de beleidsmatige en bestuurlijke aandacht. Dat wordt nog onvoldoende onderkend. De verwachting is zelfs dat met ingang van 2017 de positie van de culturele instellingen binnen de creatieve industrie nog verder zal verzwakken. Wel hebben de Raad voor Cultuur en de Adviesraad voor wetenschap, technologie en innovatie (AWTI) een gezamenlijk advies aan de Tweede Kamer uitgebracht over de creatieve industrie, maar dit biedt geen nieuw instrumentarium om de culturele, artistieke en experimentele kwaliteiten van de sector te ondersteunen. Ook de brief van de ministeries van OCW en EZ, dat een antwoord geeft op dit advies, biedt geen aanknopingspunten voor het Stimuleringsfonds om de creatieve industrie beter te kunnen ondersteunen. Deze brief benadrukt wel het belang van de creatieve industrie.

Beleidsplan 2017-2020

Met de subsidieregelingen, programma's, flankerende activiteiten en een nieuw beleidsplan, heeft het fonds de basis gelegd voor de beleidsperiode 2017-2020. In het beleidsplan 2017-2020 zijn de positionering en de agenda van het Stimuleringsfonds uitgewerkt. De beleidsbrief 'Meer ruimte voor cultuur' is hierbij leidend. Het beleidsplan is verder gebaseerd op vele gesprekken met stakeholders, evaluaties met adviescommissies en een klanttevredenheidsonderzoek. Bovendien zijn verkenningen uitgevoerd naar de grenzen van het werkerterrein – nationaal én internationaal – en heeft het Stimuleringsfonds zich verdiept in de specifieke behoeften van de vele subdisciplines die deel uitmaken van de creatieve industrie. De uitkomsten van deze activiteiten ondersteunen de argumentatie voor de specifieke opbouw van het Stimuleringsfonds dat een subsidiehuis combineert met een programmahuis. Het subsidiehuis is vraaggericht, open en biedt veel vrije ruimte voor ontwerpers, makers en instellingen. Het vernieuwde programmahuis biedt mogelijkheden voor verdieping en specialisering. Het werken in programma's brengt focus aan in de grote variatie aan activiteiten. Bovendien wordt de impact van de programmaresultaten versterkt door meerjarige samenwerkingsverbanden aan te gaan met relevante partners uit cultuur, onderwijs en samenleving.

Beleidscontext

Het Stimuleringsfonds werkt binnen meerdere beleidsvelden in opdracht van verschillende ministeries. Op die manier levert het fonds – naast het stimuleren van de creatieve industrie binnen de cultuursector – een bijdrage aan het Internationaal Cultuurbeleid, aan de creatieve industrie binnen het topsectorenbeleid en aan het agenderen en oplossen van ruimtelijke vraagstukken in Nederland binnen de Actieagenda Architectuur en Ruimtelijk Ontwerp 2013-2016.

Internationaal Cultuurbeleid

Het belang van internationalisering wordt breed onderkend door de ministeries van OCW, BuZa en ook EZ. Het Stimuleringsfonds voert het Programma Internationalisering Ontwerpsector uit in opdracht van OCW en BuZa en ontvangt hiervoor jaarlijks 2 miljoen euro. Gezamenlijk met de andere rijkscultuurfondsen voert het Stimuleringsfonds aanvullend, in opdracht van BuZa, het programma Dutch Cultural Manifestations Abroad uit. Dit richt zich op gezamenlijke activiteiten in specifieke landen. Tot slot ondersteunt de afdeling Buitenlandse Economische Betrekkingen van BuZa promotionele activiteiten die in dienst staan van internationalisering. EZ draagt niet financieel bij aan de activiteiten van het Stimuleringsfonds, maar er vindt wel regelmatig afstemming plaats.

Topsector creatieve industrie

Het Stimuleringsfonds heeft een bijdrage aan het topsectorenbeleid geleverd binnen de contouren van drie Agenda's: Human Capital, Internationalisering en Kennis & Innovatie. Het programma Talentontwikkeling begeleidt jonge ontwerpers in hun artistieke en professionele ontwikkeling en sluit aan bij de Human Capital Agenda. De belangstelling voor professionalisering van het eigen ondernemerschap neemt vooral toe binnen de Vormgeving. Het fonds breidt haar activiteiten op het gebied van professionalisering uit, om aan deze specifieke vraag te voldoen.

Het programma Internationalisering Ontwerpsector draagt bij aan het vergroten van het werkkterrein van de Nederlandse creatieve industrie. Sinds de start van het programma neemt de internationale belangstelling voor samenwerking en uitwisseling met Nederlandse ontwerpers, makers en instellingen snel toe. Bovendien is internationalisering een doelstelling binnen bijna alle subsidieregelingen van het fonds. In 2015 is ook een start gemaakt met het professionaliseren van ontwerpend onderzoek, dat wordt uitgevoerd in de dagelijkse praktijk. Het Stimuleringsfonds werkt hierin samen met onderwijs- en onderzoeksinstellingen en zal interdisciplinair onderzoek binnen de creatieve industrie stimuleren. In het beleidsplan 2017-2020 zijn twee nieuwe programma's opgenomen, die zich richten op onderzoeksmethodiek dan wel op specifieke thema's. Met deze activiteiten draagt het Stimuleringsfonds bij aan de Kennis- en Innovatie Agenda.

Actieagenda Architectuur en Ruimtelijk Ontwerp 2013-2016

De Actieagenda focust op het agenderen en oplossen van ruimtelijke vraagstukken in eigen land. Hiermee draagt het kabinet bij aan een 'architectuur- en ruimtelijke ontwerpsector die blijvend economisch vitaal, maatschappelijk relevant én cultureel vernieuwend is'. De Agenda wordt aangevoerd door de ministeries van OCW en IenM. Binnen dit kader voert het Stimuleringsfonds vijf vierjarige programma's uit gericht op de kwaliteitsverbetering op alle schaalniveaus van het ruimtelijk ontwerp. Op initiatief van de betrokken ministeries is een onafhankelijk adviesbureau ingeschakeld om de werking van de AARO-programma's in kaart te brengen. Daarnaast is een uitvoerige evaluatie van het programma geïnitieerd. Hierbij wordt overleg gevoerd met de uitvoerende instellingen. Ter voorbereiding van de nieuwe programma's worden, in samenwerking met de instellingen, publieke debatten georganiseerd.

Vooruitblik 2016

Het werkkterrein van de creatieve industrie bestaat uit een heel breed palet aan ontwerpers, makers en kunstenaars. Aangezien het instrumentarium van het fonds is gericht op het stimuleren van kwaliteit en vernieuwing, is het van belang de werkwijze, werkvormen en advisering af te stemmen op de werkwijze van de aanvragers. Binnen de creatieve industrie is daarnaast ook een groot aantal, voornamelijk kleinschalige, culturele instellingen werkzaam. Het ontwikkelen van een stevig, coherent netwerk van culturele instellingen die als laboratorium, werkplaats, debatcentrum en podium fungeren, vraagt extra aandacht. Dit is een prioriteit in het beleidsplan 2017-2020. De voorbereiding hiervan vindt plaats in 2016, in de vorm van de eerste aanvraagronde voor de twee- en vierjarige programma's. De uitslag van deze subsidieronde zal een grote impact hebben op de samenstelling van het netwerk van culturele instellingen. Het Stimuleringsfonds spant zich in om de samenhang en de samenwerking te bevorderen en daar ook festivals, musea en werkplaatsen intensiever bij te betrekken. Daarnaast zal 2016 in het teken staan van het presenteren van de resultaten van meerdere programma's. Bovendien vindt de voorbereiding plaats van het Internationaal Cultuurbeleid en van het vervolg op de AARO-programma's. De voorbereiding van twee programma's op het gebied van ontwerpend onderzoek vindt ook in 2016 plaats. Hiermee wordt een brug geslagen tussen het onderzoek dat het Stimuleringsfonds ondersteunt, en onderzoek dat wordt verricht door culturele instellingen, universiteiten, kunstvakonderwijs en hogescholen.

Financieel resultaat

In 2015 is in totaal € 11.413.443 subsidie verleend aan 682 projecten. Dit is een daling ten opzichte van 2014, waarin € 15.532.939 aan subsidie is verleend. Het beeld wordt echter vertekend door de uitvoering van de regeling voor Meerjarige programma's. De ronde voor subsidiëring van de programma's – die in 2015/2016 worden uitgevoerd – vond eind 2014 plaats. Er werd toen een bedrag van € 5.727.528,- verleend. Wanneer we de meerjarige subsidies buiten beschouwing laten, is het bedrag aan verleende subsidies in 2015 met 1,6 miljoen euro toegenomen. Ook het aantal in behandeling genomen aanvragen is gestegen: van 1780 in 2014 naar 2110 in 2015 (exclusief de samenwerking met het Mediafonds en het Filmfonds). Het aantal nieuwe aanvragers is 65% waarbij nieuwe aanvragers een vergelijkbaar honoreringspercentage kennen als bestaande aanvragers: in 2013 is dat 34%–34%, in 2014 is dat 36%–32% en in 2015 49%–44% (bestaand–nieuw). Ook de uitvoering van de overige activiteiten is in 2015 gestegen van € 1.729.715 naar € 2.471.080. Deze activiteiten omvatten zowel de uitvoering van de programma's, als flankerende activiteiten ter ondersteuning van de subsidieregelingen. Bovendien zijn in 2015 veel activiteiten geïnitieerd ter voorbereiding van het beleid voor de periode 2017-2020.

Subsidie- en programmahuis

Typend voor de bedrijfsvoering van het Stimuleringsfonds is de combinatie van een subsidiehuis en een programmahuis. Het subsidiehuis geeft uitvoering aan het cultuurbeleid – zoals omschreven is in het beleidskader – en is gericht op het versterken van de vakdisciplines en de culturele infrastructuur. In het programmahuis zijn alle werkvormen opgenomen die voortkomen uit aanvullende en/of tussentijdse beleidsinitiatieven vanuit OCW, BuZa en IenM. Het subsidiehuis omvat tien regelingen die hun formele en juridische basis hebben in het Algemeen Subsidiereglement van het Stimuleringsfonds. In de subsidieregelingen, officieel Deelregelingen genoemd, zijn de missie en doelstellingen van het Stimuleringsfonds verwerkt. Het programmahuis omvat momenteel zes programma's die gericht zijn op specifieke thema's en doelstellingen. Daarnaast neemt het Stimuleringsfonds deel aan drie programma's, die door de gezamenlijke cultuurfondsen worden uitgevoerd: The Art of Impact (OCW), Dutch Cultural Manifestations Abroad (BuZa) en Talentontwikkeling in een internationale context (OCW). Binnen de context van de verschillende Deelregelingen en programma's kunnen Open Oproepen worden uitgeschreven, bijvoorbeeld voor deelname aan (internationale) evenementen, onderzoek naar een specifieke opgave of participatie in een specifiek programma van het fonds. De Open Oproepen zijn effectief en verlagen de drempel voor nieuwe aanvragers.

Subsidies

Tien verschillende subsidieregelingen bieden makers én culturele instellingen in de gehele breedte van de creatieve industrie vrije ruimte voor experimenten, onderzoek en innovatie. Of om andere culturele activiteiten te organiseren buiten hun reguliere beroepspraktijk. Het fonds ondersteunt daarmee de ontwerper in al zijn verscheidenheid en helpt culturele instellingen een brug te slaan tussen ontwerp, onderzoek, debat en publiek. Kerntaak van het fonds is het stimuleren van cultuur. Alle aanvragen worden daarom allereerst beoordeeld vanuit een cultureel perspectief, dat wil zeggen op hun inhoudelijke en artistieke kwaliteit. Elke regeling heeft daarnaast een specifieke doelstelling. Aanvragers kunnen aangeven welke doelstellingen ze nastreven met hun project. De beoordeling van aanvragen ligt bij de adviescommissies. Deze betrekken in hun beoordeling tevens doel, opzet, financiën en communicatiestrategie.

basisregelingen

architectuur	vormgeving	e-cultuur
---------------------	-------------------	------------------

interdisciplinaire regelingen

talentontwikkeling
internationalisering
meerjarige programma's
activiteitenprogramma's

samenwerkingsregelingen

gamefonds
tax-videoclip
non-fictie transmedia

Basisregelingen

De drie basisregelingen met minimaal vier rondes per jaar, ondersteunen elk een deel van de ontwerpers in de creatieve industrie: architectuur, vormgeving, e-cultuur.

Architectuur

De subsidieregeling Architectuur omvat alle schaalniveaus van het ruimtelijk ontwerp: van (interieur-) architectuur en landschapsarchitectuur tot stedenbouw en regionale planning. In haar jaarlijkse evaluatie heeft de adviescommissie een aantal aandachtspunten benoemd:

- het belang van experiment en artistieke ontwikkeling voor de beroepspraktijk en het verdiepen van praktijkgericht ontwerp onderzoek
- stimuleren van de vakinhoudelijke verdieping, met name ten aanzien van maatschappelijke opgaven
- de bijdrage van ontwerpers aan het oplossen van het disfunctioneren van de woningmarkt
- meer aandacht besteden aan de rol van collectieven in architectuur en stedenbouw
- versterken en verrijken van de interieurdiscipline

Al deze thema's onderschrijft het fonds. Binnen de AARO-programma's en in activiteiten die de Deelregeling Architectuur ondersteunen, worden deze onderwerpen geadresseerd. Een specifiek aandachtspunt is de internationalisering van de beroepspraktijk. Alhoewel internationalisering een doelstelling is binnen de Deelregeling Architectuur, blijven de resultaten hier achter. Met name de internationale uitwisseling van kennis en ervaring verdient meer aandacht.

Vormgeving

De discipline vormgeving is breed en kent vele subdisciplines. Sommige zijn aan elkaar verwant maar veelal functioneren zij onafhankelijk van elkaar. Dit wordt weerspiegeld in een flinke hoeveelheid zeer uiteenlopende aanvragen bij de subsidieregeling Vormgeving. Tijdens de jaarlijkse evaluatie dringt de adviescommissie aan op inhoudelijke verdieping binnen het ontwerpveld. Om hier vorm en inhoud aan te geven organiseert het Stimuleringsfonds in 2016 onder andere een serie expertmeetings. Het doel is om inzicht te krijgen in de ontwikkelingen binnen de verschillende subdisciplines en zo de discipline vormgeving te verdiepen. Verder zet het fonds in op een aantal samenwerkingen, bijvoorbeeld met het Letterenfonds op het gebied van kinderboekillustraties.

E-cultuur

De kwaliteit en de relevantie van de aanvragen op het gebied van e-cultuur blijven toenemen. Ontwerpers en makers werken veel samen met andere culturele disciplines, waardoor e-cultuur een steeds groter gebied bestrijkt. Het fonds heeft deze uitbreiding in kaart gebracht door een serie grensverkenningen naar muziek, literatuur en beeldende kunst. De commissie ondersteunt deze crossovers maar bepleit tegelijkertijd voldoende aandacht voor de inhoudelijke positie van e-cultuur. De verbreding moet niet ten koste gaan van de inhoudelijke en onderzoekende waarde. Ze noemt als positieve voorbeelden de relatie met bio-design of filosofische en beschouwende projecten. De verbreding en verdieping van e-cultuur kan met communicatie over de subsidiemogelijkheden en de behaalde inhoudelijke resultaten verder worden aangemoedigd en getoond.

Interdisciplinaire regelingen

De overige subsidieregelingen zijn interdisciplinair en hebben minimaal één ronde per jaar, met uitzondering van de subsidieregeling Internationalisering die net als de basisregelingen meerdere rondes heeft. Talentontwikkeling en Internationalisering zijn gericht op ondersteuning van ontwerpers. De Meerjarige programma's en Activiteitenprogramma's zijn gericht op activiteiten van culturele instellingen.

Talentontwikkeling

In de afgelopen drie jaar hebben zo'n 500 jonge ontwerpers en makers, die maximaal vier jaar geleden zijn afgestudeerd een beurs aangevraagd. Het eerste jaar waren er 100 aanvragen, in 2014 steeg dit tot 260. In 2015 zijn er 203 aanvragen ingediend en zijn 33 ontwerpers geselecteerd. Zij zijn afkomstig uit de disciplines architectuur, e-cultuur, product- en vrije vormgeving, grafische vormgeving en illustratie, en mode. De geselecteerden ontvangen een beurs voor hun artistieke ontwikkeling en worden begeleid bij het professionaliseren van hun praktijk. De commissie merkt op dat de kwaliteit van het werk van de jonge makers en ontwerpers ook dit jaar weer hoog was. Tijdens de Dutch Design Week 2015 is voor de tweede keer de tentoonstelling In No Particular Order georganiseerd. Op deze tentoonstelling was het werk te zien van de 36 ontwerpers die in 2014 subsidie inspvingen uit deze regeling. De tentoonstelling toont deze veelbelovende makers als inspirerende voorbeelden voor vakgenoten en een breder geïnteresseerd publiek. Met 22.500 bezoekers is de tentoonstelling ruim bezocht.

Internationalisering

De subsidieregeling Internationalisering maakt deel uit van het Programma Internationalisering. De internationale ontwerppraktijk van Nederlandse ontwerpers en makers wordt gestimuleerd in het aangaan van langdurige relaties, het tonen van het onderscheidend vermogen en het verbreden van het werkterrein. Voorwaarde voor subsidiëring is dat er sprake is van een buitenlandse vraag. De aard van de projecten loopt uiteen: van een overzichtstentoonstelling tot individuele deelname aan een internationale manifestatie, van ontwerp onderzoek tot spreker in een internationaal programma. Het fonds heeft daarom meerdere ondersteuningsvormen ontwikkeld, waar steeds een gedegen voorbereiding en een evaluatie van de resultaten onderdeel van zijn. In 2015 is het instrumentarium uitgebreid met een voucher: een verkorte procedure voor bijvoorbeeld sprekers of ontwerpers die zijn uitgenodigd door een interessante instelling. Voor deelname aan toonaangevende manifestaties schrijft het Stimuleringsfonds Open Oproepen uit, zodat hoogwaardige deelnemers kunnen worden geselecteerd. De subsidieregeling biedt de mogelijkheid voor het ontwikkelen en profileren van de ontwerppraktijk.

Meerjarige programma's en Activiteitenprogramma's

Twee subsidieregelingen – Meerjarige programma's en Activiteitenprogramma's – ondersteunen gezamenlijk de activiteiten van ruim vijftig culturele instellingen, zoals de tweejarige programma's van Waag Society, Steim, Submarine Channel, V2, Mediamatic, Sonic Acts, Next Nature, Archiprix, Architectuur Lokaal, Bureau Europa en IABR, naast eenjarige activiteiten van onder andere Transnatural, Medialab/SETUP, Ontwerp Platform Arnhem/OPA, MOTI, Pakhuis De Zwijger en verschillende architectuurcentra zoals Platform GRAS, FASadE, AORTA, CAST en Arkfryslan. Met hun programma's dragen zij actief bij aan presentatie, kennisuitwisseling,

reflectie, kritiek en onderzoek. Bij de beoordeling weegt de mate waarin programma's agendastellend zijn zwaar mee. Bovendien wordt van de instellingen verwacht dat ze ook fungeren als platform of presentatieplek.

Festivals

Binnen de creatieve industrie nemen festivals een bijzondere positie in als laboratorium én als podium voor het bereiken van een groot en divers publiek. Aangezien hun bedrijfsvoering afwijkt van de culturele instellingen die jaarprogramma's uitvoeren, is voor de festivals in 2015 een specifieke procedure ontwikkeld. In de eerste ronde zijn 11 festivals ondersteund, zoals Cinekid, Holland Animation Film Festival, Illustratie Biënnale, ZigZag City, Designkwartier Den Haag en FIBER Festival. Ook in 2016 bestaat er een procedure om festivals te ondersteunen, en in de nieuwe beleidsperiode wordt het subsidiehuis uitgebreid met een festivalregeling.

Samenwerkingsregelingen: game, videoclip en transmedia

Het Stimuleringsfonds werkt samen met het Mediafonds aan twee subsidieregelingen: het Gamefonds en het TAX-clipfonds. Bij de Non-fictie Transmediaprocedure zijn het Mediafonds, het Filmfonds en het Stimuleringsfonds gelijkwaardige partners. De samenwerking met het Mediafonds en het Filmfonds is van belang vanwege het innoverende en experimentele karakter. Het opereren op de grensvlakken van de verschillende werkterreinen levert bijzondere producties op die (internationaal) voorbeeldstellend zijn. Het Mediafonds wordt in 2017 opgeheven; het Stimuleringsfonds neemt de verantwoordelijkheid op zich voor de uitvoering van de drie regelingen in 2016. Aanvullend op deze regelingen zijn in 2015 twee experimentele trajecten opgezet: een speciale Open Oproep voor de ontwikkeling van Literaire Games, in samenwerking met het Mediafonds en het Letterenfonds. Daarnaast heeft het fonds een Open Oproep uitgeschreven voor de ontwikkeling van Applied Games, ondersteund vanuit de Deelregeling E-cultuur.

Programma's

De programma's omvatten subsidies en opdrachten. Door deze menging van stimuleren en initiëren bieden de programma's mogelijkheden voor intensivering en uitbreiding van de reguliere fondsactiviteiten. Het programmahuis is daarmee het laboratorium voor het verkennen van urgente vraagstukken en een vindplaats van nieuwe werkwijzen, praktijken en coalities in binnen- en buitenland. Met een Open Oproep worden specifieke vraagstukken geagendeerd, bijvoorbeeld binnen de AARO-programma's en om deelname aan internationale presentaties te stimuleren vanuit het Programma Internationalisering. Door gebruik te maken van de vrije ruimte die de programma's bieden, versterkt het Stimuleringsfonds zijn positie op het grensvlak van cultuur, economie en maatschappij en ontstaat samenwerking met veel uiteenlopende organisaties. Draagvlak, kennis, expertise en netwerken worden zo vergroot. In 2015 is in totaal € 5.630.356 verleend aan de uitvoering van deze programma's: zowel subsidies, vaak in de vorm van Open Oproepen, als opdrachten. Voor 2016 resteert nog een bedrag van € 3.530.804.

AARO Programma's

Stad & Regio	IenM
Stedelijke Transformaties	IenM
Innovatieve Vormen Opdrachtgeverschap	OCW / IenM
Zorghuisvesting	OCW
Onderwijsomgeving	OCW

(Internationaal) Cultuurbeleid

Internationalisering Ontwerpsector	OCW / BuZa
Talentontwikkeling in internationale context	OCW
The Art of Impact	OCW
HGIS-Dutch Cultural Manifestations Abroad	BuZa

Vijf AARO-programma's

Het fundament van het programmahuis wordt gevormd door de vijf programma's die deel uitmaken van de Actieagenda Architectuur en Ruimtelijk Ontwerp. Kern van deze door OCW en lenM geformuleerde agenda is het versterken van de maatschappelijke positie en kwaliteit van het ontwerp op lokaal en regionaal niveau.

Stad en Regio

Dit programma richt zich op de schaal van stad en regio. Via Open Oproepen nodigt het Stimuleringsfonds architecten, stedenbouwers en landschapsarchitecten uit om onderzoek te doen naar een actuele opgave. In 2015 is de Open Oproep 'Ontwerpen aan Voedselregio's' uitgeschreven. De vraag richtte zich op de bijdrage van het ruimtelijk ontwerp aan de voedselproblematiek en op welke schaaloplossingen het meest effectief zijn.

Stedelijke Transformaties

De verwachting is dat toepassingen van nieuwe technologieën het functioneren van stedelijke gebieden aanzienlijk kunnen verbeteren. Het Stimuleringsfonds riep in 2015 ontwerpers op ideeën, kennis en strategieën voor urgente verstedelijkingsvraagstukken te ontwikkelen, met de oproep 'Slimme Mobiliteit en de Stad'. Door mobiliteit slimmer en efficiënter te organiseren en ruimtelijk goed te integreren, kan de leefbaarheid in de stad aanzienlijk worden verbeterd.

Innovatieve Vormen van Opdrachtgeverschap

Binnen dit programma ondersteunt het Stimuleringsfonds nieuwe initiatieven van burgers en professionals die strategieën ontwikkelen voor het oplossen van actuele ruimtelijke vraagstukken. In oktober 2015 schreef het Stimuleringsfonds voor het tweede achtereenvolgende jaar een Open Oproep uit gericht op stadslabs en andere samenwerkingsverbanden, onder de titel 'Stadslabs - anders werken aan urgente opgaven'. Een tweede traject richt zich op het inventariseren van de betekenis van experimentele stedenbouwkundige voorbeeldprojecten. Doel is te formuleren of en in welke vorm toekomstige experimenten het beste geïnitieerd kunnen worden. Het project vindt plaats in samenwerking met ProeftuinNL.

Zorghuisvesting

Voor zorginstellingen is het realiseren van een stimulerende, duurzame en betaalbare huisvesting geen eenvoudige opgave. Zeker nu het overheidsbeleid ten aanzien van deze sectoren wijzigt, is het de vraag op welke wijze kwalitatief hoogwaardige nieuw- en verbouw tot stand kan komen. De zorg de-institutionaliseert en vermaatschappelijkt. De vraag is in hoeverre gebruikers vanaf het begin goed gepositioneerd kunnen worden in de vaak complexe processen. Tegelijkertijd vindt er specialisatie plaats voor specifieke doelgroepen. Het Stimuleringsfonds schreef in 2015 de Open Oproep 'Het Nieuwe Gasthuis' voor ontwerpers uit om nieuwe concepten te ontwikkelen voor tijdelijke huisvesting van mensen met een lichte zorgvraag. Daarnaast is in 2015 de vierde ronde van de Hedy d'Ancona-prijs voor excellente zorgprojecten opgestart. Actuele vraagstukken in de zorg zijn zeker ook het interieur en de inrichting van de stedelijke omgeving. Het interdisciplinaire onderzoekstraject The Art & Science of Dementia Care, in samenwerking met zorgaanbieder Cordaan, richt zich op verbetering van de leefomgeving van mensen met dementie. Door binnen het project onderzoek

te koppelen aan het ontwerpen en het maken, zijn de resultaten direct in de dagelijks praktisch getest. Verspreiding van (tussen)resultaten vond plaats in het najaar van 2015, middels een drietal bijeenkomsten.

Onderwijsomgeving

Het onderwijsprogramma heeft de veranderingen in het beroepsonderwijs voor jongeren als centraal thema. Veronderstelling is dat de praktijken uit de creatieve industrie inzichten kunnen bieden die van belang kunnen zijn voor de inrichting van het maakgerichte beroepsonderwijs. Om dit te toetsen zijn samenwerkingsverbanden geïnitieerd van culturele instellingen met onderwijsinstellingen. Het Stimuleringsfonds riep begin 2015 architecten en ontwerpers op om onderzoek te doen naar de geschiktheid van de huidige gebouwen voor beroepsonderwijs (VMBO/MBO/ROC). Welke onderwijsvisies lagen ten grondslag aan de vele grootschalige onderwijsgebouwen? En in hoeverre bieden ze mogelijkheden voor de accommodatie van het toekomstig onderwijs? Dit onderzoek wordt gedragen door architecten en ontwerpers, die ook internationale vergelijkingen benutten. In de combinatie van beide onderzoeklijnen ontstaan nieuwe inzichten, die worden vertaald naar de onderwijspraktijk.

Programma Internationalisering Ontwerpsector

De internationalisering van de ontwerppraktijken groeit snel: zowel het bedrag aan verleende subsidies als de overige activiteiten zijn toegenomen. Het programma Internationalisering Ontwerpsector is gericht op het internationaal versterken van het imago van de Nederlandse creatieve industrie en het initiëren en onderhouden van langdurige relaties, met als doel het vergroten van het werkterrein van Nederlandse ontwerpers en makers. Het programma omvat een subsidieregeling en flankerende activiteiten. De subsidieregeling is vraaggericht. Daarnaast neemt het Stimuleringsfonds met delegaties uit verschillende disciplines deel aan vooruitstrevende, dan wel toonaangevende manifestaties. In 2015 betrof dit: de GDC in San Francisco, SXSW in Austin, de Salone del Mobile in Milaan, het Northside Festival in New York, de Gamescom in Keulen en de Beijing Design Week. Per evenement organiseert het Stimuleringsfonds een flankerend programma, dat gericht is op goede samenwerking tussen de deelnemers onderling en met de organiserende partners. Een specifiek onderdeel van het Programma Internationalisering is de export van expertise op het gebied van grootstedelijke transformaties. Hierbij is samenwerking in op maat samengestelde coalities de werkvorm. Ruim een derde van het beschikbare budget wordt besteed binnen het flankerend programma. Bijdragen zijn onder meer verleend aan inkomende missies, publicaties van stedenbouwkundige trajecten en activiteiten op de Gamescom en de Frankfurter Buchmesse.

Programma Talentontwikkeling

Binnen de creatieve industrie is de aansluiting tussen het onderwijs en de beroepspraktijk een belangrijk thema. Het Stimuleringsfonds heeft een programma ontwikkeld bestaande uit een aantal bijeenkomsten gedurende het jaar op het gebied van financiën, communicatie en presentatie. Een selectie van pas afgestudeerde ontwerpers en makers ontvangen een beurs die vrije ruimte biedt voor het ontwikkelen van hun artistieke competenties. Elk jaartraject sluit af met een publieke presentatie,

waaraan alle ontwerpers deelnemen. De lichting van 2014/2015 is tijdens de Dutch Design Week gepresenteerd in Eindhoven. In 2015 heeft een multidisciplinaire adviescommissie 33 deelnemers geselecteerd voor de werkperiode 2015/2016.

Gezamenlijke programma's cultuurfondsen

Het Stimuleringsfonds neemt deel aan drie programma's, die door de gezamenlijke cultuurfondsen worden uitgevoerd: Talentontwikkeling in een internationale context, The Art of Impact en Dutch Cultural Manifestations Abroad.

Talentontwikkeling in een internationale context

Het ministerie van OCW heeft in de beleidsbrief 'Cultuur beweegt' opdracht verleend om de ontwikkeling van gevestigde talenten te stimuleren in de vorm van financiële ondersteuning van internationale projecten. Het stimuleren van internationaal talent in het programma 'Talentontwikkeling in internationale context' richt zich daarom op gevestigd talent. In 2015 is een Open Oproep uitgeschreven op basis waarvan ontwerpers zijn geselecteerd: Shanti Ganesh, JongeriusLab, Pauline van Dongen en Linda Valkeman.

The Art of Impact

Op verzoek van de minister van OCW voeren de zes fondsen tussen 2014 en 2017 het programma The Art of Impact uit met als doel de relatie tussen kunst en de rest van de samenleving verder te verstevigen. Een werkgroep van medewerkers van alle fondsen heeft dit programma ontwikkeld in nauw overleg met het kunstenveld en vertegenwoordigers van andere maatschappelijke domeinen. Het programma sluit aan bij de kwesties die de komende tien jaar het maatschappelijk debat zullen domineren en concentreert zich daarom op de volgende vier maatschappelijke domeinen: leefbare wijk en stad; energie en klimaat; zorg, welzijn en life sciences; en (circulaire) economie. Ook bij de uitvoering van dit programma zijn medewerkers van de fondsen betrokken. The Art of Impact organiseerde in 2015 twee open calls voor kunstprojecten met maatschappelijke impact en een intendant selecteerde beloftevolle bestaande kunstprojecten. Penvoerder is het Mondriaan Fonds.

Dutch Cultural Manifestations Abroad

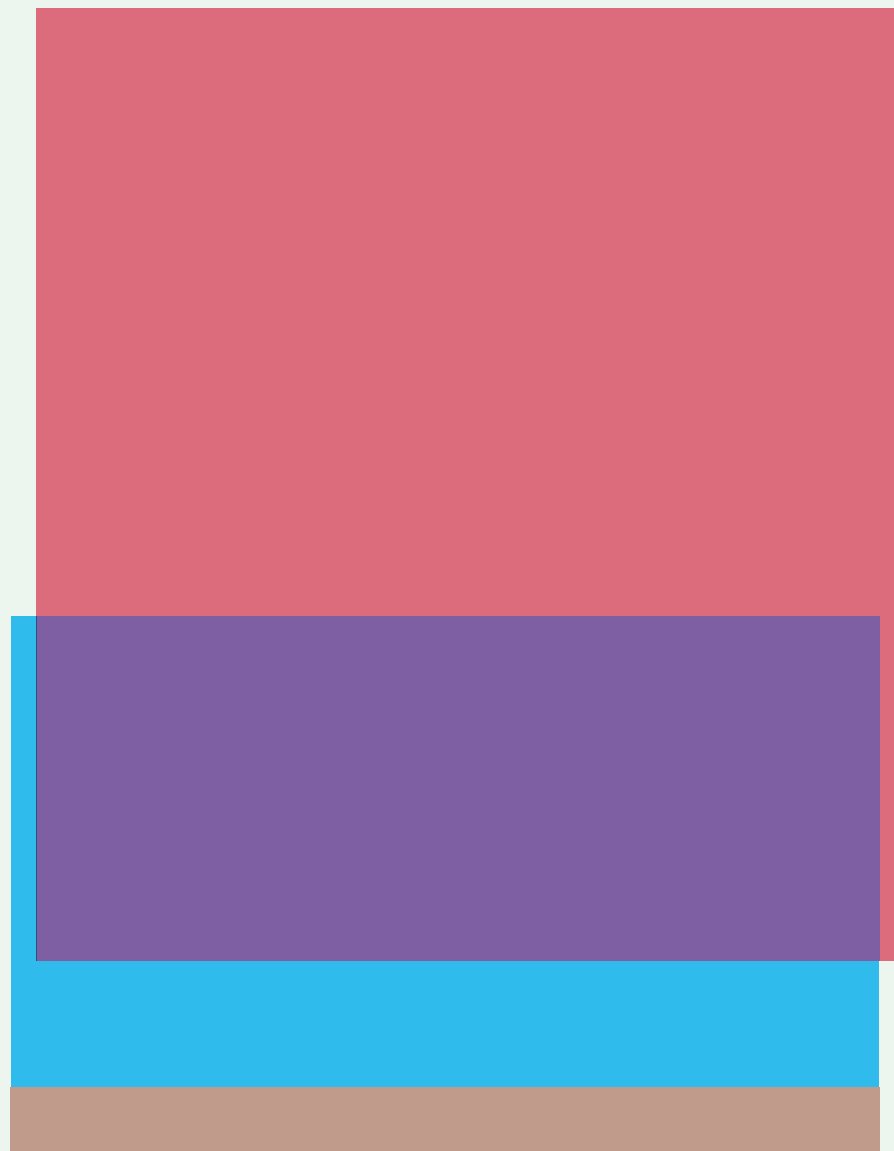
Eind 2014 heeft het ministerie van Buitenlandse Zaken, binnen het kader van het internationaal cultuurbeleid, opdracht gegeven aan de gezamenlijke cultuurfondsen voor een tweejarig programma 2015-2016. Penvoerder is het Fonds Podiumkunsten. Het Stimuleringsfonds kan in dit kader € 300.000 benutten voor projecten die de culturele uitwisseling bevorderen met Duitsland, Japan en Zuid-Korea. In Duitsland betreft dit onder andere de samenwerking met het Letterenfonds in het kader van de Frankfurter Buchmesse, waar Nederland en Vlaanderen gezamenlijk gastland zijn. In 2015 zijn een architectuurtentoonstelling in Duitsland, een werkweek van De Waag in Brazilië en een artist-in-residence in Zuid-Korea ondersteund.

totaal budget 2015

subsidies	€ 11.413.443	64%
programma's	€ 5.630.356	32%
overige activiteiten	€ 753.242	4%
totaal	€ 17.797.041	100%

subsidies binnen programma's € 4.119.864

Het subsidie- en programmabudget overlappen.
Binnen programma's is voor € 4.119.864 subsidie verleend.

totaal budget 2015

subsidies

architectuur	€ 1.814.610
vormgeving	€ 1.759.653
e-cultuur	€ 1.362.127
meerjarige programma's*	-
activiteitenprogramma's **	€ 1.856.927
gamefonds	€ 134.460
TAX-videoclipfonds	€ 133.710
transmediaregeling	€ 232.091

subsidies binnen programma's

stad en regio	AARO I en M	€ 240.640
stedelijke transformaties	AARO I en M	€ 222.468
innovatieve vormen van opdrachtgeverschap	AARO I en M	€ 227.060
zorghuisvesting	AARO OCW	€ 50.000
onderwijsomgeving	AARO OCW	€ 284.500
innovatieve vormen van opdrachtgeverschap	AARO OCW	€ 100.000
internationalisering ontwerpsector		€ 1.966.462
talentontwikkeling		€ 953.579
HGIS-Dutch Cultural Manifestations		€ 75.155

programma's

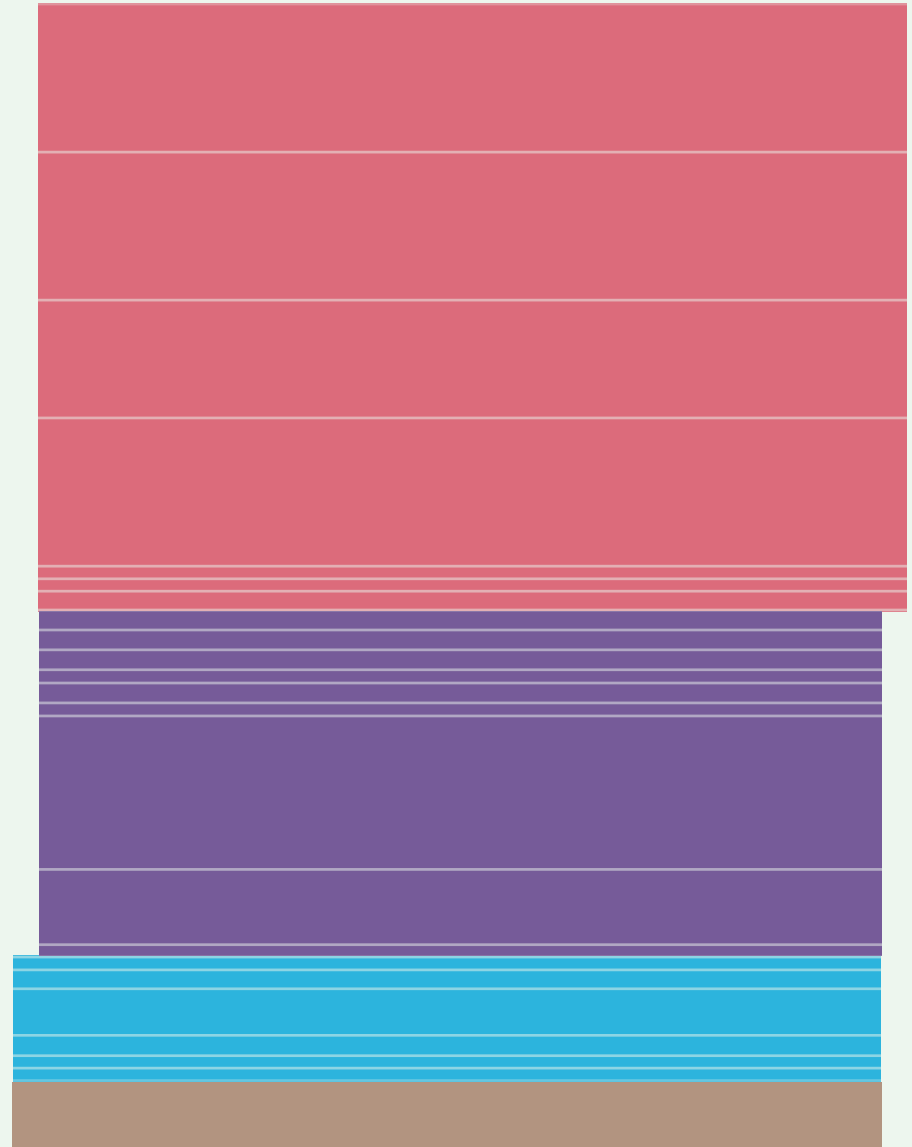
AARO I en M	€ 66.824
AARO OCW	€ 221.615
internationalisering	€ 1.001.291
talentontwikkeling	€ 210.459
HGIS - Dutch Cultural Manifestations	€ 8.572
Art of impact	€ 1.731

overige activiteiten € 753.242

totaal € 17.797.041

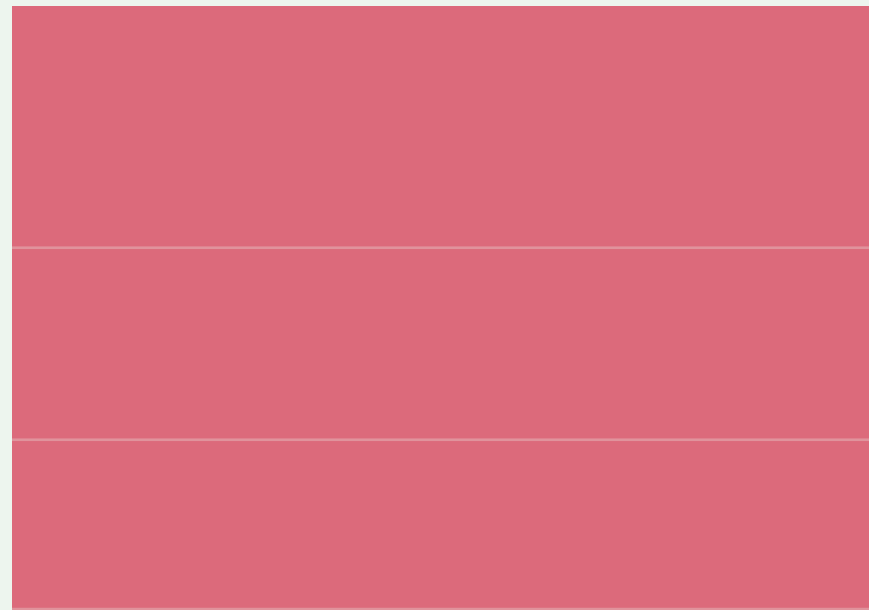
* Subsidiering van de Meerjarige programma's vond eind 2014 plaats. Er is een bedrag van € 5.727.528,- verleend. Zie jaarverslag 2014.

** inclusief procedure voor festivals

totaal budget 2015 per discipline

architectuur	€ 4.579.633	40%
vormgeving	€ 3.624.988	32%
e-cultuur	€ 3.206.440	28%
overig	€ 2.381	< 1%
totaal	€ 11.413.443	100%

per deelregeling

aangevraagd | toegekend

	projecten		bedragen		⌘ van aangevraagd	
architectuur	274	108	€ 5.172.544	€ 1.814.610	35%	
vormgeving	511	109	€ 5.897.694	€ 1.759.653	30%	
e-cultuur	284	93	€ 4.977.899	€ 1.362.127	27%	
activiteitenprogramma's	84	44	€ 4.008.854	€ 1.856.927	46%	
internationalisering	433	220	€ 5.680.959	€ 1.966.462	35%	
HGIS - Dutch Cultural Manifestation	3	3	€ 75.155	€ 75.155	100%	
talentontwikkeling	209	39	€ 5.223.679	€ 953.579	17%	
gamefonds	106	14	€ 2.327.092	€ 134.460	6%	
TAX-video*				€ 133.710	-	
transmedia**				€ 232.091	-	
OCW AARO Open Oproep	66	21	€ 944.575	€ 434.500	46%	
I&M AARO Open Oproep	140	31	€ 3.108.608	€ 690.168	22%	
totaal	2110	682	€ 37.417.059	€ 11.413.443	31%	

* TAX-video: totaal 121 aanvragen; verleend 17 subsidies via Mediafonds € 118.384

** Transmedia: totaal 51 aanvragen; verleend 13 subsidies via Mediafonds € 476.954

verdeling doelstellingen

	projecten	bedragen	
versterken internat. positionering ontwerpsector	268	€ 2.667.391	23%
innovatie	119	€ 2.613.248	23%
kennisverdieping	101	€ 2.084.412	18%
bevorderen publieke belangstelling	60	€ 1.529.146	13%
talentontwikkeling	54	€ 1.241.694	11%
bevorderen crosssectorale samenwerking	63	€ 1.104.909	10%
cultureel ondernemerschap	14	€ 118.482	1%
bevorderen van goed opdrachtgeverschap	3	€ 54.160	< 1%
totaal	682	€ 11.413.443	100%

projectvormen

	projecten	bedragen	
open oproep	168	€ 1.769.766	16%
(ontwerpend) onderzoek	60	€ 1.496.305	13%
programma	35	€ 1.373.147	12%
praktijkontwikkeling	35	€ 855.000	7%
tentoonstelling	31	€ 706.622	6%
festival	27	€ 705.313	6%
publicatie	38	€ 625.445	5%
evenement	28	€ 623.724	5%
audiovisuele productie	22	€ 370.422	3%
manifestatie	96	€ 345.719	3%
jaarprogramma	6	€ 307.180	3%
productontwikkeling	17	€ 298.128	3%
game	14	€ 289.110	3%
startsubsidie	34	€ 256.116	2%
presentatie	20	€ 250.706	2%
transmedia*		€ 232.091	2%
website / applicatie	10	€ 192.786	2%
onderzoek	13	€ 169.900	1%
expertmeeting	13	€ 164.768	1%
documentaire	7	€ 145.359	1%
videoclip**		€ 133.710	1%
symposium	7	€ 87.325	1%
startsubsidie onderzoek	2	€ 14.800	< 1%
totaal	682	€ 11.413.443	100%

* Transmedia: totaal 51 aanvragen; verleend 13 subsidies, inclusief Mediafonds en Filmfonds € 709.045

** TAX-video: totaal 121 aanvragen; verleend 17 subsidies, inclusief Mediafonds € 252.094

Open Oproepen regelingen 2015

	behandeld	selectie	verleend
architectuur			
Deelname Urban Labs UN-Habitat	78	25	€ 350.000
vormgeving			
Crossovers beeldende kunst en creatieve industrie	139	5	€ 121.500
Professionalisering Ontwerppraktijk	38	11	€ 52.440
e-cultuur			
ADE Sound Lab 2015	46	12	€ 76.188
crossovers			
Open Oproep voor het Experiment	150	19	€ 179.690
internationalisering			
Salone del Mobile 2016	88	26	€ 200.230
Internationale Verkenningen	35	12	€ 141.864
Deelname South by Southwest 2016	39	21	€ 112.768
Deelname GDC San Francisco 2016	24	10	€ 15.000
Residency MMCA, Seoul, Zuid-Korea	3	1	€ 10.000
Deelname Gamescom Keulen 2015	33	10	€ 7.800
Werkweek New Beijing East Station	2	0	€ 0
talentontwikkeling in internationale context			
Talentontwikkeling in Int. Context	4	4	€ 98.579
gamefonds			
Literaire Games	47	5	€ 18.750
activiteitenprogramma's			
Festivals	25	11	€ 388.929

Open Oproepen AARO Programma's 2015

	behandeld	selectie	verleend
AARO Stad & Regio I en M			
Open Oproep Ontwerpen aan Voedselregio's	24	6	€ 60.000
- startaanvragen	6	5	€ 180.640
- vervolgaanvragen			
AARO Stedelijke Transformaties I en M			
Open Oproep Slimme Mobiliteit en de Stad	18	5	€ 50.000
- startaanvragen	5	5	€ 172.468
- vervolgaanvragen			
AARO Innovatieve Vormen van Opdrachtgeverschap OCW / I en M			
Open Oproep Stadslabs - anders werken aan urgente opgaven	87	14	€ 327.060
Programma Zorghuisvesting OCW			
Open Oproep Het Nieuwe Gasthuis	28	5	€ 50.000
Programma Onderwijsomgeving OCW			
Open Oproep Onderwijsomgeving 2015	36	10	€ 209.775
- inclusief vervolgaanvragen			
Open Oproep Onderwijsomgeving 2014	2	2	€ 74.725
- vervolgaanvragen			

uitgelichte projecten

Aardappel, hennep en saffraan

Project Made in Knoal **Aanvrager** CBK Groningen **Subsidie** €25.000
Deelregeling Vormgeving

Vierhonderd jaar geleden is de grenslijn tussen Groningen en Drenthe getrokken: de Semslinie. Vroeger werd er veen gestoken, nu zie je er vooral landbouw. Ter ere van het jubileum van de Semslinie, dat samenviel met het 250-jarig bestaan van het Stadskanaal, startte CBK Groningen het project Made in Knoal. Hierin werkten jonge en ervaren ontwerpers samen met lokale boeren om eens iets totaal anders te doen met de grondstoffen uit deze regio. 'We wilden mensen op een andere manier naar dit gebied laten kijken,' zegt curator Mare van Koningsveld. 'Ik hoopte op innovatieve cross-overs door twee totaal verschillende werelden te koppelen.'

Met steun van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Stichting 250400 werd een DesignLab in Stadskanaal geopend om nieuwe toepassingen te bedenken voor drie lokale gewassen: aardappel, hennep en saffraan. Zo maakte o.a. ontwerper Tjeerd Veenhoven een nieuw ecologisch bouwmaterial van de aardappelschillen die normaliter aan varkens worden gevoerd; Siem Lenders en Anne Pabon gebruikten het zetmeel voor een serie bioplastics. Christien Meindertsma maakte een complete stoel van hennepvezel. Nienke Voorinholt probeerde het hennepstigma af te schudden met een complete verzorgingslijn. En Nina van Bart ontwierp een verkoopautomaat voor producten met saffraan zoals een ontspannend slaapdrankje of een stuk lustopwekkende chocola.

Tijdens de Dutch Design Week 2015 kregen ze een plek in het Van Abbemuseum. Van Koningsveld: 'Het mooie is dat het gelukt is daadwerkelijk nieuwe concepten en producten te ontwikkelen. Een aantal ontwerpers is nu bezig met de doorontwikkeling.'

Jenne Hoekstra

cbkgroningen.nl

Meer dan een veilige haven

Project Design for Legacy Aanvrager Fast Subsidie € 33.638
Deelregeling Architectuur

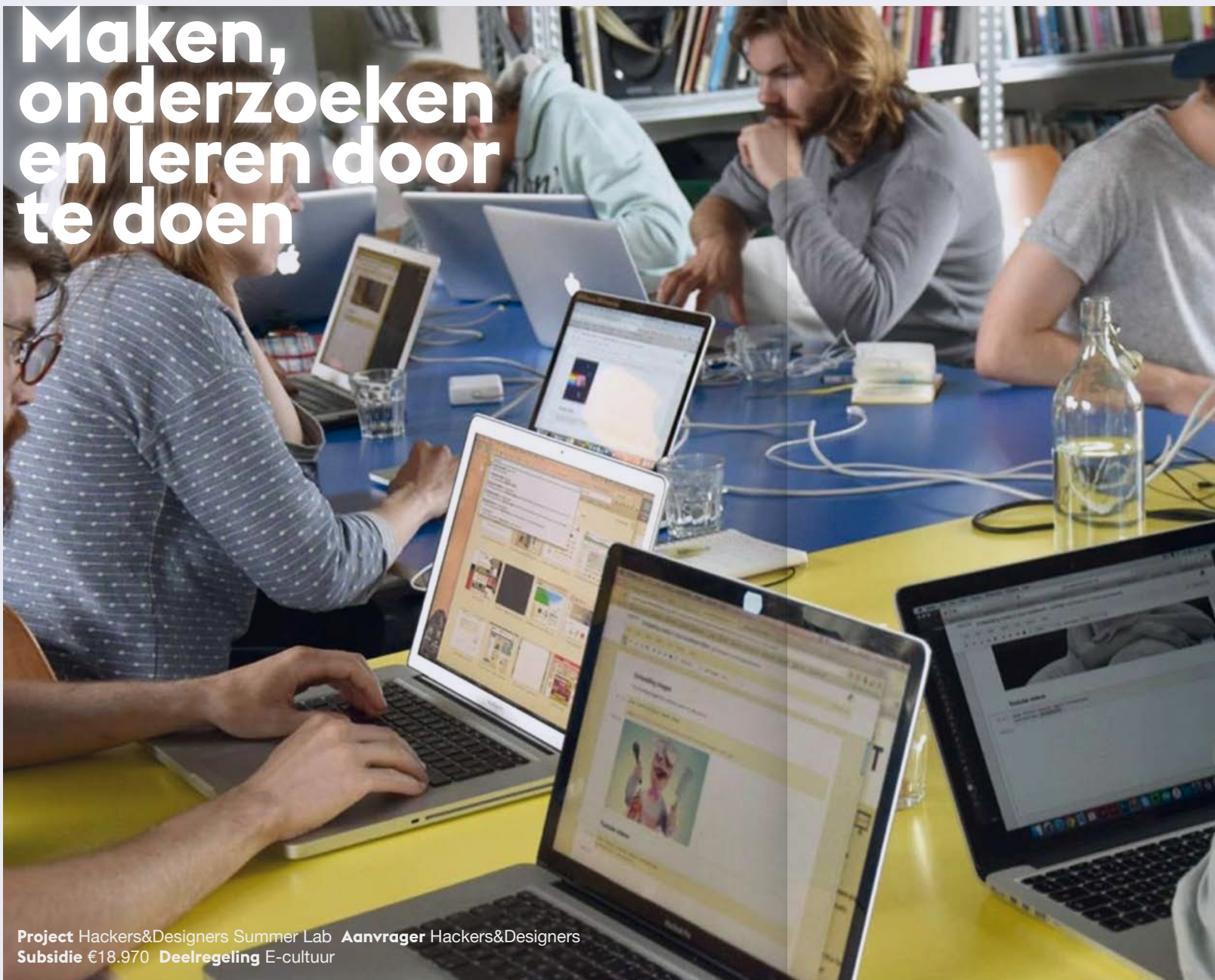
De komst van een VN-vredesmissie betekent ook dat er ter plekke een veilige haven moet worden gemaakt voor blauwhelmen en ondersteunend personeel. Voor die kampen of 'compounds' wordt een complete infrastructuur aangelegd. Water, elektriciteit, wegen, een dokterspost; een compound is een zelfvoorzienende wereld in het klein. 'Tot nu toe zijn dat heel gesloten werelden waar geen lokale burgers komen en die na het vertrek van VN weer volledig ontmanteld worden,' zegt Malkit Shoshan van 'architectural think-tank' Fast.

Waarom zou je de compounds niet zo inrichten dat de mensen die je komt helpen er meer gebruik van kunnen maken – zowel tijdens als na de missie? Door meer interactie toe te staan kun je de basis leggen voor een humaner en duurzamer concept, legt Shoshan uit. 'Voorzieningen als water, stroom en gezondheidszorg zijn vaak schaars in noodgebieden. Door de compounds letterlijk binnenstebuiten te keren en de voorzieningen te verplaatsen van het hart naar de rand kun je een civiele zone maken. Als je de bevolking er tijdens de missie al bij betreft, kan de compound na de missie bovendien blijven bestaan als katalysator voor stedelijke ontwikkeling.'

Shoshan werkte haar ideeën uit met een multidisciplinair team van economen, antropologen en (landschaps)architecten en benaderde de ministeries van Defensie en Buitenlandse Zaken. Die waren zo enthousiast dat zij Shoshan uitnodigden voor veldonderzoek op de VN-compound in Gao in Mali. 'Het begint met het creëren van awareness. Dat is snel gegaan met alle gesprekken op de ministeries en de speciaal hiervoor gemaakte expositie BLUE, die ook naar de Architectuur Biënnale in Venetië gaat. Nu gaan we kijken of we die awareness kunnen vertalen naar concrete stappen in de Sahel.'

seamlessterritory.org

Maken, onderzoeken en leren door te doen

Project Hackers&Designers Summer Lab Aanvrager Hackers&Designers
Subsidie €18.970 Deelregeling E-cultuur

Technici worden meestal pas laat bij het ontwerpproces betrokken. Dat is jammer, want zij stellen vaak andere vragen en weten meer van de technische mogelijkheden en oplossingen. Als ze eerder mee kunnen denken, zou het een ontwerp fundamenteel kunnen veranderen. Dat ontdekten Anja Groten, Selby Gildemacher en James Bryan Graves van Hackers&Designers, een samenwerkingsverband van wetenschappers, software ontwikkelaars, ontwerpers en kunstenaars. Anja Groten: 'Kritische gesprekken voeren aan de hand van praktische workshops, daar is het idee voor een Summer Lab uit voortgekomen. Negen dagen lang, praktisch, gebaseerd op uitwisseling en toegankelijk voor iedereen.'

Thema's als privacy, gedecentraliseerde valuta en open source cultuur kwamen tijdens het Summerlab van 2015 aan bod. Vooral over ethiek bleken vormgevers en programmeurs verschillend te denken. Groten: 'Stel je scraped een volledige database met persoonlijke gegevens van internet. Wat doe je vervolgens met die gegevens? Is het OK als er een kunstproject mee wordt gemaakt, bijvoorbeeld om mensen bewust te maken van privacy problemen? Of mag je het ook verkopen aan een derde partij? Daar wilden we het met elkaar over hebben, door met elkaar te werken. Door in de workshop Algorithmic Kitchen een algoritme te maken voor zo'n database, om maar een voorbeeld te noemen. Als je het dóet, weet je na afloop ook beter waar je over praat.'

summer.hackersanddesigners.nl

Alsof je door het internet loopt

Project MOTI jaarprogramma **Aanvrager** MOTI **Subsidie** € 100.000
Deelregeling Activiteitenprogramma's

Tim Es'huis

Via internet worden we dagelijks overspoeld door talloze beelden. Het online delen van filmpjes en foto's is de normaalste zaak van de wereld geworden. En toch word je er in het MOTI ineens door overdonderd: hier vind je heel veel bij elkaar, verzameld, gerubriceerd en op een andere manier belicht. De centrale vraag in dit Museum Of The Image is: wat doe jij met beeld en wat doet beeld met jou? 'Daar onderscheiden we ons landelijk mee,' zegt directeur Mieke Gerritzen. 'Het feit dat we landelijke subsidie krijgen benadrukt dat. En die subsidie helpt ons als non-profit organisatie een goed programma te kunnen bieden.'

Een van de highlights van het afgelopen jaar was Planet Hype, een tentoonstelling die de kern van het museum raakt. Een enorme wand vol beelden laat de hypes zien die zich de afgelopen jaren via internet verspreid hebben. Weet je nog, die rage waarin mensen zich voorover liggend als een plank lieten fotograferen op de gekste plekken? Heb je meegedaan aan de Icebucket Challenge? Onelegante foto's van de 'perfecte' Beyoncé gepost? Of een selfie gemaakt in een Je suis Charlie-onderbroek?

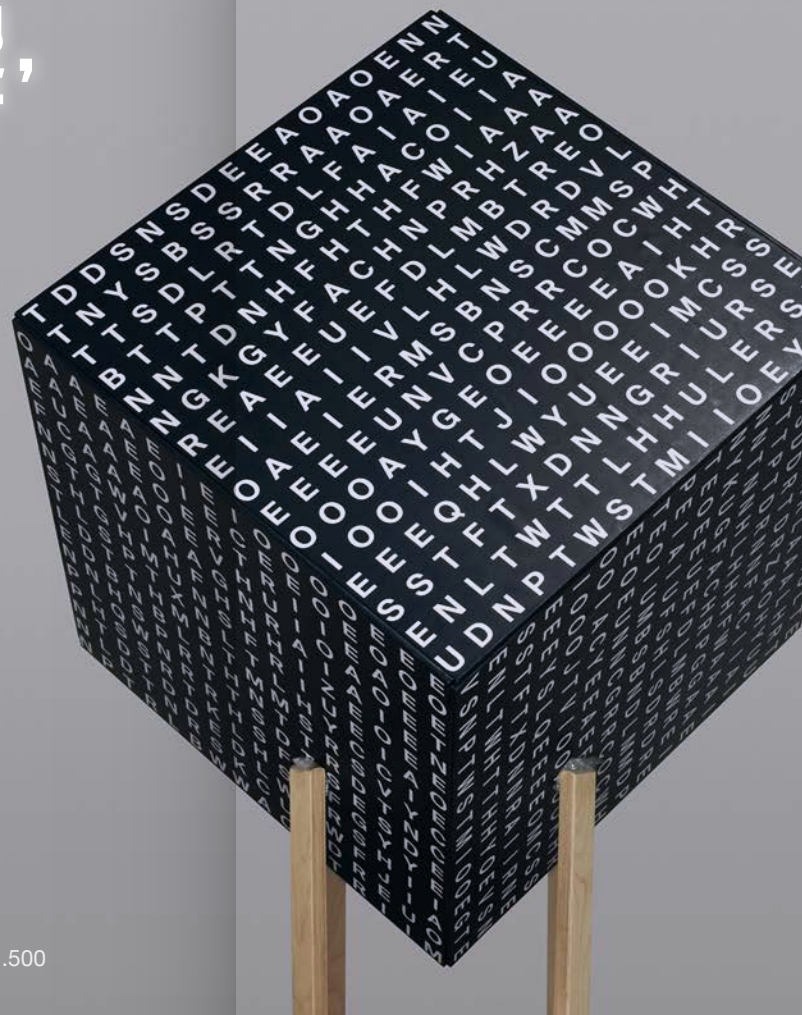
Het bijzondere is dat je in het museum de digitale beeldstroom fysiek kunt ervaren. 'Je loopt als het ware door het internet heen,' zegt Gerritzen. 'Dat biedt een heel ander perspectief.' Dat is eigenlijk wat MOTI wil bereiken: even stilstaan bij de beeldcultuur waarin we leven, om de impact ervan te ervaren. Planet Hype is tot 13 maart 2016 te zien: 'In april gaan we de Hollandse iconen vieren,' zegt Gerritzen. 'Dan zetten we het werk van Vincent van Gogh en Jeroen Bosch in een heel nieuw licht.'

motimuseum.nl
planethype.net

‘Het fijne van die vouchers is dat het proces van aanvraag tot honorering heel snel gaat,’

K G H T F O D Y A D A N A R C H
L V A I N A B T T O R T T I H W
I T H L D T E R N E E S U F M E
S U S R E E L A I R S D O G E E
T N A N R H Y P E A U R I N E P
F W G Y E W E T M P T U O B I N
A X E L C H I E S E O F N R E V
O N L L I T T R P R L O D A W U
S T A I L S O A M E E S T I N K
Q C M E A N T N U L D H I N F D
F T A R D E I D S I I O S R O H
I T I R N O H T A M T O R A E Y
C S H O E R O S E S S A P E R M
T O N E W T A G O N O I H Y I B
S A T E E N O B J O T N E W E A
H C D L E H E V C C Z S H U H H

Grafisch ontwerper Joris Landman beproefde in 2015 een nieuw financieringsinstrument van het Stimuleringsfonds voor presentaties en kleine projecten in het buitenland. Deze zogenoemde vouchers zijn bestemd voor makers die zich op uitnodiging van een culturele instelling of organisatie in het buitenland presenteren op gerenommeerde podia. ‘Ik was heel blij met deze subsidie’, zegt Landman. ‘Het fijne van die vouchers is dat het proces van aanvraag tot honorering heel snel gaat. Een uitnodiging kan heel plotseling komen en daar kun je dankzij die vouchers snel op reageren.’

Met deze vouchers kunnen in een verkorte procedure accommodatie-, reis-, transport- en eventuele presentatiekosten tot een maximum van € 1.500 worden vergoed. Landman kon in het voorjaar van 2015 met een voucher deelnemen aan het D’Days Design Festival in de Parijse voorstad Saint-Ouen.

De ontwerper toonde er zijn project ‘Asking a Supercomputer to Calculate Meaning’, een installatie op basis van computergegenereerde lettergrids die zoveel of juist zo min mogelijk betekenis bevatten, gemaakt in samenwerking met VU University Amsterdam. Voor Landman leverde zijn deelname de uitnodiging op van de curator van het Franse Collectie 1992 om in september opnieuw te exposeren tijdens de Paris Design Week. ‘Het effect van deelname aan zo’n tentoonstelling is groot. Voor mij zijn er vier of vijf min of meer concrete zaken uit voortgekomen en het is ook goed voor de uitbreiding van je netwerk.’

Project Deelname DDD Parijs 2015 Aanvrager Joris Landman Subsidie € 1.500
Deelregeling Internationalisering → Vouchers

jorislandman.com

Radicaal
nieuwe
denk
modellen

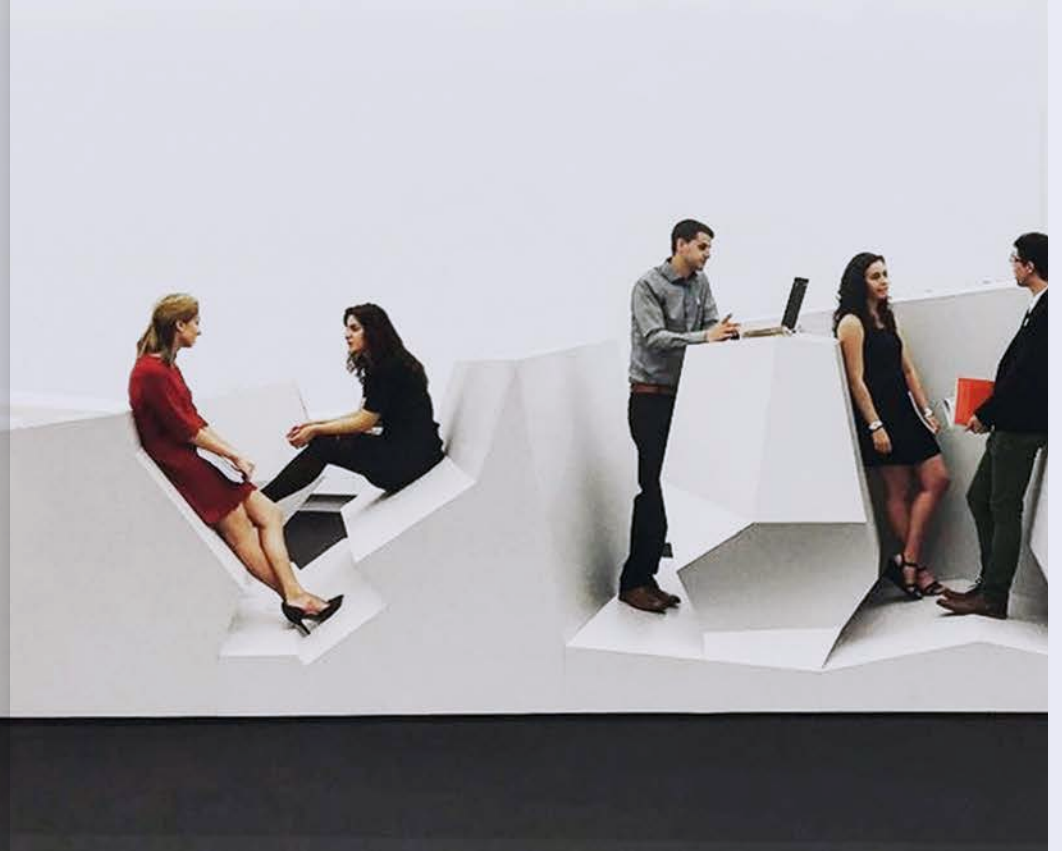
Project The End of Sitting **Aanvrager** RAAAF
Subsidie €22.000 **Deelregeling** Internationalisering

Het RAAAF-project The End of Sitting, is een nieuw denkbeeld. Een radicale nieuwe manier om te kijken naar de inrichting van de alledaagse leefomgeving. Niet zitten, maar staan, of liggen, of hangen. Dit uitgangspunt werd geconcretiseerd met een ruimtevullende installatie, om zo een wezenlijk nieuwe omgeving ervaarbaar te maken. Ronald Rietveld is oprichter van RAAAF (Rietveld Architecture-Art-Affordances). RAAAF werkt op het grensvlak van architectuur, kunst en filosofie. Bij dit specifieke project werd samengewerkt met empirische wetenschappers.

Een deel van deze installatie ging per zeecontainer naar de eerste Chicago Architectuur Biënnale, ook daar was het een doorslaand succes. De installatie werd goed getest door enkele tienduizenden bezoekers, bovendien hoefde RAAAF de pers niet te zoeken, die stond in de rij. Dat kwam omdat daags voor aankomst het befaamde blad Metropolis de groep als nieuwe talenten op de cover had gezet.

Sindsdien is er aan aandacht geen gebrek. Over The End of Sitting verschijnen momenteel drie artikelen per week, het is op CNN, CBS-News en Chicago Tonight te zien geweest. Rietveld: 'We willen nu een stap verder gaan. The End of Sitting is gestart als een denkmodel voor het kantoor van de toekomst. Maar wat als je dat concept toepast op vliegvelden, in bibliotheken, op scholen, universiteiten en in het openbaar vervoer?' Het onderzoek loopt dus nog wel even. Want radicaal anders denken kost tijd. Tafels en stoelen zijn immers al miljoenen keren ontworpen, The End of Sitting begint net.

raaf.nl

Hip genoeg voor de hipsterbar

Project V2 tweejarig programma Aanvrager V2 Subsidie €700.000
Deelregeling Meerjarig programma 2015-2016

‘In het talentontwikkelingsprogramma Summer Sessions gaan we met de talenten langere trajecten aan. Het mooie is dat het programma door de jaren heen meerdere lagen heeft gekregen.’ Michel van Dartel is curator bij V2_Institute for the Unstable Media, in Rotterdam. V2_ is gericht op onderzoek, innovatie, productie, presentatie en talentontwikkeling op het snijvlak van kunst en technologie. De ondersteuning van het Stimuleringsfonds is breder dan alleen de Summer Sessions, maar de werking van de ‘Sessions’ is exemplarisch voor de organische manier van ontwikkelen.

Van Dartel: ‘Rondom de Summer Sessions is een internationaal netwerk ontstaan, waarbinnen lokale talenten nieuw werk kunnen produceren, internationale ervaring kunnen opdoen en een eigen netwerk kunnen opbouwen. De resultaten van de Summer Sessions worden getoond tijdens V2_’s Test_Lab serie, vervolgens zijn de nieuwe producties te zien binnen Festival Wereld van Witte de With en vinden ze daarna hun weg naar internationale podia. Zo grijpen de verschillende programmaonderdelen in elkaar, waardoor het geheel sterker wordt.’

Veel jonge makers die aan de Summer Sessions deelnemen groeien daarna snel door tot gevestigde namen in de E-cultuur. Anouk Wipprecht, om maar iemand te noemen. Van Dartel: ‘Wat je ook ziet is dat talenten tijdens de Summer Sessions elkaars werk beïnvloeden en daardoor echt een stap verder gaan. Max Dovey kwam in de laatste editie met het plan om ‘iets’ met biometrie te doen en presenteerde uiteindelijk een hipsterbar waarbij een algoritme bepaalde of je hip genoeg was om naar binnen te mogen. Dat klinkt niet alleen leuk, het maakt het exclusieve potentieel van dit soort technologie ook echt ervaarbaar.’

V2.nl

‘De
dingen
met
eigen
ogen
zien
is
zoveel
waardevoller’

Aanvrager Femke Herregraven **Subsidie** € 25.000
Programma Talentontwikkeling → Lichting 2014-2015

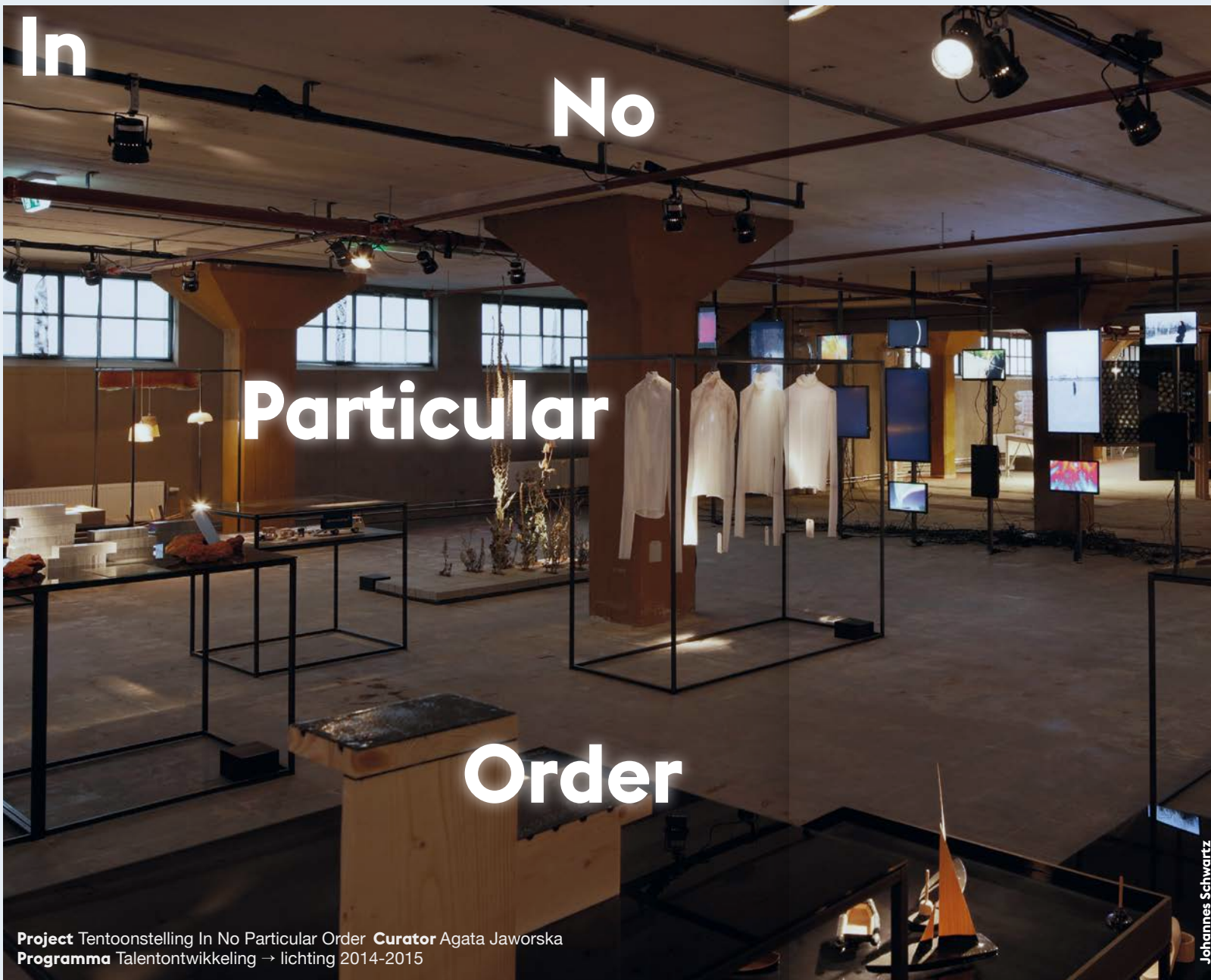
De schimmige wereld van flitshandel, grondstoffenspeculatie en belastingontwijking door multinationals: ontwerper Femke Herregraven probeert in haar installaties en projecten vat te krijgen op de ondoorzichtige processen in de economie en de financiële wereld. Met de beurs die zij kreeg vanuit het Programma Talentontwikkeling kon zij daarbij verder de diepte in gaan.

‘Zo’n talentontwikkelingsbeurs verdiept je projecten, doordat je bijvoorbeeld mensen in kunt schakelen met een bepaalde expertise. Maar ook doordat je researchtrips kunt maken. Je kunt van alles online onderzoeken, maar het is zoveel waardevoller om ergens heen te gaan en met mensen zelf te praten of de dingen met eigen ogen te zien.’

De beurs stelde Herregraven in staat een bezoek aan het Russische Moermansk te brengen voor een langlopend onderzoek naar de fysieke infrastructuur voor de flitshandel in aandelen. ‘Overal waar ik kom ga ik naar de plekken waar glasvezelkabels aan land komen die de internationale financiële centra met elkaar verbinden. Het plan is dat in Moermansk een nieuwe onderzeese kabel aan land komt, die Londen met Tokio gaat verbinden. Die verbinding is korter dan de huidige via het Arabisch schiereiland. Dat scheelt milliseconden voor de handel en daar kan veel geld mee worden verdiend.’

femkeherregraven.net

Project Tentoonstelling In No Particular Order **Curator** Agata Jaworska
Programma Talentontwikkeling → lichting 2014-2015

Johannes Schwartz

Tijdens de Dutch Design Week van 17 t/m 25 oktober 2015 organiseerde het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie voor de tweede keer de tentoonstelling In No Particular Order. Op deze tentoonstelling was werk te zien van veelbelovende ontwerpers die een jaar lang een werkbeurs van het fonds ontvingen.

De tentoonstelling vormde een van de hoogtepunten van de DDW volgens onder andere Metropolis M, Linda, Elle Decoration en De Groene Amsterdammer. In de Volkskrant schreef Jeroen Junte: 'Niet te missen is deze expositie van de 36 grootste talenten in mode, grafische vormgeving, architectuur, product- en webdesign'. Curator Agata Jaworska toonde zowel het meest recente werk als de werkwijze van deze lichting opkomende makers.

Talentontwikkeling is een van de vijf doelstellingen van het Stimuleringsfonds. Naast de jaarlijkse werkbeurs biedt het fonds begeleiding en ondersteuning om de aansluiting van de ontwerpers op de beroepspraktijk te verbeteren. De beurs leidt voor de ontwerpers tot diverse ontwikkelingen: ontwerper Sander Wassink bijvoorbeeld kon dankzij de beurs een mobiele studio maken om met zijn buitenlandse tentoonstellingen mee te reizen en zo langer in het betreffende land verblijven. Voor architect Ricky Rijkenberg bood de subsidie de mogelijkheid haar werkveld te verleggen en haar fascinatie voor fotografie op te pakken.

stimuleringsfonds.nl/talent

Tweeduizend virtuele figuranten

Project Witch Doctor videoclip **Aanvrager** Studio Smack **Subsidie** €18.900
Deelregeling TAX-videoclipfonds

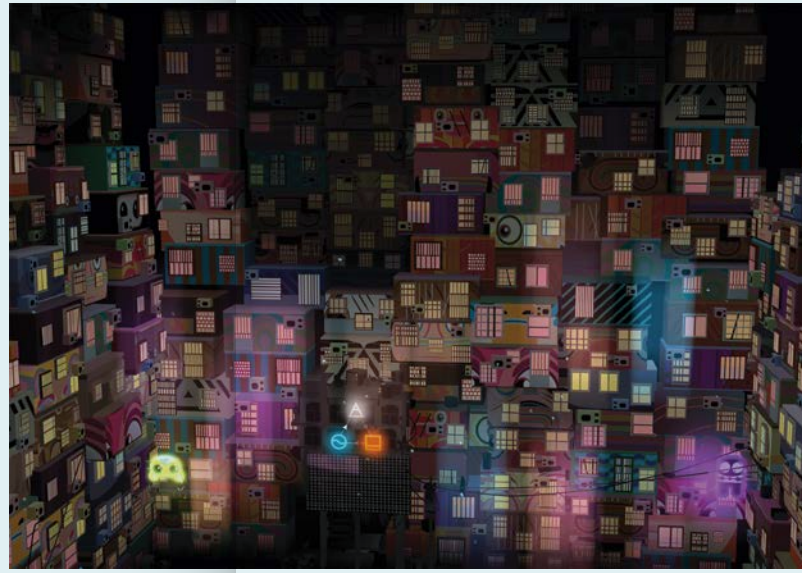
Op Eurosonic Noorderslag speelde Torre Florim van De Staat zijn eigen Witch Doctor-videoclip na. Het aanwezige publiek in Groningen had de videoclip duidelijk ook gezien: het nam spontaan de rol aan die het publiek heeft in de video. De clip missen was ook bijna niet mogelijk: het aantal views via YouTube en Facebook stond in februari 2016 al op een kleine 8 miljoen.

‘Het was onze eerste videoclip ooit,’ zegt Thom Snels, een van de makers van Studio Smack. ‘Het uitgangspunt was de inhoud: Witch Doctor gaat over moderne kwakzalverij, het manipuleren van de massa.’ Dat wordt treffend verbeeld door Torre als volksmenner in een menigte, die hij in één doorlopend shot steeds verder opzweept met zijn teksten. Hij wordt omringd door een gigantische meute mannen – maar liefst 2.000 – met kortgeschoren koppen, ontbloot bovenlijf en bilnaad net boven de broek uit. ‘In hun uiterlijk zie je een soort mix tussen gabber en rock,’ zegt Snels. Om totale controle over de figuranten te kunnen hebben, zijn ze digitaal geanimeerd. De enige echte mens in de video is de zanger.

Snels hees zich in een Motion Capture pak om de bewegingen te maken die geprojecteerd werden op twaalf ontworpen gabbers en hun duizenden kopieën. De grote uitdaging was om Torre voor zijn Green Screen zo te laten versmelten met die virtuele menigte dat echt niet van nep te onderscheiden is. ‘We hebben bewust afwijkingen ingeprogrammeerd om het publiek menselijk te maken. En we zijn eindeloos bezig geweest met het matchen van de belichting.’ Na negen maanden was hij af. ‘Het was wel een beetje een labour of love,’ lacht Snels. ‘Zonder de subsidie van het TAX-videoclipfonds was het niet gelukt, maar uiteindelijk kost zo’n clip wel het vier- of vijfvoudige.’

www.studiosmack.nl

In een grillige stad op een gigantische vis woont een boy-cat, een kruising tussen een jongetje en een kat. Zijn missie is om de stad te redden van de ondergang, die onvermijdelijk is als de vis onderduikt. 'Yoshinami - the quiet wave' is meer dan een game, het is een prachtige fantasiewereld vol kleurrijke karakters die meeslepende avonturen beleven. Die wereld, bedacht door ontwerpers Hanneke Metselaar en Niko Stumpo van Thisisarobot, zit vol metaforen. Onderwerpen als milieuvuiling, het redden van de planeet en slim omgaan met de middelen die je hebt, zijn verpakt in spannende storylines. 'Het is een episch verhaal over de zoektocht naar vrijheid, het gevecht voor een betere toekomst,' zegt Metselaar.

Gamestudio Little Chicken haakte aan als partner voor de ontwikkeling van een mobile game voor kinderen van 6 tot 12 jaar. Het spel gaat over de uitdaging van Ikati, de boy-cat, die de beste Yoshinami-strijder moet worden om het duistere tij te keren. Maar battles winnen doe je niet door op elkaar in te slaan: innerlijke rust en het vermogen strategisch te denken geven de doorslag in de arena. Hoe kun je slim gebruik maken van de elementen, het speelveld en je eigen mindpower?

'De wereld die Niko en Hanneke ons voorschilderden was zo ontzettend rijk en inspirerend, daar kun je als gamedesigner heel veel mee,' reageert CEO van Little Chicken Yannis Bolman. 'We zijn nu nog volop aan het bouwen, maar de eerste release staat gepland in het voorjaar van 2016.' De initiatiefnemers kijken uit naar de feedback van het publiek, maar ook naar het enthousiasmeren van investeerders. Metselaar: 'We staan open voor allerlei manieren van samenwerken. Daarmee kan dit spel uitgroeien tot iets heel groots.'

Project Yoshinami - the quiet wave **Aanvrager** Thisisarobot
Subsidie € 75.180 **Deelregeling** Gamefonds

yoshinamiworld.tumblr.com

Nog volop aan het wer^ven

Project Het controversiële excellente zaadje **Aanvrager** Parallax Reporter
Subsidie €95.500 **Deelregeling** Non-Fictie Transmediaregeling

Wat zijn de gevolgen van de opmars van genetische modificatie in de voedselketen gezien vanuit Europees perspectief? Dat is het uitgangspunt van de webdocumentaire die Eva Müller en Tobias Manuhutu, verenigd onder de naam Parallax Reporter, willen gaan maken. De twee journalisten en documentairemakers ondervroegen zoveel mogelijk spelers en kenners op het gebied van genetische modificatie op diverse plekken in Europa en in de Verenigde Staten, voorstanders én tegenstanders.

Alle voorgesprekken zijn al geweest, nu is het een kwestie van de begroting rondkrijgen en beginnen. Eva Müller: 'We zitten op dit moment aan het einde van een crowdfunding-actie om nog €10.000 voor het project bijeen te krijgen. Half maart is die actie afgelopen. Dan bouwen we nog tot april aan het platform, we zijn nu al begonnen. De interviews zijn van mei tot juli.' De discussie over genetisch gemodificeerd voedsel is ongemeen fel. Voor- en tegenstanders vliegen elkaar in de haren over de vraag of GMOs (Genetically Modified Organisms) wel veilig zijn om te eten en duurzaam om te produceren. Parallax Reporter zoekt naar de nuance in het debat en neemt zelf geen stelling in. Juist daardoor komt een gemêleerd palet van sprekers aan het woord. Van zadenveredelaars en boeren, tot wetenschappers en consumentenorganisaties. Ieder met hun eigen visie en perspectief op het onderwerp.

Als alles lukt komt er niet alleen een film, maar ook een webplatform voor documentaires. Op dit platform komt extra informatie bij de documentaire en er is voor de kijker de mogelijkheid om direct te reageren op de beelden. Het platform is na publicatie vrij beschikbaar voor andere documentairemakers en journalisten.

parallaxreporter.nl

Ontwerpen waar nog niet ontworpen is

Nederland
als draaischijf in de wereld

ORGANIC FANTASTIC

Weerstand
technologie

HOME GROWN

Nederland
is puur zelfvoorzienend

SUPERSIZE ME

Acceptatie
technologie

SILICON VALLEY

'Aluminium dozen,' noemt Gerjan Streng van The Cloud Collective de plekken waar ons eten wordt verwerkt. We kennen de appelboom, we kennen de appel in de supermarkt. De route van boom naar supermarktbak kennen we niet, die voert langs die aluminium dozen. The Cloud Collective wil samen met Werkend Landschap en transitionLAB die route beter bekijken. Tijdens hun initiële onderzoek, kwamen ze terecht bij de fruithandelaren in Barendrecht, hét fruitknooppunt van Nederland. Ze bekeken onder andere hoe de 'fruitstromen' samenkomen en hoe er wordt samengewerkt.

Nu dat onderzoek is geweest, ontwikkelen Streng en zijn partners het script voor een Serious Game voor fruithandelaren. Een game met vier mogelijke toekomstscenario's, waarbij de speler met zijn keuzes invloed uitoefent op die toekomst. Streng: 'Met de Serious Game willen we de fruithandelaren laten zien dat hun keuzes meer impact hebben dan ze misschien denken. Nu worden er vaak nog adhoc beslissingen genomen. Als de fruithandelaren hun krachten zouden bundelen, neemt ook hun macht over hun eigen toekomst toe.'

Streng en zijn partners willen het onderzoek op basis van hun bevindingen steeds verder uitbreiden. 'We hopen in ieder geval dat ons ontwerp economische meerwaarde heeft. De Serious Game zou de fruithandelaren op lange termijn winst moeten opleveren, omdat het ze inzicht geeft in de gevolgen van hun keuzes. We gaan steeds een stapje verder. We zoeken en ontdekken. Het is ontwerpen op een plek waar tot nu toe geen enkele stedenbouwkundige invloed was. Het is ontwerpen in de bredere zin van het woord.'

Project Boter bij de vis **Aanvrager** The Cloud Collective, Werkend Landschap en transitionLAB **Subsidie** €10.000 **Programma** Stad en Regio → Open Oproep Ontwerpen aan voedselregio's

thecloudcollective.org
werkendlandschap.nl
transitionlab.nl

Anticiperen op autonoom vervoer

Project De zelfrijdende stad **Aanvrager** Except **Subsidie** €10.000
Programma Stedelijke transformaties → Open Oproep Slimme mobiliteit en de stad

De WEpod, een shuttle zonder stuur, gaspedaal of chauffeur, draait al proefrondjes op de campus van de Universiteit Wageningen. De Tesla is hooguit twee software-updates van autonoom rijden vandaan. 'De techniek is allang het probleem niet meer,' zegt Bart Stoffels van Except. 'De vertragende factor is vooral de juridische kant van de zaak: wie is verantwoordelijk als het zelfrijdende voertuig onverhoopt toch een ongeluk veroorzaakt?'

De voordelen van autonoom rijden zijn groot: het is veiliger, zuiniger en milieuvriendelijker. 'Maar ook al zijn de verwachtingen hoog, succes is nog niet gegarandeerd', zegt Stoffels. 'Kijk naar de zeppelin die het eind jaren '20 helemaal zou gaan maken, of de magneetzweeftrein uit de jaren '90. Die zijn om allerlei redenen toch gestrand. Je moet heel goed anticiperen op zo'n grote ommekeer in vervoer om het te laten lukken.' Except doet daarom niet alleen onderzoek naar de effecten maar ook naar de voorwaarden. 'Wat heb je ruimtelijk en juridisch nodig? Hoe zorg je ervoor dat mensen er gebruik van gaan maken?'

In 'De zelfrijdende stad' werkt Except samen met Rijkswaterstaat Zuid-Holland, de Metropoolregio Den Haag, de TU Delft, de TU Eindhoven en Hogeschool Rotterdam. Dit jaar onderzoeken zij concrete casussen voor verschillende gemeenten die het project co-financieren. Wat voor update heeft de Park Shuttle in Capelle aan de IJssel bijvoorbeeld nodig om goed te blijven functioneren? En wat voor autonome autodeelsystemen zijn er te bedenken om de verkeersdruk in de Rotterdamse binnenstad te verlichten? In de zomer van 2016 worden de eerste tussenresultaten gepresenteerd, de conclusies volgen eind van het jaar.

except.nl

De stadsklas

neemt je mee
op expeditie

Project De stadsklas 2015. Learning by doing. **Aanvrager** Stroom Den Haag
Subsidie €25.000 **Programma** Innovatief opdrachtgeverschap → Open Oproep
Experimenteren met stadslabs

Wat zie je als je met een kunstenaar door Oostende loopt? Hoe krijg je een onbenut stukje grond tussen twee flatgebouwen in Brussel op de politieke agenda? En wat kun je leren over gemeenschapsvorming van een groep kunstenaars op de NDSM-werf? De Stadsklas neemt je mee op expeditie om zelf te ervaren hoe de stad zich ontwikkelt.

Met dit learning by doing-programma wil Stroom Den Haag een nieuwe blik bieden op stedelijke ontwikkeling: geen mooie PowerPoint-presentaties in een leslokaal, maar onder begeleiding van een gids op expeditie. Het doel is niet om met zijn allen aan actuele ruimtelijke opgaven te werken, maar om vaardigheden te ontwikkelen waarmee die opgaven goed opgepakt kunnen worden. Zo leerde kunstenaar Hans Jungerius een diverse groep deelnemers in Oostende op een nieuwe manier naar hun omgeving te kijken volgens het principe van dwalen. En tijdens de stadsklas naar het Amsterdamse herbestedingsproject de NDSM-werf ging het vooral over community building.

Francien van Westrenen van Stroom: 'De NDSM is ooit "geannexeerd" door een groep kunstenaars, maar ook de gemeente, de projectontwikkelaar en de nieuwe gebruikers hebben er belangen. Hoe creëer je binnen dat krachtenveld een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de toekomst van de werf? Dat is een continue zoektocht naar verbinding en dialoog.' Stroom wil de klassen gaan doorontwikkelen tot een open source format dat ook door anderen gebruikt kan worden. 'De Stadsklas kan zo een mooie aanvulling zijn op het reguliere onderwijs over stedelijke ontwikkeling,' zegt Van Westrenen.

stroom.nl

Willemijn Lotvers

Ontwerpen voor dementie

Project The Art and Science of Dementia Care **Deelnemers** 12 architecten/ontwerpers, 6 wetenschappers, 6 producenten en 6 zorgverleners **Samenwerkingspartner** Cordaan **Programma** Zorg → Open Oproep Ontwerp & Dementie

In de gangen van zorgcentrum Eben Haëzer in Amsterdam ruik je de geur van rozemarijn, tijm, oregano en laurier. Er klinken vogelgeluiden. Op de vierde verdieping van het zorgcentrum is sinds kort een tuinkamer ingericht voor mensen met dementie. In de groen geschilderde en rijk beplante kamer kunnen bewoners, personeel en familieleden samen bollen potten, plantjes zaaien en oogsten. Zorgverlener Paula Irik: 'Bewoners ruiken de aarde en de verse kruiden, voelen het briesje dat door de open ramen komt en proeven van de geteelde vruchten. Het tuinieren roept herinneringen op. We zien dat bewoners meer met zichzelf en elkaar verbonden zijn. Die verbinding is erg belangrijk in de dementiezorg.'

De bedenkers van de tuinkamer - Marnix Tavenier, Helma van Rijn, Beatrice Montesano, Kees Luijendijk en Paula Irik - vormden samen één van de zes teams die deelnamen aan The Art and Science of Dementia Care. Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en zorgaanbieder Cordaan daagden ontwerpers, wetenschappers, zorgverleners en producenten van o.a. zorgmeubilair uit samen te onderzoeken hoe ze het leven voor dementerenden in zorginstellingen zo aangenaam mogelijk kunnen maken. Een jaar lang werkten de teams op drie zorglocaties van Cordaan, in nauwe samenwerking met de bewoners en het zorgpersoneel.

In de laatste fase van het onderzoeks-traject vonden diverse bijeenkomsten plaats, waarin de ontwerpteams resultaten, prototypes en ervaringen deelden met professionals uit de zorg. 'Het gaat erom met elkaar de dialoog aan te gaan', aldus projectleiders Henri Snel en Caro van Dijk. 'In hoeverre kunnen we elkaar beter begrijpen, om beter samen te werken?'

tuinaantafel.nl

Zeven

voorbeeldige

zorggebouwen

Project Hedy d'Ancona-prijs 2016 **Deelnemers** 52 inzendingen, 7 nominaties, 1 prijswinnaar **Programma** Zorg → Oproep Hedy d'Ancona-prijs 2016

Een paviljoen waar patiënten buiten in de natuur chemotherapie kunnen ontvangen en een ziekenhuis dat zijn eigen afval verwerkt tot grondstof, energie en schoon water: het zijn twee van de zeven projecten die genomineerd zijn voor de vierde editie van de Hedy d'Ancona-prijs. Deze tweejaarlijkse prijs stimuleert innovatie van de zorg en ontwerp in combinatie met goed opdrachtgeverschap.

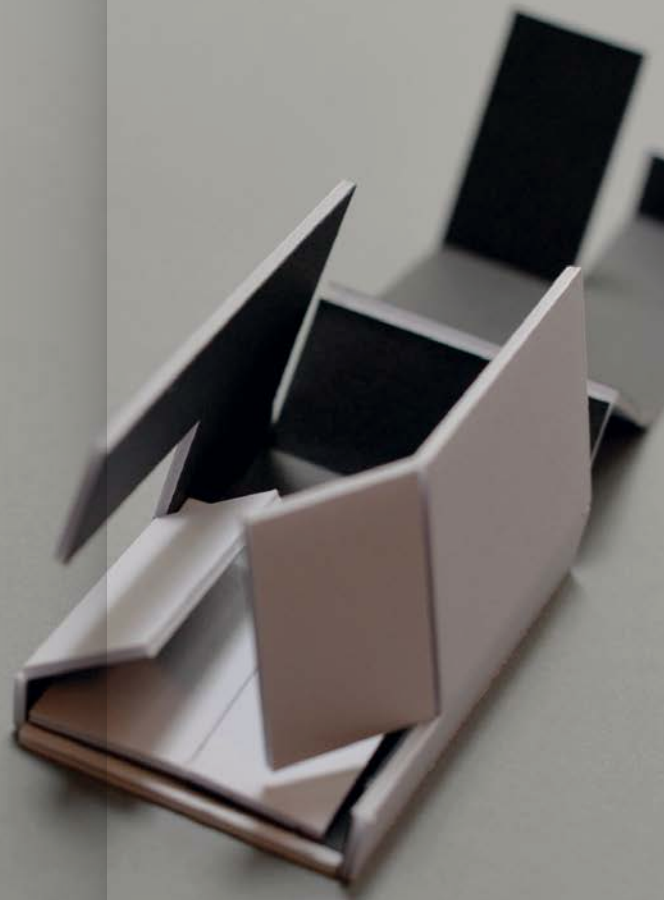
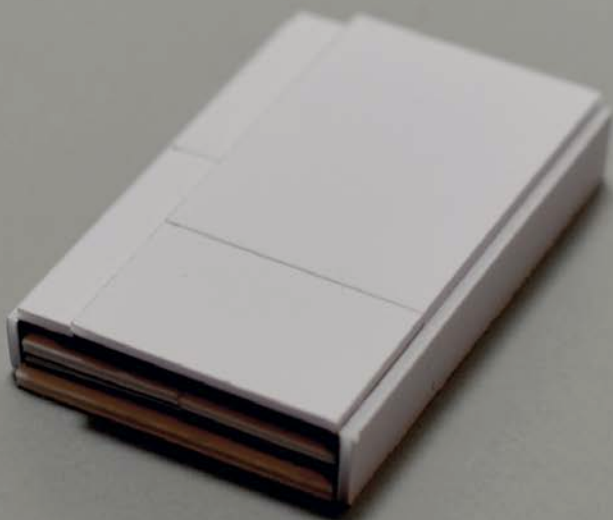
De selectie genomineerden is heel divers: blijf-van-mijn-lijfhuis Oranje Huis in hartje Amsterdam, zorgboerderij Noorderhoeve in Schoorl, jongerenhospice Xenia in Leiden, een buitenpaviljoen voor chemotherapie in Hilversum, Kulturhus Litsersborg met zorgappartementen in Den Dungen, revalidatiecentrum Laurens Intermezzo Zuid in Rotterdam en het Reinier de Graaf Gasthuis ziekenhuis in Delft.

'Opvallend is dat alle nominaties van grote maatschappelijke waarde zijn,' zegt juryvoorzitter Reimar von Meding. 'Als opdrachtgevers met engagement, visie en doorzettingsvermogen te werk gaan blijkt er veel mogelijk, zelfs in het huidige veranderende zorglandschap'. De prijsuitreiking van de Hedy d'Ancona-prijs 2016 vindt plaats in juni 2016.

hedydanconaprijs.nl

Leerlingen bouwen mee aan flexibele school

Project Je eigen gang gaan **Aanvrager** Kristina Andersen en Skafte Aymo-Boot
Subsidie €39.612 **Programma** Onderwijs → Open Oproep Onderwijsomgeving voor uitvinders, denkers en doeners

De ontwikkelingen in het voortgezet onderwijs gaan zo snel dat schoolgebouwen al verouderd zijn op het moment dat ze opgeleverd worden', zegt interactieontwerper Kristina Andersen. 'Bovendien hebben veel scholen nog een oud gebouw met een klassieke indeling: een lange gang met gesloten lokalen. Die structuur sluit niet aan op het nieuwe leren, waarbij de scheidslijn tussen de verschillende vakken vervaagt en veel zelfstandigheid wordt verwacht van de leerlingen. Er wordt steeds projectmatiger gewerkt, wat om flexibele ruimtes vraagt.'

Andersen is samen met architect Skafte Aymo-Boot initiatiefnemer van het project 'Je eigen gang gaan'. Samen met leerlingen van het mbo en vmbo onderzoeken zij hoe je een schoolgebouw kan laten meebewegen met zijn tijd. Tijdens interactieve workshops op het Vathorst College in Amersfoort en het Hout- en Meubileringscollege (HMC) in Amsterdam werken ze aan flexibele units die ruimte scheppen voor verschillende werkvormen. Kleine flexibele ruimtes voor in de hal, aula, gangen of lokalen die je eenvoudig kunt verplaatsen, inklappen of uitbreiden. Zo creëer je ruimtes om rustig in te werken, te overleggen of juist een presentatie te geven.

Uit alle ontwerpen die zo ontstaan worden er straks één of twee uitgekozen om te produceren – op de meubelvakschool kunnen de leerlingen dat zelf. Die units staan daarna een tijdje op proef. 'Uiteindelijk gaat het ons niet om de feitelijke oplevering, maar om het ontwikkelen van een methode waarmee scholen hun eigen units kunnen ontwerpen,' zegt Andersen. 'Daarnaast is het ontwikkelen samen met de leerlingen een creatief proces op zich: iets wat vaak sneuvelt in het voortgezet onderwijs.'

Op weg naar de App Store

Project deelname Bounden aan Gamescom **Aanvrager** Game Oven Studios
Subsidie € 1.910 **Programma** Internationalisering → Open Oproep Deelname
Gamescom 2014 en Verkenning GDC 2015

De Game Developers Conference San Francisco en de Gamescom in Keulen zijn twee goede plekken om een game onder de aandacht te brengen bij de grote marktpartijen, pers en publiek. Game-ontwerper Adriaan de Jongh wist eruit te springen met zijn dansgame Bounden. 'Bij een "gamer" denken mensen nog steeds aan iemand die het schietspel Call of Duty speelt,' zegt de Jongh. Dat stigma wil hij zo snel mogelijk de wereld uit helpen. Vorig jaar maakte hij furore met Bounden, een dansspel dat hij met hulp van Het Nationaal Ballet ontwierp. Twee spelers houden dezelfde smartphone vast en laten zich in het spel verleiden tot een gezamenlijke dans.

'De GDC San Francisco en Gamescom zijn de twee beste plekken om je game onder de aandacht te brengen,' zegt De Jongh. 'Begin van het jaar maak je al afspraken voor GDC. Wat je daar doet is samengevat in één woord: netwerken. Alle business mensen die je verder kunnen helpen met de ontwikkeling, financiering en lancering lopen daar rond. Netwerken klinkt als een vies woord, maar het is cruciaal in de gameswereld. Twee minuten praten met iemand van Apple op een feestje leverde Bounden bijvoorbeeld een plek op de homepage van de App Store op.'

De Open Oproepen van Gamescom en GDC maken onderdeel uit van het Programma Internationalisering dat zich richt op de bevordering van de internationale positie van de Nederlandse ontwerpsector. Het aantal landen waar vraag is naar Nederlandse ontwerpers en makers neemt toe. Met een jaarbudget van € 2 miljoen, beschikbaar gesteld door de ministeries van OCW en BZ, worden deze bijzondere projecten in het buitenland ondersteund.

bounden.gameovenstudios.com

Blue Prints tonen moderne Chinoiserie

Project Blueprint / Dutch Days **Aanvrager** Linda Valkeman **Subsidie** € 25.000
Deelregeling Talentontwikkeling in Internationale Context

Made in China – wat betekent dat eigenlijk? Textielontwerper Linda Valkeman startte in de Chinese stad Chongqing een onderzoek naar de uitwisseling van kunst en cultuur tussen China en Nederland door de eeuwen heen. Haar Blue Prints borduren voort op het kopiëren en imiteren dat in de loop der eeuwen een kunst op zich is geworden.

Valkeman: 'Als je nu op een Chinese textielmarkt rondloopt lijkt alles er nep en namaak, maar hoe zit dat eigenlijk? Hoe is die kopieercultuur ontstaan? En in welke zin hebben China en Nederland elkaar beïnvloed op ontwerpgebied?' Valkeman dook in de geschiedenis. 'Ik ben vooral nieuwsgierig naar de uitwisseling op het gebied van textiel en porselein. Zo is Delfts blauw geïnspireerd op Chinees porselein, maar inmiddels maken de Chinezen dat weer van de Hollanders na. Wie kopieert wie nou?'

Spelend met het concept van origineel versus kopie ontstond het project Blue Prints. 'Ik heb de beelden met traditionele patronen die ik in de archieven vond en de foto's die ik zelf van de zijderoute heb gemaakt gecombineerd, geabstraheerd en opnieuw geïnterpreteerd.' Die mix van beelden vormt de onderlegger voor een nieuwe vormtaal. In maart 2016 gaat Valkeman weer naar China: 'Daar zet ik de culturele uitwisseling voort door mijn blauwdrukken aan een Chinese porseleinkunstenaar en later ook een textielontwerper te geven. Ik heb schetsen gemaakt voor een aantal objecten die de drager moeten worden van de nieuwe patronen, die zij verder gaan uitwerken.'

dailylinda.com

Een gebouw als een thermometer

Project Forces for architecture **Aanvrager** Jólán van der Wiel en Benthem Crouwel Architects **Subsidie** €30.000 **Deelregeling** Vormgeving → Open Oproep Crossovers beeldende kunst en creatieve industrie

Is het mogelijk een gebouw te ontwerpen dat de omgeving waarin het zich bevindt, reflecteert? Dat is een van de uitgangspunten bij de experimenten die kunstenaar, vormgever en uitvinder Jólán van der Wiel in samenwerking met Benthem Crouwel Architects ten uitvoer brengt. Gesteund door de knowhow van het gerenommeerde bureau houdt Van der Wiel zich bezig met natuurkrachten, met de interactie tussen natuur en architectuur, uitgaande van de vier elementen: aarde, vuur, lucht en water.

‘Kunnen we een ‘huid’ om een gebouw leggen, die bijvoorbeeld met de temperatuurschommelingen mee verandert? We onderzoeken nu thermochromische platen, die veranderen van kleur. Als zo’n gebouw op een prominente plek in een stad zou staan, dan kan het als stadsthermometer gaan fungeren, en overstijgt het de functie van alleen ‘gebouw’.’

Het is slechts een van de vele ideeën. Van der Wiel en de architecten zijn steeds in gesprek met experts om hun experimenten te ontwikkelen en hun kennis te vergroten. Het project loopt nog. Hoogtepunt tot nu toe is wat Van der Wiel betreft dan ook de vruchtbare onderlinge samenwerking. ‘Ik vind het mooi dat een groot bedrijf als Benthem Crouwel Architects veel kennis en manuren in dit project investeert, maar ook dat we een goede samenwerkmodus hebben gevonden.’ Vooruit, nog één toekomstvisioen: hoe zou het zijn als een gebouw zichtbaar - als een soort spons - in de muren het hemelwater opzuigt, in plaats van het weg te laten zakken in de aarde? Dat opgezogen water zou weer in drinkwater kunnen worden omgezet: een gebouw met golvende, drinkbare muren.

jolanvanderwiel.com
benthemcrouwel.com

Alice in IJsland

Project Bestemming IJsland, onderzoek duurzame recreatielandschappen **Aanvrager**
NOHNIK Architecture & Landscapes **Subsidie** € 9.900
Programma Internationalisering → Open Oproep Internationale verkenningen

IJsland is in één woord overweldigend, zegt Jorrit Noordhuizen van NOHNIK. Maar op zijn vakantie zag hij ook de spagaat waarin IJsland zit, met slechts 350.000 inwoners en meer dan een miljoen toeristen per jaar. 'Aan de ene kant is dat toerisme een belangrijke economische motor, aan de andere kant is het land totaal niet op die aantallen ingericht.'

De bussen en jeeps vol toeristen die over de gravelwegen rijden veroorzaken veel erosie. En die ene geasfalteerde ringweg loopt dwars door het kwetsbare vulkanische landschap van Skaftárhreppur, gevormd door een oude lavastroom bedekt met mos. Noordhuizen: 'Je waant je daar Alice in Wonderland.' Justin Bieber nam er onlangs nog een videoclip op waarin je hem erdoorheen ziet rennen; scharen idolate meisjes doen het hem na. 'En dat doet de natuur geen goed', zegt Noordhuizen.

NOHNIK kreeg subsidie voor een internationale verkenning en benaderde het nationale park, de gemeente Skaftárhreppur en de Universiteit van IJsland. Ze zaten al snel in workshops met elkaar om tafel om te onderzoeken hoe je zowel het toerisme als het ecosysteem kunt behouden. De (landschaps)architecten werken nu aan een 'toerisme zoneringsplan'. 'Je kunt de schade beperken door toeristen beter over het eiland te verdelen,' aldus Noordhuizen. 'Dat kun je doen door wegen om te leiden, maar ook door mooi ontworpen plekken te maken, met bijzondere uitkijpunten of verblijfsruimtes. Denk aan overnachten in een cabin op het zwarte strand, waar nu niemand komt. Of in een zelfvoorzienende duurzame hut in de bergen die op een mooie manier in de omgeving opgaat.' Alle ideeën worden gebundeld in een inspiratieboek voor duurzame recreatie. 'De urgentie is hoog, dit boek kan IJsland helpen uit die spagaat te komen.'

nohnik.nl

Een huis van zeewier

Project Sea Me **Aanvrager** Nienke Hoogvliet **Subsidie** €10.000
Deelregeling Vormgeving → Open Oproep Het experiment

Xandra van der Eijk

Het begon met een onderzoek naar het gebruik van zeewier en mondde uit in een zeewiergarentapijt, geknoopt op een afgedankt vissersnet. Het tapijt werd gepresenteerd tijdens de Dutch Design Week 2014 en kreeg veel goeie reacties en zelfs bestellingen. Hierop besloot ontwerper en onderzoeker Nienke Hoogvliet door te gaan met Sea Me. Hoogvliet: 'Mijn fascinatie voor de zee ontstond in Den Haag, waar ik opgroeide. Er spoelde veel plastic aan en ik wilde iets doen met bewustwording, een element dat in al mijn werk meespeelt. Je moet voorzichtig zijn met de zee, er komen ook mooie dingen uit voort. Ik las over garen gemaakt van zeewier en vond een leverancier in België, zo ontstond het tapijt. Een symbool, een contrast met de vervuiling, voortkomende uit de zee.'

Inmiddels is Hoogvliet ook met zeewier aan het verven – en lang niet alles wordt groen, mocht iemand dat denken. De leverancier haakte af, dus zoekt ze zelf naar manieren om 100% duurzaam haar zeewiergaren te maken. De grootste hobbel is het vinden van partners die willen helpen 'opschalen'. Er zijn al contacten, maar nog geen concrete verbintenissen. Nienke weet zeker: het is de investering waard. 'Zeewiergaren is niet alleen duurzaam en ecologisch verantwoord, het is ook heel zacht, heel draagbaar. Het zou geweldig zijn als er op een dag een truitje van zeewiergaren in een grote winkelketen ligt. Of nog een stapje verder, dat je thuis op je zeewiergarenbank ploft, met je zeewiergaren gordijnen en je zeewiergaren dekbed. Een heel huis van zeewier.'

nienkehoogvliet.nl

De plek waar jaarlijks alles samenkomt

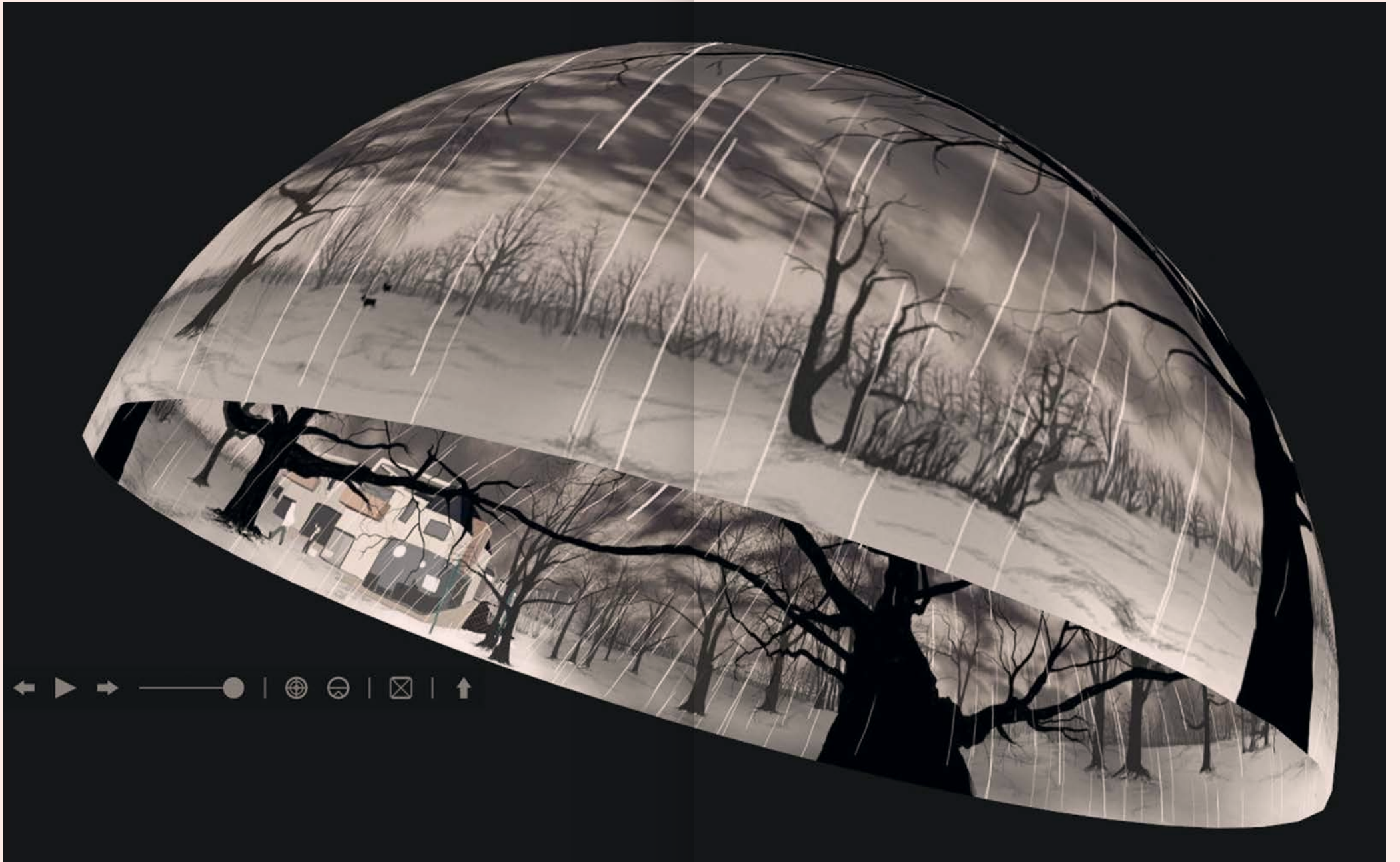
Aanvrager Holland Animation Film Festival, HAFF **Subsidie** €30.000
Deelregeling Open Oproep Festivals

Talentontwikkeling en het lef om buiten de gebaande paden te treden; de interesses van het Holland Animation Film Festival (HAFF) overlappen behoorlijk met die van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. 'Er is meer dan Disney', om met directeur Gerben Schermer te spreken. Het jaarlijkse, internationale animatiefestival in Utrecht stelt zich ten doel zowel de artistieke als de technische aspecten van animatie onder de aandacht te brengen bij professionals en een breed publiek. Schermer: 'Het festival heeft vele functies: het is een ontmoetingsplek voor (internationaal) talent en professionals. Het is een plek om je werk te promoten. Het is ook een plek waar bijvoorbeeld studenten van filmscholen of kunstacademies inspiratie opdoen.'

Met name korte animatiefilms vinden niet makkelijk een podium. In de bioscoop kopen mensen er niet speciaal een kaartje voor, ze krijgen het 'cadeau' bij de hoofdfilm. Geen sterke uitgangspositie voor een film. Terwijl juist in korte films de nieuwste mogelijkheden kunnen worden onderzocht. Neem Februar, van animatiekunstenaar Maarten Isaäk de Heer. Een korte animatiefilm, gemaakt als een installatie voor een planetarium of 'dome': het publiek kan 'in' het geanimeerde landschap zitten, waardoor een nieuwe manier van vertellen ontstaat.

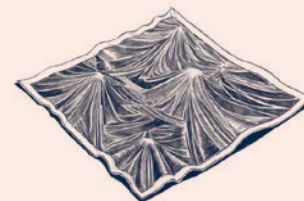
Februar werd na de première bij het HAFF 2015 opgepikt door andere festivals en speelde in onder meer Zwitserland, Japan, Kroatië en op een paar plekken in Duitsland. Schermer: 'Bij het HAFF zie je animatiefilms en technieken die je nooit eerder zag. Het is een springplank naar de wereld en tegelijk een plek waar jaarlijks alles op het gebied van animatie samenkomt.'

haff.nl

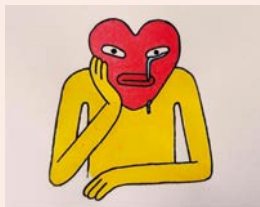
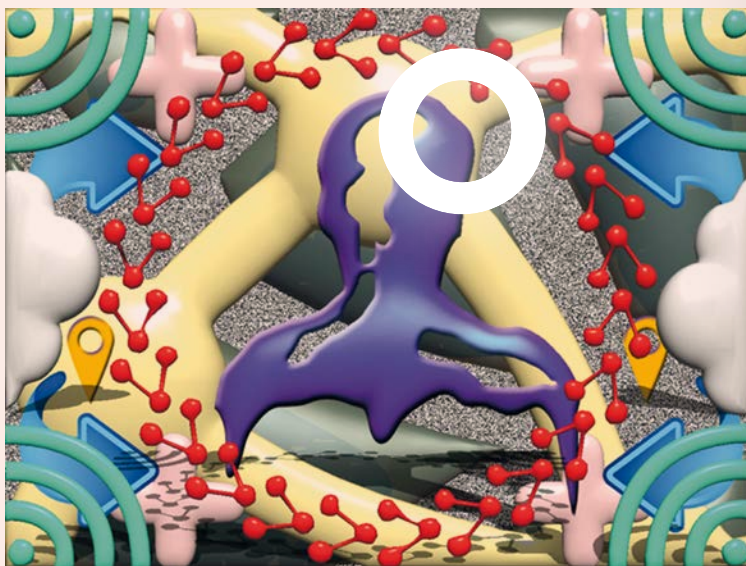

Lichting

2

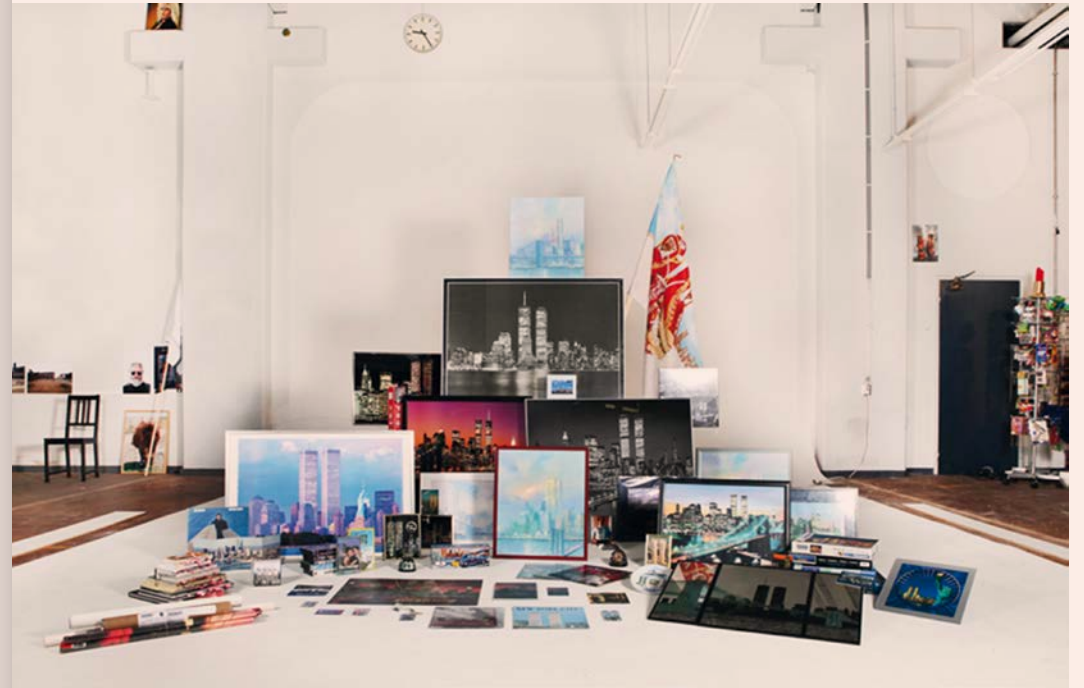

In 2015-2016 ondersteunt het Stimuleringsfonds 33 uitzonderlijke makers en ontwerpers in de creatieve industrie, verdeeld over de disciplines productvormgeving, mode, grafisch ontwerp, illustratie, sieradenontwerp, social design, textielontwerp, (interieur) architectuur en e-cultuur. Iedere geselecteerde maker ontvangt een beurs vanuit de Deelregeling Talentontwikkeling, vrij te besteden aan de verdere ontwikkeling van een eigen werkwijze of methodiek en/of het ontwikkelen van ideeën, prototypes of producten. De Deelregeling Talentontwikkeling maakt onderdeel uit van het Programma Talentontwikkeling.

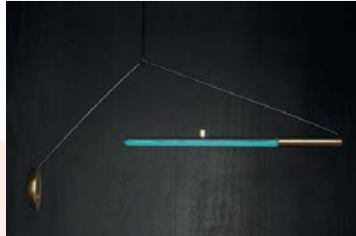

Deelnemers 33 ontwerpers en makers
Programma Talentontwikkeling → lichting 2015-2016

activiteiten

Presentatie van Stijn Roodnat (Label/Breed) tijdens Stimuleringsfonds @ Dutch Design Week

Ton van Gool (Stichting Cultuur Eindhoven) en Koen Snoeckx (Baltan Laboratories)

Moderator Valentijn Bijvanck in gesprek met Bart Reuser (commissielid Stimuleringsfonds)

Mary-Ann Schreurs, wethouder Innovatie, Design, Cultuur en Openbare Ruimte, Eindhoven

Sprekers tijdens bijeenkomst Interact over de samenwerking tussen werkplaatsen en onderwijsinstellingen

Hanneke Wetzler

Het Stimuleringsfonds organiseerde in 2015 een groot aantal activiteiten in de vorm van bijeenkomsten, expertmeetings, spreekuren en een tentoonstelling. Ook nam het fonds deel aan door externe partijen georganiseerde bijeenkomsten. In een aantal gevallen was het fonds samenwerkingspartner. Doel van deze activiteiten is het contact en kennisuitwisseling tussen de verschillende doelgroepen, stakeholders en het fonds te bevorderen. In totaal organiseerde het fonds 19 bijeenkomsten (1.113 bezoekers), 11 spreekuren en voorlichtingsbijeenkomsten (1.283 bezoekers), en nam deel aan 21 expertmeetings (711 deelnemers) en 4 netwerkbijeenkomsten (1024 bezoekers). Veruit de meeste bezoekers trok de tentoonstelling In No Particular Order met werk van 33 opkomende ontwerpers. In totaal leverden al deze bijeenkomsten 24.131 bezoekers op.

Bijeenkomsten

Het Stimuleringsfonds initieert gedurende het jaar publieke bijeenkomsten gewijd aan actuele onderwerpen en opgaven die spelen op het brede werkkterrein van vormgeving, e-cultuur en architectuur. Ook in het internationale programma worden voor manifestaties activiteiten georganiseerd binnen het flankerend programma.

Programma Stimuleringsfonds@DDW: expo & events

Tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven organiseerde het Stimuleringsfonds een week lang vijf ochtendsessies met actuele discussies uit het designveld. Op maandag 19 oktober zijn er verkennende gesprekken gevoerd over matchmaking tussen jonge ontwerpers en fabrikanten tijdens de bijeenkomst Label me - Succes- en faalfactoren van designlabels. Op dinsdag 20 oktober verkende het Stimuleringsfonds de actuele ontwikkelingen op het gebied van interieurontwerp onder de noemer In-Between Interiors - Emancipatie van interieurontwerp. Het debat Ontwerpen voor Dementie i.s.m. zorgaanbieder Cordaan op de woensdag ging in op het belang van experimenteel ontwerp onderzoek in de zorg. Op donderdag 22 oktober organiseerden Platform Werkplaatsen en bkcc i.s.m. het Stimuleringsfonds Interact, een bijeenkomst om de samenwerking tussen werkplaatsen en onderwijsinstellingen vanuit verschillende invalshoeken te belichten. Op de vrijdag werkte het fonds samen met VPRO Media Lab en Baltan Laboratories voor een gesprek over de rol van medialabs als aanjager van vernieuwing.

Data en locatie 19 t/m 23 oktober, MU Eindhoven

Aantal deelnemers 322

Sprekers o.a. Arlette Kerkhof, Ben Veld, Bruno Vermeersch, Christoph Seyferth, Dick Rijken, Dirk Osinga, Eline Strijkers, Frans van Dooremalen, Geert-Jan Bogaerts, Harmke de Groot, Hermineke van Bockxmeer, Jan Tichelaar, Jurgen Bey, Lucas Verweij, Masi Mohammadi, René Paré, Sander Lieftink, Ward van der Houwen

Cursus Cultureel Ondernemen

Dit jaar sloegen OBJECT Rotterdam en het Stimuleringsfonds de handen ineen voor een cursus over nieuwe vormen van cultureel ondernemerschap. De cursus was gericht op kleine studio's en starters in de creatieve sector die zich met (vrije) vormgeving bezighouden. In drie bijeenkomsten spraken negen experts uit het veld over de do's & don'ts op het gebied van communicatie, presentatie en strategie. Doel van de cursus was om deelnemers voor te bereiden op het geven van overtuigende presentaties tijdens beurzen zoals de Dutch Design Week of de Salone del Mobile.

Data en locaties 4, 11 en 18 maart, 9, 16 en 23 september, Witte de With, Boijmans van Beuningen, HNI, HipHopHuis en de Dépendance Rotterdam

Aantal deelnemers 81

Sprekers o.a. Annemartine van Kesteren, Gerrit Vos, Gervaise Coebergh, Jacob van Rijs, Jólán van der Wiel, Martijn Nekoui, Rindor Golverdingen, Simon van Esch, Stijn Roodnat

Cursus Cultureel Ondernemen in Het Nieuwe Instituut. Reactie van één van de deelnemers: 'Wat ik met name leerzaam vond was dat de sprekers vertelden over hun persoonlijke hobbels. De moeilijkheden waar ze tegen aan liepen, op welke wijze ze deze hebben opgelost, welke risico's ze hebben genomen, wat sleutelmomenten waren in hun ontwikkeling en wanneer ze soms simpelweg geluk hadden. Deze benadering maakte voor mij dat de sessies zich onderscheidten van gewone lezingen.'

Next Level bijeenkomsten

Onder de noemer Next Level wil het fonds de ontwikkelde kennis binnen lopende projecten rondom urgente vraagstukken uitwisselen. Voor deze bijeenkomsten wordt een inhoudelijk programma samengesteld onder meer aan de hand van ondersteunde projecten. In 2015 hebben er drie bijeenkomsten plaatsgevonden: Next Level, Next Level Ontwerpend Onderzoek en Next Level – Grenzeloze Stedenbouw. Ontwerpers en stakeholders verkenden hoe opgaven, experimenten en (ontwerpend) onderzoek op het gebied van stedenbouw naar een volgend niveau kunnen worden getild.

Data en locaties 5 juni, 10 november, 3 december, Shell Toren en Maassilo Rotterdam

Aantal deelnemers 322

Sprekers o.a. Aglaée Degros, Berend Strijland, Egbert Stolk, Harmen van de Wal, Lauran Schrijvers, Michiel Driessche, Paul Rutten, Ramon Knoester, Stephanie Akkaoui Hughes, Willemijn Lofvers

Maarten van Haaff

Tim van Bentum

Next Level bijeenkomsten

Summer School Thinking City

Van 3 tot en met 16 juli organiseerde de stichting Thinking City de Summer School Thinking City. Gedurende twee weken werkten studenten, jonge wetenschappers, planners en ontwerpers aan specifieke ruimtelijke vraagstukken in Amsterdam. Het Stimuleringsfonds was één dag host in Rotterdam om de deelnemers te laten zien hoe er in deze stad op een toekomstgerichte manier aan stedelijke opgaven wordt gewerkt. Vier gidsen die actief betrokken zijn bij de ruimtelijke ontwikkeling in Rotterdam namen deelnemers mee op verkenning door de stad. Daarnaast stelde het Stimuleringsfonds een aantal beurzen ter beschikking voor creatieve professionals voor deelname aan deze Summer School.

Data en locaties 10 juli, tour langs diverse locaties in Rotterdam

Aantal deelnemers 84

Gidsen Arzu Ayikgezmez, Gert Jan te Velde, Mike van Gaasbeek, Sereh Mandias

Vier gidsen die actief betrokken zijn bij de ruimtelijke ontwikkeling in Rotterdam namen deelnemers van de Summer School Thinking City mee op verkenning door de stad. Na een gezamenlijke start waarden de vier groepen uit over Rotterdam. Bij terugkomst in café BAR wisselden zij onder leiding van Patrick van der Klooster (AIR) hun ervaringen uit.

Bijeenkomsten The Art and Science of Dementia Care

Gedurende 2015 is er een reeks van drie bijeenkomsten georganiseerd waarbij de inzichten en uitkomsten van het onderzoekstraject The Art and Science of Dementia Care werden gedeeld met het publiek. Dit project van het Stimuleringsfonds in samenwerking met zorgaanbieder Cordaan heeft als doel de zorg voor mensen met dementie te verbeteren. De debatreeks ging over de rol van ontwerpers in de zorg en de impact van ontwerpinterventies op mensen met dementie. In de zorg is de nadruk al te zeer komen te liggen op functionaliteit en efficiëntie. Hoe krijgen we de aandacht voor het welzijn en de rol die leefomgeving daarbij speelt weer terug op de werkvloer? Een pluriforme groep ontwerpers, wetenschappers en zorgprofessionals hebben het afgelopen anderhalf jaar deze opgave onderzocht. Hun interieurinterventies en prototypes zijn tijdens de bijeenkomsten gepresenteerd en bediscussieerd, en laten zien dat zonder complexe en kostbare ingrepen er al veel kan worden gedaan om betekenis te geven aan de leefomgeving van zowel de bewoners met dementie als hun verzorgers.

Data en locaties 21 oktober, 19 november en 10 december, MU Eindhoven, Zorglocatie Staalmanpark Amsterdam, Zorglocatie De Diem in Diemen

Aantal deelnemers 282

Sprekers o.a. Marthe Biezen, Samira Boon, Ricky van Broekhoven, Femke Feenstra, Wendy Fietelaars, Laura Lynn Jansen, Jarrik Ouburg, Helma van Rijn, Marnix Tavenier, Jetske Visser en Fiona de Vos

Sofie van Greevenbroek

Expertmeeting Van Zorgomgeving naar Leefomgeving in De Diem Diemen, met presentaties van interieurinterventies in het kader van het project The Art and Science of Dementia Care

Ontwerpers Jarrik Ouburg, Luuc Sonke en Samira Boon onderzoeken in nauwe samenwerking met bewoners met dementie en het zorgpersoneel van Cordaan de relatie tussen de private en de gemeenschappelijke ruimtes binnen de zorginstelling. Privéruimtes worden op veel zorglocaties steeds groter, wat ten koste gaat van de gemeenschappelijke ruimtes. Door middel van kamerschermen daagt het drietal zorgpersoneel en bewoners uit om de behoeften aan beslotenheid en privacy zelf vorm te geven binnen de algemene ruimte.

De wereld van dementerende mensen is klein. Ontwerper Ricky van Broekhoven maakt een ruimtelijke ervaring mogelijk door de techniek van binaural stereo. Door speciale geluidsopnames te maken van een omgeving met twee microfoons en deze opnames gelaagd af te spelen voor het linker- en het rechteroor krijgt de bewoner een levendige geluidservaring van een omgeving buiten de zorginstelling. Bij het luisteren naar de opnames van bijvoorbeeld een markt of moskee maakt het brein automatisch een ruimtelijke verbeelding gebaseerd op het referentiekader van de luisteraar. Op deze manier is het mogelijk om plekken uit het verleden te bezoeken, alsook onbezochte plekken in het heden.

Sofie van Greevenbroek

Nieuwjaarsborrel

Een jaarlijkse nieuwjaarsborrel in samenwerking met Het Nieuwe Instituut is inmiddels een traditie geworden. In 2015 proostte het fonds met 671 gasten op het nieuwe jaar. In 2016 is er opnieuw een gezamenlijke nieuwjaarsbijeenkomst georganiseerd.

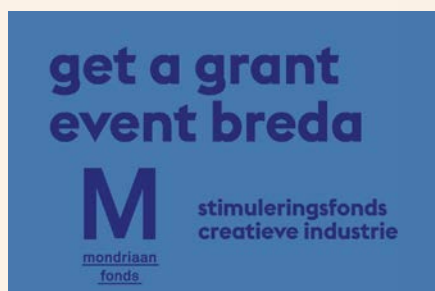

Matthijs Immink

Jaarlijkse nieuwjaarsreceptie in Het Nieuwe Instituut op 14 januari 2015

Spreekuren en voorlichtingsbijeenkomsten

Gedurende het jaar organiseert het fonds diverse spreekuren op verschillende evenementen en festivals in het land. Makers die meer willen weten over de subsidiemogelijkheden van het Stimuleringsfonds kunnen een afspraak maken met een stafmedewerker om advies te krijgen over onder andere het opstellen van een projectplan of het indienen van een subsidieaanvraag. De volgende spreekuren vonden plaats: zondagmiddagsessie ASK Steim (11 januari Amsterdam, 5 gesprekken), landelijke carrièredag voor ontwerpers Vroaam (30 januari Utrecht, 350 bezoekers), Marres (28 januari Maastricht, 50 bezoekers), voorlichtingsbijeenkomst in Butcher's Tears (31 maart Amsterdam, 20 deelnemers), Letterenfonds (22 mei Amsterdam, 44 bezoekers), Get a Grant events in Groningen, Breda en Arnhem (7 juli, 7 oktober en 26 november, 186 bezoekers), Willem de Kooning Academie (Rotterdam 12 juni, 21 deelnemers), Today'sArt (25 september Den Haag, 17 gesprekken), Control Conference (30 september Utrecht, 590 bezoekers).

Het Get a Grant event is een reeks voorlichtingsbijeenkomsten in samenwerking met het Mondriaan Fonds gericht op jonge beeldend kunstenaars en ontwerpers. Op academie Minerva in Groningen, tijdens het Graphic Design Festival in Breda en op ArteZ in Arnhem vertelden ondersteunde kunstenaars en ontwerpers over hun ervaringen bij het indienen van aanvragen en kon publiek vragen stellen aan fondsmedewerkers.

Arno Landsbergen/Control Magazine

Stand van het Stimuleringsfonds op Control Conference in Tivoli Utrecht, 30 september 2015

Iico Kemmere

Landelijke carrièredag Vroaam georganiseerd door de BNO in Muntgebouw Utrecht, 30 januari 2015

Spreekuur tijdens het festival Today'sArt op de Pier in Scheveningen

Expertmeetings en netwerkbijeenkomsten

Het fonds initieert gedurende het jaar verschillende (expert)meetings. De doelstelling is tweeledig, enerzijds wil het fonds de heersende opinie in het veld over actuele onderwerpen peilen. Anderzijds brengen de meetings partijen bij elkaar, wordt informatie uitgewisseld en ontstaan er nieuwe inzichten. Zo zijn er sessies georganiseerd voor de geselecteerde partijen van de Open Oproepen Slimme Mobiliteit, Ontwerpen aan Voedselregio's, Het Experiment en Stadslabs, en bracht het fonds experts samen voor een meeting over startsubsidies en ontwerp onderzoek (in totaal 81 aanwezigen). Op 11 november is er een werkbijeenkomst georganiseerd met 30 aanwezigen over onderwijsomgevingen. Stafmedewerkers van het fonds droegen tevens bij aan onder meer de bijeenkomsten in Pakhuis de Zwijger in het kader van Proeftuin NL (106 bezoekers), een panel van het Nederlands Filmfestival (6 deelnemers) en een event over smart cities in Bandung (60 bezoekers).

Daarnaast brengt het fonds geselecteerde ontwerpers samen om kennis uit te wisselen, bijvoorbeeld in de aanloop naar de gamebeurs Gamescom en de meubelbeurs Salone del Mobile. In Milaan ondersteunde het fonds de Breakfast Talks van de Design Academy Eindhoven; een inhoudelijk ochtendprogramma met sprekers tegen de achtergrond van de tentoonstelling Eat Shit van de Design Academy.

Guesten aan tafel tijdens de dagelijkse Breakfast Talks die de Design Academy Eindhoven hostte in Milaan tijdens de Salone del Mobile.

Angeline Swinkels

Angeline Swinkels

Op 15 april 2015 verwelkomde directeur Janny Rodermond in haar speech de dertig door het fonds ondersteunde ontwerpers en collectieven in Milaan. Dit vond plaats tijdens de opening van de tentoonstelling Eat Shit van Design Academy Eindhoven

Vanwege de positieve resultaten in 2014, ondersteunde het fonds ook in 2015 de Nederlandse indie game developers bij hun gang naar de Gamescom. De Gamescom Keulen is de belangrijkste beurs in Europa op gamesgebied, waar niet alleen Europeanen, maar ook professionals uit Azië en Noord-Amerika op afkomen.

Tentoonstelling tijdens Dutch Design Week

De tentoonstelling In No Particular Order van het Stimuleringsfonds tijdens de Dutch Design Week was een groot succes. De reacties van zowel de ontwerpers als de bezoekers en pers waren positief. De tentoonstelling met werk van ontwerpers uit het Programma Talentontwikkeling trok veel (internationale) bezoekers. Het bezoekersaantal over negen dagen (17 t/m 25 oktober) was naar schatting 22.500 personen en boven verwachting hoog. Ruim 275.000 mensen bezochten de Dutch Design Week.

Johannes Schwartz

De tentoonstelling In No Particular Order van het Stimuleringsfonds was te zien in het Veemgebouw op Strijp-S in Eindhoven.

zichtbaarheid

Hanneke Wetzler

Curator Agata Jaworska toonde niet alleen het werk van de nieuwste generatie ontwerpers, ze liet in de expositie ook het proces achter de totstandkoming ervan zien. Bezoekers kregen een indruk hoe de ontwerpers te werk gaan, in welke netwerken ze zich bewegen en wie hen inspireert

communicatie

Het communiceren van de diversiteit aan mogelijkheden die het fonds biedt, het continu optimaliseren van het aanvraagproces, kennisdeling en het verbinden van netwerken vormen de kerntaken van de afdeling communicatie. Met een nauwkeurig afgewogen mix van communicatiemiddelen tracht de afdeling de zeer diverse doelgroepen – van multimedia ontwerper tot landschapsarchitect – optimaal te bedienen. De communicatie zoals ingezet sinds 2013 blijkt effectief. Uit het klanttevredenheidsonderzoek van 2015 komt naar voren dat het merendeel van de aanvragers zich herkent in de missie van het fonds en te spreken is over de dienstverlening. Alle communicatie activiteiten zijn gebaseerd op de communicatiestrategie zoals vastgelegd in het jaarplan.

Het Stimuleringsfonds bereikt zijn stakeholders – in de eerste plaats (potentiële) aanvragers, culturele instellingen en brancheorganisaties – maar weet ook bij een bredere doelgroep zijn positie kenbaar te maken. In 2015 is het fonds in staat gebleken diverse nieuwe partners te betrekken, waaronder het UN-habitat programma van de Verenigde Naties en vier Nederlandse interieurfabrikanten. Van alle aanvragers die in 2015 subsidie toegekend kregen was 65% een nieuwe aanvrager. Alle fondsmedewerkers dragen bij aan de communicatie. Met de website, digitale nieuwsbrieven, social media, brochures, publicaties, expertmeetings, debatten, persoonlijke gesprekken en spreekuren door het hele land informeren we over de financiële en inhoudelijke mogelijkheden die het fonds biedt en de resultaten van ondersteunde projecten.

Digitale media

De website informeert de (potentiële) aanvrager over de mogelijkheden van het fonds en de aanvraagprocedure. Bovendien fungeert de website als een publiek toegankelijk archief: de aanvrager krijgt een beeld van de projecten die het fonds eerder ondersteunde. In 2015 werd de website bijna 200.000 keer bezocht, op werkdagen zijn dat gemiddeld 800 bezoekers per dag die in 3 minuten 7 tot 8 pagina's bekijken. Zevenenzeventig procent van de bezoekers gebruikt de website voor de eerste keer. In 2016 introduceert het fonds een aantal online dossiers waarin kennisdeling centraal staat.

In de zomer van 2014 lanceerde het Stimuleringsfonds een tweetalige online aanvraagomgeving. Doelstelling was een gebruiksvriendelijke en veilige aanvraagprocedure te maken voor aanvragers, en tegelijk een beveiligde werkomgeving te creëren voor fondsmedewerkers. De tevredenheid over de aanvraagprocedure steeg van 75% in 2014 naar 81% in 2015.

Het Stimuleringsfonds verstuurt een nationale en een internationale nieuwsbrief, waarmee het fonds ruim 10.000 mensen bereikt. De openingsrate van de nieuwsbrief is 40%, een hoog gemiddelde. De waardering blijkt ook uit klanttevredenheidsonderzoek: 'Alle informatie die ik wil weten staat erin. Welke subsidies er beschikbaar zijn, andere open calls en wie er een subsidie voor wat heeft gekregen.' Een andere respondent: 'uit de gehonoreerde projecten in de nieuwsbrief blijken trends en tendensen binnen het culturele landschap.' In 2016 zal de frequentie en content van de nieuwsbrieven nog verder worden afgestemd op de behoefte van de ontvanger.

Naast de nieuwsbrieven verstuurt het fonds incidenteel digitale flyers naar specifieke en vaak nieuwe doelgroepen. Een voorbeeld is de oproep voor het programma Talentontwikkeling naar bijna 10.000 adressen, waaronder alumni van relevante kunstvakopleidingen. De verspreiding van Open Oproepen over actuele ontwerpogaven vindt op maat plaats: naast het bestaande netwerk trekt het fonds op met andere fondsen, media en samenwerkingspartners om een nieuw publiek te bereiken, zoals de gezamenlijke verspreiding met het Letterenfonds voor de Open Oproep Literaire Games en met het Mondriaan Fonds voor de Open Oproep Crossovers Beeldende Kunst en Creatieve Industrie. Het opgebouwde netwerk binnen de zorgsector is ingeschakeld bij de verspreiding van de Open Oproep Het Nieuwe Gasthuis en bij de oproep voor nieuwe inzendingen voor de Hedy d'Ancona-prijs 2016.

Sociale media als Facebook, Twitter en LinkedIn worden gezien als prettige kanalen om geïnformeerd te worden over sluitingsdata en events. Bovendien kunnen volgers de informatie gemakkelijk delen in hun netwerk. Het aantal volgers via Facebook groeide dit jaar met bijna 30% tot ruim 3.500. Evenzoveel mensen volgen het fonds eind 2015 via Twitter. Het aantal connecties op LinkedIn is bijna verdubbeld en komt daarmee op ruim 1.900.

S

oktober 2015

[bekijk in browser >](#)

nieuwsbrief #68

next level -
ontwerpend
onderzoek in
praktijk

10 november

Next Level Bijeenkomst – Ontwerpend Onderzoek in Praktijk

Het Stimuleringsfonds organiseert op dinsdag 10 november een Next Level bijeenkomst gericht op het versterken van de positie van ontwerpend onderzoek en het verdiepen van methodieken die daarbij worden ingezet. Samen met ervaringsdeskundigen en experts uit de architectuur- en stedenbouwpraktijk wordt kennis en ervaring op het gebied van onderzoeksmethodieken uitgewisseld.

[meer >](#)

Selectie Professionalisering Ontwerppraktijk

Uit 38 inzendingen voor de Open Oproep Professionalisering Ontwerppraktijk zijn elf projecten geselecteerd. Deze projecten zijn gericht op de strategische ontwikkeling van de ontwerper of het bureau, zowel m.b.t. interne organisatie als de relatie met opdrachtgevers en andere partners. Lees meer over de geselecteerde voorstellen op onze website.

[meer >](#)

Open Oproep Stadslabs

In stadslabs wordt geëxperimenteerd met nieuwe manieren van 'stad-maken', waarbij nieuwe en meer traditionele stadmakers verschillende rollen op zich nemen. Het Stimuleringsfonds nodigt lagere overheden, opdrachtgevers, culturele instellingen en collectieven van ontwerpers, professionals en particulieren uit om voorstellen in te dienen die bijdragen aan het opzetten of (door)ontwikkelen van stadslabs die werken aan actuele ruimtelijke opgaven.

[meer >](#)

Do's & don'ts voor de startende ontwerper

Waarom heeft architectenbureau MVRDV hun doorbraak te danken? En wat is de gouden tip van het succesvolle modecollectief MOAM? Afgelopen maand namen 25 startende ontwerpers deel aan de bijeenkomstenreeks Cultureel Ondernemen. Op uitnodiging van het Stimuleringsfonds deelden 9 experts uit het designveld hun do's en don'ts op het gebied van ondernemen.

[meer >](#)

Advertenties, posters, brochures en flyers

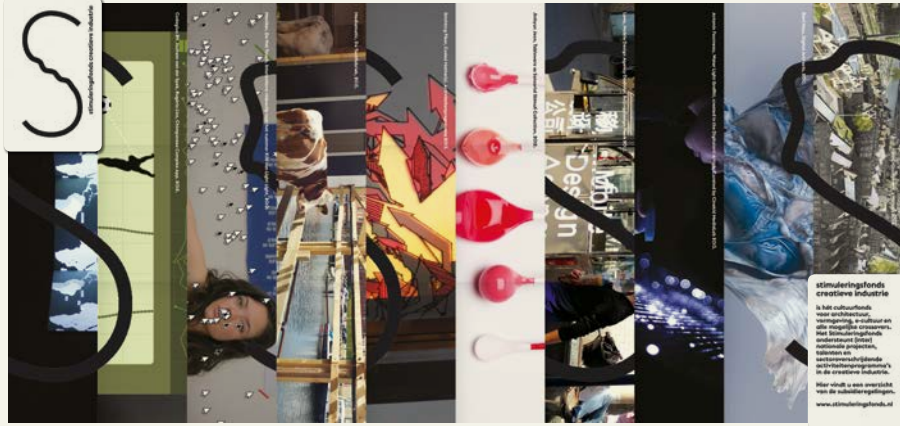
Het publieksbereik is vergroot en verbreed door gericht advertenties in te zetten. Bijvoorbeeld in NRC Handelsblad (oplage 1 miljoen) en de Volkskrant (oplage 260.000) ter aankondiging van de tentoonstelling In No Particular Order tijdens de Dutch Design Week. Deze advertenties waren onderdeel van een grotere campagne bestaande uit posters in Eindhoven, Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Den Haag en Arnhem (bereik van bijna 3 miljoen), flyers (12.000 stuks op 120 locaties in Eindhoven) en bedrukte tasjes. Een advertorial over een ondersteund project in de special Smart City & Logistics van het Financieel Dagblad droeg bij aan bekendheid en positie van het fonds op het gebied van urgente stedelijke ontwerpogaven. Ook internationaal creëerde het fonds zichtbaarheid door brochures te maken over de ondersteunde projecten tijdens technologiefestival SXSW in Austin, Texas en tijdens designbeurs Salone del Mobile in Milaan. Om te informeren over de diverse subsidieregelingen van het fonds gebruikt het fonds een uitvouwbare geïllustreerde brochure op creditcardformaat.

Publicaties

Ter gelegenheid van de Gamescom in Keulen is in samenwerking met gamemagazine Control opnieuw een Dutch Indies nummer gemaakt, waarvoor door het fonds ondersteunde developers werden geïnterviewd. In een oplage van 2.500 werd dit magazine verspreid op de beurs en onder abonnees. In 2015 verscheen ook de vierde publicatie in de reeks Crossover Works (oplage 7.000), een Health Special met geslaagde zorginnovaties door ontwerpers. Deze reeks brengt het fonds uit in samenwerking met CLICK NL, Federatie Dutch Creative Council, Dutch Creative Industries en de Kamer van Koophandel, met als doel het belang van de creatieve industrie voor andere sectoren te illustreren.

architectuur	De architectuur is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt architecten bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van architecten bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De architectuur is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt architecten bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van architecten bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
vormgeving	De vormgeving is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt vormgevers bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van vormgevers bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De vormgeving is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt vormgevers bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van vormgevers bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
e-cultuur	De e-cultuur is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt e-cultuur bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van e-cultuur bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De e-cultuur is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt e-cultuur bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van e-cultuur bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
internatio- nalisering	De internationalisering is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt internationalisering bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van internationalisering bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De internationalisering is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt internationalisering bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van internationalisering bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
talent- ontwikkeling	De talentontwikkeling is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt talentontwikkeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van talentontwikkeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De talentontwikkeling is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt talentontwikkeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van talentontwikkeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
activiteiten- programma's	De activiteitenprogramma's zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt activiteitenprogramma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van activiteitenprogramma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De activiteitenprogramma's zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt activiteitenprogramma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van activiteitenprogramma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
meerjarige programma's	De meerjarige programma's zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt meerjarige programma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van meerjarige programma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De meerjarige programma's zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt meerjarige programma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van meerjarige programma's bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
TAX- videoclipfonds	De TAX-videoclipfonds zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt TAX-videoclipfonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van TAX-videoclipfonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De TAX-videoclipfonds zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt TAX-videoclipfonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van TAX-videoclipfonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
Gamefonds	De Gamefonds zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt Gamefonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van Gamefonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De Gamefonds zijn een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt Gamefonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van Gamefonds bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.
Transmedia regeling	De Transmedia regeling is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt Transmedia regeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van Transmedia regeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.	De Transmedia regeling is een van de meest zichtbare vormen van creativiteit. Het stimuleringsfonds ondersteunt Transmedia regeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen en het bouwen van nieuwe gebouwen. Dit kan bijvoorbeeld door het financieren van onderzoek naar nieuwe materialen of het ondersteunen van Transmedia regeling bij het ontwikkelen van nieuwe ontwerpen.

Bewegend beeldmerk ontwikkelt om de activiteiten van het Stimuleringsfonds tijdens de Dutch Design Week te bundelen.

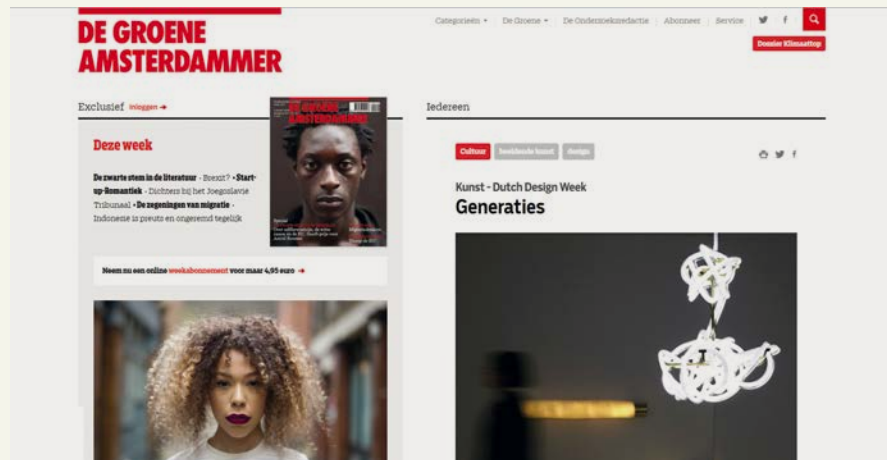
In de media

In 2015 heeft het Stimuleringsfonds verder gewerkt aan de publieke bekendheid van het fonds. Door het versturen van persberichten, nieuwsbrieven en door bij te dragen aan uiteenlopende projecten en activiteiten is publiciteit verkregen in diverse media. Met name de Open Oproepen die het fonds uitzet rondom actuele ontwerpogaven en de tentoonstelling over talentontwikkeling tijdens de Dutch Design Week stonden in de belangstelling. De Volkskrant, De Groene Amsterdammer en ELLE Decoration noemden de expositie één van de hoogtepunten van het jaarlijkse designevent. Ook halen aanvragers veelvuldig het nieuws met door het fonds ondersteunde projecten, onder andere in vooraanstaande internationale media zoals The New York Times, Dezeen en Wallpaper. Het Stimuleringsfonds wordt op deze wijze in diverse media genoemd in relatie tot onderzoek, experiment, nieuw ontwikkelde producten en festivals.

Een greep uit de verschenen artikelen:

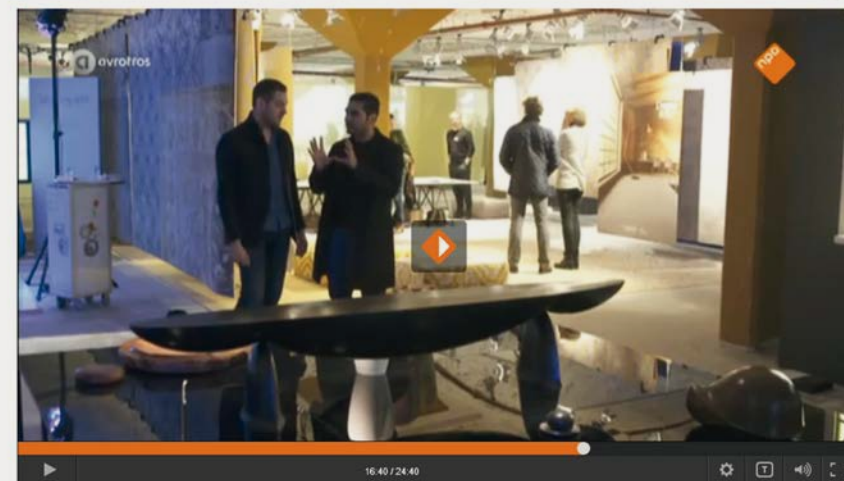
Designcriticus Jeroen Junte in de Volkskrant over In No Particular Order: 'niet te missen deze expositie van de 36 grootste talenten in mode, grafische vormgeving, architectuur, product- en wegdesign.'

De Groene Amsterdammer bericht over de nieuwste generatie ontwerpers op de Dutch Design Week, waaronder de deelnemers aan de tentoonstelling van het Stimuleringsfonds.

Kunstuur 25 oktober 2015

VIDEO zondag 25 oktober 2015 | 0 reactie(s) | 998 keer bekeken |

Kunstuur van AVROTROS interviewde Hozan Zangana bij zijn werk in de tentoonstelling In No Particular Order.

ELLE Decoration plaatste de tentoonstelling In No Particular Order van het Stimuleringsfonds in de top 5 van de DDW 2015.

Journalist Jeroen Junte duikt voor ArchitectuurNL in het thema talentontwikkeling.

De internationaal vooraanstaande website Dezeen bericht over het onderzoek van Maurizio Montalti, die in 2014/2015 een jaar werkte met de beurs voor talentontwikkeling.

De Volkskrant interviewde modemerken Maison the Faux, uit de lichte talentontwikkeling 2014/2015.

SECTIONS HOME SEARCH The New York Times

Reviews: On Laura Merling's 'Short Movie,' Range of Restlessness and Solitude Singapore Has an Arts Moment in France 'Wolf Hall,' a Blu-Ray TV Series, Tackles Henry Mann's Books In Putin's Nationalist Russia, a History as Cultural Diplomat Musicians Discuss the Influence of Pierre Boulez Show Girls' Day

INTERNATIONAL ARTS

Artistic Spotlight Shines on One-of-a-Kind Footwear

By CHRISTOPHER F. SCHLETZKY MARCH 12, 2015

THE HAGUE — Denis Terli is a Dutch shoe designer who has piled up awards and attention for her vertiginous, one-of-a-kind footwear, which she insists is wearable.

Soon, movie audiences will be able to inspect her handiwork in the next, and final, "Hunger Games" film: The costume designers Kurt and Bart saw one of her designs on a blog and asked Ms. Terli to custom make a creation for the actress Elizabeth Banks, who plays Effie Trinket, a character known for her bold fashion statements.

"People pin it, they share it, it goes all around," Ms. Terli said of her designs.

The world may associate the Netherlands with rustic wooden clogs, but shoe art and design are

The New York Times publiceert een artikel over ontwerptalent Denis Terli.

C8 Infrastructuur

Dijken

Sinds monniken in de dertiende eeuw dijken gingen aanleggen, ontstond in Nederland een uitgebreid en gevarieerd dijkennetwerk. Twee landschapsarchitecten hebben het in kaart gebracht.

LOLA Landschap Architecten:
Dijken van Nederland.

2015 uitgever, 244 blz. € 39,50

★★★★

De geschiedenis en portretten van 'exemplarische' Nederlandse dijken zijn genotvolle opsomming van (technische) feiten en jaartallen. Een naslagwerk, maar geen leesboek.

Een dijkenroute van 22.000 kilometer

Door Bernard Hulsman

De bekendste dijk van Nederland, de Afsluiddijk, is eigenlijk geen dijk maar een dam. De afsluiting van de Zuiderzee heeft immers aan twee zijden water en dam is het geen dijk, maar een dam, zo valt te lezen in *Dijken van Nederland*. Toch hebben de makers van het boek, Eric-Jan Pielouwer en Dees van der Veken van LOLA Landscape Architects, de Afsluiddijk opgenomen in hun dijkboek.

Naast enkele andere dammen, zoals de Haringvlietdam en de Amstelveddijk, en tientallen onovervalde dijken, van de Baardwijke overlaat tot de Zuidelijke Vechtdijk bij Dalsen, kreeg de Afsluiddijk dus een 'portret' in *Dijken van Nederland*. De portretten bestaan uit kaarten, foto's, tekeningen, zakelijke en technische toelichtingen over de geschiedenis en de bouw van de dijk.

De veertig portretten van 'exemplarische' dijken moesten tezamen een beeld geven van de 22.000 kilometer die Nederland ervan heeft. Tussen de portretten staan lange hoofdstukken over onder meer de toekomst en de geschiedenis van dijken. De geschiedenis begint al in de late ijertijd toen in Nederland lage dijken van zo'n a-

De Hondsbossche zeekering met 'betonzullen' in Noord-Holland

ventig centimeter werden gebouwd. Maar de dijk en bouw begon pas echt goed in de Middeleeuwen. Vooral toen monniken zich in de dertiende eeuw met de bouw van dijken en landwinning gingen bezighouden, ging het hard. Veel van de veertig dijken in *Dijken van Nederland* bestaan dan ook al sinds de dertiende en veertiende eeuw.

Het laatste hoofdstuk behandelt, weer met behulp van vele tekeningen, de drieënveertig dijktypen die nodig zijn om een deel van Nederland droog te houden. Sommige hebben de mooie namen, zoals spuikomdijk, zijdevende, waker, slaper en dromer.

43 dijktypen zijn nodig om een derde van Nederland droog te houden

"Een wakerdijk is een direct water korende dijk", staat er als toelichting bij. "Een slaperdijk moet het zeewater keren als de wakerbewijk. Een dromerdijk dient als waterkering wanneer de wakerdijk en de slaperdijk bij hoogwater doorbreken of overstromen."

In hun inleidingschrijven de makers dat *Dijken in Nederland* behalve een naslagwerk ook een leesboek is. Maar een leesboek is deze eerste dijkreis, waarin bewonderenswaardig veel informatie over Nederlandelijke dijken is gebracht is, beslist niet geworden. Zelf het hoofdstuk

over de geschiedenis van dijken, die met talrijke doorbraken, overstromingen en wegepoelen land (de waterwilf) toch buitengewoon dramatisch is, is een genotvolle opsomming van kale feiten en jaartallen.

Ook de essays van vijf experts maken van *Dijken in Nederland* geen leesboek. Daarvoor zijn ze, met een lengte van enkele bladzijden, te kort. Bovendien bestaan de essays van universitair docent landschapsarchitectuur Steffen Nijhuis en van topambtenaar Henk Ouk uit met name de proza als voorbeeld de beschrijvingen van de veertig dijktypen.

NRC Handelsblad besteedt aandacht aan de publicatie 'Dijken van Nederland' van LOLA Landscape Architects, ondersteund vanuit de Deelregeling Architectuur.

nu Dinsdag 24 februari 2015 Het laatste nieuws het eerst op NU.nl

Voorpagina **NU.nl** > Lifestyle

Net binnen

Algemeen

Binnenland

Buitenland

Politiek

Economie

Geld

Ondernemen

Beurs

Sport

Voetbal

Wielrennen

Tech

Internet

Mobiel

Gadgets

Liselore Frowijn had 'slapeloze nachten' voor Fashion Week-show

Publiceerd: 22 januari 2015 15:37
Laatste update: 22 januari 2015 17:34

Modeontwerpster Liselore Frowijn toont donderdagavond haar eerste volledige collectie tijdens de Amsterdam Fashion Week. "Ik vind het zo spannend, ik heb er slapeloze nachten van gehad."

NU.nl over modeontwerper Liselore Frowijn, die in 2015 subsidie ontving vanuit de Deelregeling Vormgeving.

NOS Nieuws Sport Uitzendingen

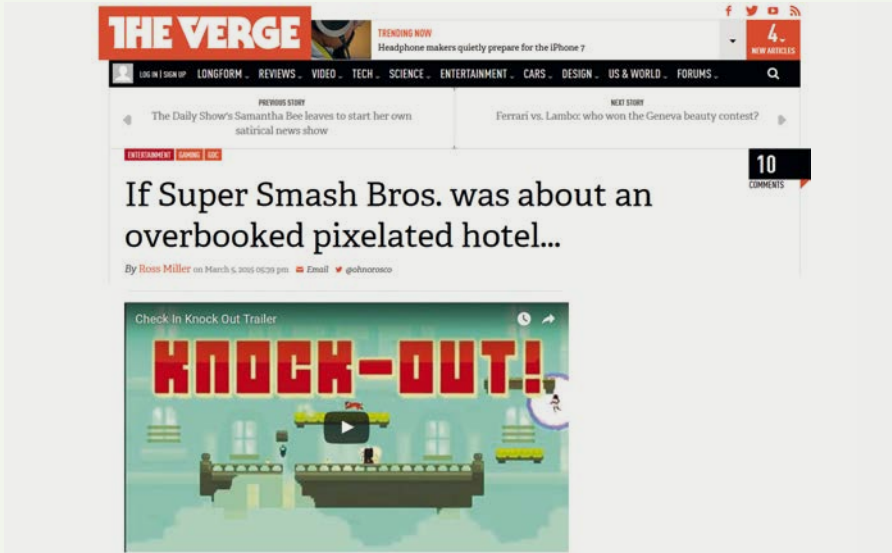
TELEBIJST AEX 1 km 7°

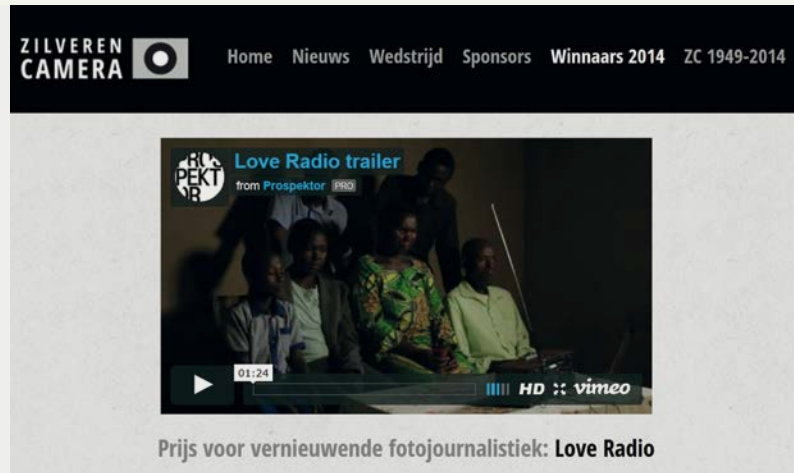
Nederlandse documentaire wint Digital Emmy Award

De Nederlandse interactieve documentaire *Last Hijack* heeft een Digital Emmy Award gewonnen. In de categorie non-fictie won Submarine Channel, de producent, het prestigieuze beeldje voor 'beste online productie'.

NOS over de Emmy Award voor de documentaire *Last Hijack* van Submarine Channel.

Online platform The Verge over de game Check In - Knock Out, één van de games die het fonds presenteerde op de Gamescom 2015 in Keulen.

Zilveren Camera-prijs voor transmediaproject Love Radio van fotograaf Aniek Steketeer, filmmaker Eefje Blankenvoort en designer Sara Kolster.

Wallpaper over het award-winnende transmediaproject Refugee Republic van Martijn van Tol, Dirk Jan Visser en Jan Rothuizen.

De Architect roept op tot inschrijven voor de Hedy d'Ancona-prijs 2016.

BEELD UIT DE LITERAIRE GAME 'KENTUCKY ROUTE ZERO'

Het Letterenfonds en het Gamefonds kijken naar de mogelijkheden van literaire games. 'Van Dear Esther zijn wel een miljoen exemplaren verkocht.'

tekst Joost van Velzen

Spelen met de letteren

Prachtig natuurlijk, de literatuur: een boek van echt papier, een dichtheid, klein maar fijn. De totale rust die over je komt, 's avonds met een stevige rosmar onder het bedlampe. Zeker na een dag vol bliepende telefoons en de verslavende lokroep van onze tablet gaat er niets boven een gewoon, ouderwets boek. Toch moet er ergens een punt zijn waarop die twee werelden in elkaar overgaan, waar statische letters en interactieve beeldweging elkaar ontmoeten. Het Nederlands Letterenfonds en het Gamefonds plaatsten onlangs een oproep op de website om schrijvers en game-makers met ideeën te laten komen over wat er nog mogelijk is op het terrein waar literatuur en spel samenkomen. De fondsen zijn met name geïnteresseerd in de ontwikkeling van artistieke games met een literaire invalhoek. "Die zijn er natuurlijk al wel, hoofdzaaklijk in het buitenland", zegt Suzanne Meeuwissen van het Letterenfonds. "In de interactie is goed, maar wat ik in de gamewereld opving, was de verrassing: Wat zijn ze slecht geschreven! Waarom kan het verhaal niet zo veel beter?"

Bovendien wil het Letterenfonds ook meer met de tijd, met Meewisson, en kijken naar 'de wereld van het multimediaal maken': "Wij pionieren dat graag mee." Niet dat schrijvers en dichters allemaal vrie zijn van de moderne techniek. Dichter Tommas Oosterhoff was een van de eersten, heeft al tien jaar Flash-bewerkingen van zijn poëzie op zijn website. "Bewegende poëzie" noemt hij dat. Op zulke soort vernieuwende initiatieven of variaties daarop, hopen de fondsen. Meewisson: "Wat betekent het bijvoorbeeld om literatuur met je vingers te lezen." Journalist en literaire game-maker Niels 't Hooft - die de fondsen over dit onderwerp adviseert - is al jaren met het verkenen van de mogelijkheden op dit verder tamelijk onontgonnen terrein bezig. 't Hooft schreef al eens een iPad-novelle en volgt als journalist de gamewereld nauwlettend. Maar literaire games

Wat betekent het om literatuur met je vingers te lezen?

hebben zijn speciale interesse. "En wat mij betreft kom je dan uit bij een heel specifiek groepje spellen met een groot tekstueel component, soms ook met een gesproken component. In ieder geval dynamisch, interactief."

Maar wat nu precies de definitie van een literaire game is, daar is 't Hooft ook nog niet uit.

Final Fantasy VII krijgt een remake

Gameharters over de hele wereld gingen glinsteren flink sneller kloppen: Final Fantasy VII krijgt een remake. Het origineel verscheen in 1997 voor de eerste PlayStation. Op gamebeurs E3 bevestigde ontwikkelaar SquareEnix te werken aan een nieuwe versie. Het zovende deel uit de succesvolle Japanse spelreeks geldt als een van de allerbeste videogames ooit. Het vertelt over held Cloud Strife, die met zijn vrienden het

boze bedrijf Shinra probeert te stoppen, die alle energie uit de planeet zuigen. Dat is de notedood, maar door plotwendingen, karakterontwikkeling en emotionele pogaagheid geldt het als het schoolvoorbeeld van narratieve games.

raire game is, daar is 't Hooft ook nog niet uit. "Tja, wat is sowieso literatuur? Die discussie heb je eigenlijk ook in games. Interessant is meer hoe je die definitie kunt oprekken."

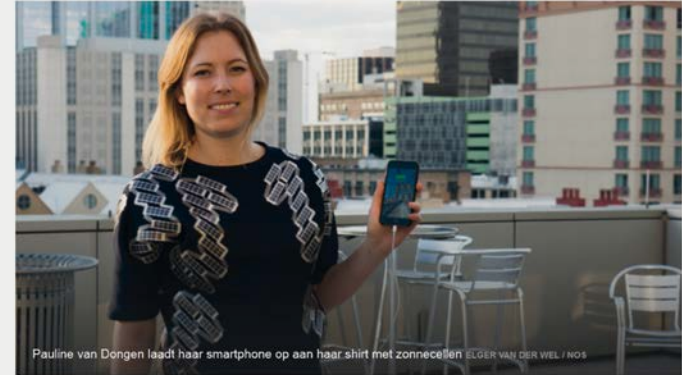
Het spelen van literaire games is volgens hem wel te vergelijken met de ervaring die je beleeft bij het lezen van een roman. "Neem een game als Dear Father, een wandeling over een 3D-erfgoed waarbij je willekeurige tekstfragmenten hoort, en zelf het verhaal reconstrueert. Het is zorgvuldig opgebouwd als een boek, maar je kunt het verhaal, of passages eruit, niet teruglezen zoals een boek. Daaraan merk je dat spelen toch iets anders is dan lezen. Maar van Dear Father zijn wel meer dan een miljoen exemplaren verkocht. En een spel als Device 6 begint als een gewoon boek, waarin je een verhaal leest. Maar al snel scroll je alle kanten op, hoor je audio, en los je zelf puzzels op. Tekst en ruimte, literatuur en spel, alles loopt in elkaar over."

Volgens 't Hooft gaan dergelijke spellen nooit de plaats innemen die nu de roman heeft en zijn literaire games ook helemaal niet per se 'de toekomst van de literatuur'. Of anderszins. "Wénee. De literatuur is de toekomst van de literatuur. Ik denk dat er gewoon volgend jaar een roman zal verschijnen op onderwets papier of als e-book, waar weer miljoenen mensen door gegrepen zijn. Zeker nu met de hipsterbeweging, zie je juist weer een hang naar het authentieke. Je detect echt koffie en je leest een echt boek. Ik verwacht meer dat het versnipperen wordt. Uitwaaien, verbreden. Het blijft allemaal naast elkaar bestaan."

Wat komt er uit de vijftig inzendingen die straks door het Letterenfonds en het Gamefonds worden bekeken? Een aantal aanpakkers krijgt geld om een eerste prototype te maken, waarna een groter bedrag beschikbaar is voor de beste prototypes, om die verder uit te werken. Suzanne Meeuwissen van het Letterenfonds: "Het kan mislukken. Je betreedt een nieuw terrein, waarbij de markt zich grotendeels kleine afzetmarkt niet game beweegt - en wij slaan niet de maat, dat doen de makers. Maar wie weet, kunnen we een zetje geven."

Je mobiel opladen aan een shirt met zonnecellen

© 14-03-2015, 21:11 TECH

Pauline van Dongen laadt haar smartphone op aan haar shirt met zonnecellen. ELGER VAN DER WEL / NOS

NOS spreekt modeontwerper Pauline van Dongen op SXSW Festival, als onderdeel van de selectie Nederlandse makers die het Stimuleringsfonds presenteerde op dit festival voor muziek, film en technologie in Austin, Texas.

Beeld van de Salone del Mobile in Milaan. © ANP

Designspektakel: opvallen verplicht

Salone del Mobile in Milaan

ARTIKEL Vroeger werden kopers op 's werelds grootste designevenement nog 'gewoon' verleid met een glas prosecco. Nu is er meer nodig om in Milaan op te vallen tussen de ruim 2.500 ontwerpers.

Architecten werken aan plan voor huiselijke accommodaties

Lichte mantelzorg in gebouw in eigen wijk

door Maarten Ritman
ROTTERDAM • Voor lichte mantelzorg moeten er zogeheten Carebnb's in de wijken komen. Het Rotterdamse architectenbureau de Jong Gortemaker Algra (dJGA) is druk met de uitwerking van dit plan.

Met alle veranderingen in de zorg en het steeds grotere beroep op naasten om te helpen denkt Femke Veenstra van dJGA architecten in

zorgen er even tussenuit kunnen."

Het idee heeft dJGA bedacht na een oproep van Stimuleringsfonds 'het nieuwe gasthuis'. Hun inzending beviel zo goed dat het ervoor geselecteerd is en het plan verder uitgewerkt kan worden. De uitvoering van het concept wordt mede mogelijk gemaakt met subsidie van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Plannen voor

Telegraaf bericht over de resultaten van de Open Oproep Het Nieuwe Gasthuis.

ZORGVISIE
De brug tussen beleid en praktijk

Zoeken...

Home ICT Kwaliteit Personeel Financiën Partners Academy Nieuw

verdieping

Carebnb: Zorgen voor herstellende buur

8 okt 2015 3901

Het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie ziet veel in het nieuwe mantelzorgconcept Carebnb: na een ziekenhuisopname tijdelijk verblijven bij een buurtgenoot die lichte zorg en ondersteuning biedt. In drie wijken in Rotterdam en Lansingerland start binnenkort een onderzoek om vraag en aanbod bij elkaar te krijgen.

Herstellen van een ziekenhuisopname kan in de nabije toekomst in Rotterdam mogelijk niet alleen in een verzorgingshuis, een verpleeghuis of een revalidatiecentrum, maar ook bij een buurtgenoot thuis. Carebnb heeft het nieuwe concept voor mantelzorg, ontwikkeld door architect Femke Feenstra van het Rotterdamse architectenbureau de Jong Gortemaker Algra, in samenwerking met Twynstra Gudde en Zorggroep Laurens. Met steun van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie kan het team onder-

Zorgvisie over Carebnb, een alternatief zorgconcept ontwikkeld vanuit de Open Oproep Het Nieuwe Gasthuis.

Kwaliteitszorg

Het Stimuleringsfonds houdt de kwaliteit van het eigen functioneren kritisch in het oog. Het fonds bewaakt de kwaliteit en uitvoering van het beleid vanuit de overtuiging dat de beschikbare publieke middelen op een zorgvuldige en doelmatige manier worden besteed. Het fondsbureau streeft een open en transparante bedrijfsvoering na.

Beleidsinformatie en gegevensverzameling

Door digitalisering van aanvragen en specifiek voor het Stimuleringsfonds ontwikkelde software, zijn kwantitatieve gegevens beschikbaar, waarmee gericht is aan te geven hoe de afzonderlijke subsidieregelingen bijdragen aan de uitvoering van het beleid en ontwikkelingen in het veld. Via een systeem van evaluaties worden deze aangevuld met kwalitatieve inzichten. De software wordt tevens gebruikt om de inhoudelijke en financiële voortgang, afronding en verantwoording van gesubsidieerde projecten te volgen.

Evaluaties

Het fonds hanteert een uitgebreid evaluatiesysteem om het eigen instrumentarium en de resultaten te toetsen.

Dit omvat:

- evaluaties na afloop van elke vergadering van de adviescommissies
- een jaarlijkse interne evaluatie met de adviescommissies, stafmedewerkers, een vertegenwoordiging van het MT en het bestuur
- publieke debatten over specifieke sectoren, aangevuld met debatten over de relatie tussen doelstellingen en behaalde resultaten.

De evaluaties leveren voor het fonds belangrijke aanknopingspunten om te waarborgen dat de subsidieregelingen goed blijven aansluiten op de praktijk en onze beleidsdoelstellingen.

Begin 2015 zijn mid-term rapportages samengesteld. Deze geven inzicht in de uitvoering van de subsidieregelingen en de programma's. De rapportage bestaat uit een overzicht van verrichte activiteiten, gehanteerde werkwijzen en kwantitatieve gegevens. Ze zijn gebruikt voor interne evaluaties, overleg met opdrachtgevende ministeries en – waar nodig – besproken met stakeholders. Verder zijn twee quickscans uitgevoerd: een quickscan naar festivals en een quickscan naar culturele instellingen in de creatieve industrie. De scan naar festivals heeft geleid tot een nieuwe procedure. De quickscan naar culturele instellingen heeft bijgedragen aan input voor nieuw cultuurbeleid en tot het stellen van prioriteiten in het restant van de huidige beleidsperiode.

Klanttevredenheidsonderzoek

Binnen anderhalf jaar is twee keer een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. In 2014 was dit onderdeel van de zelfevaluatie ter voorbereiding van de visitatie. Dat onderzoek had het karakter van een nulmeting, omdat het Stimuleringsfonds pas in 2013 van start was gegaan. Eind 2015 is opnieuw een onderzoek uitgevoerd, waaruit opnieuw een positief oordeel naar voren komt. Dit betreft het imago van het fonds, de professionaliteit en de kwaliteit van de dienstverlening. Het Stimuleringsfonds heeft een duidelijk profiel ontwikkeld, dat door de aanvragers wordt gewaardeerd. Men herkent de culturele

positionering en de maatschappelijke meerwaarde en geeft aan dat economische meerwaarde geen nadruk behoeft. De grote kracht van het Stimuleringsfonds is opnieuw de inzet en deskundigheid van de staf. Liefst 77% is positief over de dienstverlening, de bereikbaarheid, de behulpzaamheid en de goede en duidelijke advisering van de staf. Verbeterpunten betreffen met name het beleid ten aanzien van crossovers en internationalisering. Aanvragers leggen de vinger op de zere plek: de beleidsmatige afbakening van het werkkterrein van de creatieve industrie is onduidelijk. Dit is het sterkst in de complexiteit van het internationale beleid, waarin meerdere ministeries en een groot aantal stakeholders participeren. Andere verbeterpunten zijn de informatievoorziening via de website en de digitale aanvraagomgeving. Op basis van een verdiepend vervolgonderzoek worden verbeteringen geïmplementeerd.

Visitatie

Naar aanleiding van de visitatie in 2015 heeft het Stimuleringsfonds alle aanbevelingen geïmplementeerd, zoals:

- het oprichten van een PVT
- het instellen van een externe vertrouwenspersoon
- een laten uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek onder stakeholders
- het werken aan culturele diversiteit.

De visitatiecommissie heeft het evaluatiesysteem van het Stimuleringsfonds aangemerkt als een 'best practice'. Ze herkent in de zorgvuldige, continue wijze van evalueren en delen van bevindingen de lerende organisatie, waarin structureel kennis wordt gedeeld. Daarnaast beveelde de commissie aan om per subsidieregeling indicatoren en streefwaarden te formuleren en deze toe te voegen aan de doelstellingen. Het Stimuleringsfonds heeft deze aanbeveling overgenomen. In de jaarplannen zullen de streefwaarden worden geoperationaliseerd. Hiermee is het mogelijk om op jaarbasis bij te sturen en waar nodig prioriteiten op te leggen bij de beoordeling van aanvragen. De intensivering van samenwerking tussen de fondsen, een andere aanbeveling, wordt toegelicht in de volgende paragraaf.

Stakeholders en samenwerkingspartners

Een goede relatie en gedachtewisseling met onze belanghebbenden is van belang voor het goed functioneren van het fonds. Het fonds investeert op verschillende manieren in deze relaties. Onze belangrijkste stakeholders zijn aanvragers: ontwerpers, makers, culturele organisaties en instellingen. Ook met de Federatie Creatieve Industrie, Het Nieuwe Instituut, Topteam Creatieve Industrie, kunstvakonderwijs en medefinanciers als private partijen, overheden, ambassades, ministeries van OCW, IenM en Buitenlandse zaken, en collega-fondsen vindt geregeld overleg plaats om hen actief te betrekken en door hen geïnformeerd te worden. Hun kennis en visie voedt het fonds bij de ontwikkeling van nieuw beleid en nieuwe regelingen.

Meerjarige samenwerkingsverbanden

De impact van de programmaresultaten worden versterkt door meerjarige samenwerkingsverbanden aan te gaan met relevante partners uit cultuur, onderwijs en samenleving. Deze inhoudelijke samenwerking met diverse partners doet recht aan de ontwikkeling van de werkpraktijk binnen de creatieve industrie, waar grensoverschrijdingen aan de orde van de dag zijn en vernieuwingen vaak worden gevonden in cross-overs, interdisciplinaire samenwerkingen en uitwisseling.

beleid

- Om het werkterrein van de creatieve industrie zo sterk mogelijk te maken werkt het fonds samen met culturele organisaties en instellingen, praktijken onderwijsinstellingen.
- Het Stimuleringsfonds werkt samen met het Topteam, de Creative Council, de Federatie Creatieve Industrie en CLICK.nl binnen het topsectorenbeleid, met het cultuurbeleid als inhoudelijk kader.
- Het Stimuleringsfonds werkt samen met Het Nieuwe Instituut in gemeenschappelijke thema's en ketenversterking, waaronder de jaarlijks georganiseerde nieuwjaarsnetwerkbijeenkomst.

internationalisering

- Ter versterking van de internationale positie ontwerpsector werkt het fonds samen met ambassades en consulaten.
- De samenwerking met UN Habitat in het Global Network of Urban Planning and Design Labs richt zich op duurzame stedelijke ontwikkeling in steden gelegen in opkomende economieën.

zorg, onderwijs, onderzoek

- Binnen het onderzoeksprogramma Ontwerp & Dementie werkt het Stimuleringsfonds samen met zorgverlener Cordaan.
- Om het beroepsonderwijs voor jongeren te vernieuwen in het onderzoeksprogramma Onderwijs wordt samen gewerkt met onderwijsinstellingen binnen mbo, hbo en wo.
- In de ontwikkeling van ontwerpend onderzoek werkt het fonds samen met kunstvakonderwijs, hogescholen en universiteiten.

design

- Het Stimuleringsfonds is partner van Dutch Design Week in het kwalitatieve tentoonstellingsprogramma op meerdere locaties.

Samenwerking cultuurfondsen

Bij de onderlinge samenwerking tussen de fondsen gaat het om kennisdeling, om het samen optrekken op die punten waar de werkterreinen overlappen, ook het verbeteren van de samenwerking op de werkvloer en het leren van 'best practices'. Regelmatig is er overleg tussen medewerkers van de verschillende fondsen op specifieke terreinen zoals juridische zaken, financiën, communicatie, personeelsvertegenwoordiging, onderzoek en evaluaties. In het fondsenoverleg bespreken de fondsdirecteuren onderwerpen gerelateerd aan de beleidsagenda van OCW. Een belangrijke andere gezamenlijke activiteit tussen alle fondsen is het meerjarige programma The Art of Impact ter versterking van de relatie tussen kunst en andere maatschappelijke domeinen, dat de fondsen uitvoeren in opdracht van het ministerie van OCW.

Daarnaast werkt het Stimuleringsfonds aan:

- Gamefondsen, TAX-videoclipfondsen en Non-fictie Transmediaregeling i.s.m. het Mediafondsen en Filmfondsen
- Programma's Literatuur op het Scherm en Literaire Games i.s.m. het Nederlands Letterenfonds
- Gezamenlijke ondersteuning i.s.m. het Mondriaan Fonds van twee werkplaatsen in Seoul, Zuid-Korea en Arita, Japan
- Get a Grant Event, een reeks voorlichtingsbijeenkomsten voor het kunstvakonderwijs, i.s.m. het Mondriaan Fonds
- Versterking van het ondernemerschap i.s.m. het Fonds Kwadraat

Culturele diversiteit

Het emanciperen van specifieke groepen, op basis van actuele maatschappelijke vraagstukken in concrete situaties is een van de kerntaken van de creatieve industrie. Speciale aandacht vergt het diversiteitsbeleid. De Code Culturele Diversiteit is opgebouwd rond de onderwerpen: programma, publiek, personeel en partners. Doel is het tegengaan van ongelijke behandeling. Juist omdat de ongelijkheid momenteel toeneemt, is het wenselijk dat programma's op het gebied van diversiteit zich ook richten op de onderlinge samenhang. In de huidige beleidsperiode werken we bijvoorbeeld aan een programma gericht op de emancipatie van het mbo-onderwijs. Het programma omvat pilots waarin op basis van de praktijken uit de creatieve industrie geëxperimenteerd wordt met de implementatie van 21st Century skills in het beroepsonderwijs voor jongeren. Een dergelijk programma biedt kansen om ook partners en publiek te betrekken die deel uitmaken van het emancipatieproces. Binnen de huidige organisatie is een breed gedifferentieerd pallet aan deskundigheid, ervaring en achtergronden vertegenwoordigd in de RvT, de commissies en bij het personeel. Het verloop van het fonds is gering. In toekomstige werving en selectieprocedures zal specifiek aandacht uitgaan naar professionals met een bi-culturele achtergrond.

Personeel en organisatie

Raad van Toezicht

Het Stimuleringsfonds is een zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Conform de Statuten werkt het Stimuleringsfonds met een bestuur en Raad van Toezicht. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van deze organen zijn vastgelegd in de Statuten en de Reglementen voor bestuur en RvT. De RvT streeft een goede balans na in de samenstelling tussen leeftijd, geslacht, nationaliteit, ervaring en culturele achtergrond. Bovendien wordt verwacht dat de leden over een uitgebreid netwerk beschikken in een of meerdere werkerreinen van het fonds.

Gezamenlijk beschikken de leden over:

- affiniteit met de maatschappelijke ambities
- academisch denkniveau
- kennis van en ervaring met politieke en/of bestuurlijke besluitvormingsprocessen
- strategisch inzicht
- communicatieve vaardigheden
- onafhankelijke oordeelsvorming en samenwerkingsgericht
- rolvast, conform de Code Cultural Governance

De RvT bestaat statutair uit ten minste 5 en maximaal 7 leden.

Leden Raad van Toezicht

- R. (Roelof) Bleker, voorzitter
- E. (Endry) van Velzen, remuneratiecommissie
- M. (Margot) Gerené, auditcommissie
- J. (Jules) van de Vijver, auditcommissie
- F. (Femke) den Boer, lid

De nevenfuncties zijn

- R. Bleker, Dijkgraaf Waterschap Rivierenland
- Lid RvT Rijksmuseum Slot Loevestein
- Lid RvT Woningcorporatie Talis
- Lid RvT Saxion Hogescholen
- Ambassadeur particulier opdrachtgeverschap voor ministerie BZK
- Algemeen bestuurslid Gelderse Molenstichting
- Bestuurslid Cultureel Productiehuis ON
- Commissielid NWO-kerncommissie Urban Regions in the Delta (URD)
- Juryvoorzitter prijsvraag herstel molenbiotopen Zuid-Holland

E. van Velzen, directeur De Nijl Architecten

M. Gerené, Zelfstandig cultureel ondernemer

- Lid van de Jury Culturele Hoofdstad van Europa 2018
- Lid van de Amsterdamse Kunstraad, Commissie Musea, Erfgoed en Monumenten

J. van de Vijver, voorzitter College van Bestuur HKU, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

F. den Boer, algemeen directeur Kunstacademie AKV/St. Joost Avans Hogescholen Breda en 's-Hertogenbosch

- Algemeen directeur Kunstacademie AKV/St. Joost Avans Hogescholen Breda en 's-Hertogenbosch
- Lid Raad van Toezicht NPO
- Lid Raad van Toezicht Openbare Bibliotheek Amsterdam
- Lid Sectoraal Adviescollege Kunstonderwijs, Vereniging Hogescholen
- Adviseur Postacademische instellingen en voormalig Voorzitter Commissie Beeldende Kunst, Vormgeving en Architectuur, Raad voor Cultuur

Functioneren Raad van Toezicht in 2015

Het bestuur en de leden van de Raad van Toezicht worden benoemd door de minister van OCW. De benoeming van de leden geldt voor vier jaar met eenmaal een mogelijkheid tot herbenoeming van vier jaar, conform de Statuten. De auditcommissie en de remuneratiecommissie bestaan beide uit twee leden waarvan het functioneren jaarlijks binnen de Raad van Toezicht wordt geëvalueerd. De Raad van Toezicht houdt toezicht op het functioneren van de bestuurder. De auditcommissie vergadert minimaal eenmaal per jaar zowel met de bestuurder en accountant als ook afzonderlijk met de accountant, buiten de aanwezigheid van de bestuurder, over de jaarrekening. Deze bijeenkomst heeft begin 2014 plaatsgevonden. De remuneratiecommissie spreekt minstens eenmaal per jaar met de bestuurder over het functioneren. Dit gesprek heeft in maart 2015 plaatsgevonden. Beide commissies hebben verslag uitgebracht aan de Raad van Toezicht. De bestuurder heeft regelmatig informeel overleg met de voorzitter van de Raad van Toezicht over actuele ontwikkelingen. In 2015 zijn de benoemingstermijnen van twee leden verlengd met vier jaar; Roelof Bleker en Endry van Velzen. De voordracht aan de benoeming is voorafgegaan door een inventarisatieronde van de Raad van Toezicht.

Minimaal vier maal per jaar vergaderen Raad van Toezicht en de bestuurder aan de hand

van een jaaragenda en bespreken actuele ontwikkelingen. In 2015 heeft de Raad van Toezicht vijf maal vergaderd. De extra bijeenkomst betrof de heidag in het kader van de nieuwe beleidsperiode. Deze bijeenkomst is door een extern adviesbureau begeleid. Voor het eerste deel van de heidag had de Raad van Toezicht drie stakeholders uitgenodigd voor een toekomstgericht gesprek. De genodigden waren Dick Rijken directeur Steim, Guus Beumer directeur HNI en Harry Starren voorzitter Federatie Creatieve Industrie. In het tweede deel is was de toekomst van het fonds onderwerp van gesprek. De heidag is afgesloten met een bezoek aan het Stedelijk Museum Amsterdam.

Voorafgaand aan een reguliere vergadering geven stafmedewerkers een presentatie over een specifiek werkterrein. In 2015 waren dit presentaties over de Deelregeling e-Cultuur, Activiteitenprogramma's, Architectuur en AARO lenM en een presentatie door de PVT.

De visitatiecommissie heeft zich positief uitgelaten over de betrokkenheid van de Raad van Toezicht bij de organisatie; de RvT is aanwezig bij belangrijke momenten van het fonds en hanteert hierbij een gepaste afstand. Jaarlijks voert de RvT een zelfevaluatie uit. Gedurende 2015 heeft een stagiair Raad van Toezicht de vergaderingen bijgewoond. Onderdeel van de stageopdracht betrof het begeleiden van de zelfevaluatie van de Raad van Toezicht. Uit de evaluatie 2015 kwamen minimale punten naar voren die om extra aandacht vragen.

Directeur/bestuurder

De dagelijkse leiding van het Stimuleringsfonds en de eindverantwoordelijkheid voor alle activiteiten is belegd bij de statutair directeur/bestuurder Janny Rodermond. Op het bestuur wordt toegezien door een Raad van Toezicht.

nevenfuncties:

- Lid Industrieraad HVA
- Lid werkveldcommissie DAE

Code Cultural Governance

Het Stimuleringsfonds hanteert de Governance Code Cultuur. De Raad van Toezicht en de directeur-bestuurder richten zich bij de uitvoering van hun taken naar deze code. De principes uit de Governance Code Cultuur voor het raad-van-toezichtmodel zijn verankerd in de Statuten en Reglementen voor bestuur en Raad van Toezicht. Het Stimuleringsfonds voldoet aan de Code.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Op basis van het WNT-maximum voor de Cultuurfondsen bedraagt het bezoldigingsmaximum in 2014 voor het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie € 123.024. Het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 7,5% en voor de overige leden 5% van het maximale bezoldigingsmaximum.

De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een vaste vergoeding voor vergaderingen en bijeenkomsten en indien van toepassing reiskosten met een maximum van € 350 per vergadering. In het kader van de jaarrekening is voor de auditcommissie een vast

bedrag vastgesteld voor o.a. gesprekken met de accountant van max. € 500 per jaar. De remuneratiecommissie ontvangt een vaste vergoeding van € 300 per jaar.

Personeel

Het Stimuleringsfonds is een flexibele organisatie met in totaal 23 fte's. Het fonds is een relatief jonge organisatie; verreweg de meeste van de 24 medewerkers zijn tussen de 30 en 35 jaar. Het medewerkersbestand bestond eind 2015 uit 16 vrouwen en 8 mannen. Medewerkers zijn veelal ontwerpers en makers of hebben qua opleiding en werkervaring een achtergrond in de creatieve industrie. Inhoudelijke professionaliteit, betrokkenheid bij het veld, culturele diversiteit en servicegerichtheid staan centraal in het aannamebeleid. In 2015 zijn 3 medewerkers in dienst getreden om de regelingen en communicatie te versterken. Het Stimuleringsfonds is een lerende organisatie, waarin structureel kennis wordt gedeeld. Medewerkers hebben een training competenties gevolgd en in het kader van projectmatig werken hebben stafmedewerkers hebben een training bijeenkomsten organiseren en gespreksleiding gevolgd. Deze aanvullende kwaliteiten van medewerkers dragen bij aan de uitvoering flankerende activiteiten. Daarnaast heeft het fonds de mogelijkheden van community building onderzocht in de vorm van een sessie Digital Social Innovation. In 2016 vindt een vervolg plaats. Werkprocessen en planningen zijn helder van opzet. Dit maakt het mogelijk dat nieuwe medewerkers snel ingewerkt en flexibel kunnen worden ingezet. Bij de beleidsvorming en beleidsuitvoering wordt de bestuurder bijgestaan door het managementteam. Wekelijks vindt overleg plaats met de bestuurder en het managementteam dat bestaat uit de hoofden subsidies, bedrijfsvoering en communicatie.

Personeelsvertegenwoordiging

De personeelsvertegenwoordiging behartigt de belangen van de medewerkers in dienst bij het Stimuleringsfonds over uiteenlopende personeelskwesties, zoals veiligheid, gezondheid en werkdruk en andere arbeidsomstandigheden. In 2015 is de PVT uitverkozen en geïnstalleerd. Voor de verkiezingen is een voorbereidingscommissie samengesteld. Er zijn drie leden verkozen, afkomstig uit de verschillende geledingen van de organisatie. De PVT is per 1 juli 2015 van kracht. De nieuw geïnstalleerde PVT heeft in 2015 twee maal overleg gevoerd met het bestuur. Naast het vaststellen van het reglement en overeenkomst met de bestuurder, is het betrekken van een vertrouwenspersoon onderdeel geweest van deze gesprekken. De vertrouwenspersoon is per 1 januari 2016 ingesteld.

Het Stimuleringsfonds bestaat op 31 december 2015 uit:

Bestuur

Janny Rodermond, directeur-bestuurder

MT

Anneloes van der Leun, hoofd communicatie

Martijn van der Mark, hoofd subsidies

Ayse Tüzen, hoofd bedrijfsvoering

Medewerkers

Joris van Ballegooijen, secretaris

Tim de Boer, adjunct secretaris

Nienke Doekes, adjunct secretaris

Nazanin Hedayati, adjunct secretaris

Hedwig Homoet, secretariaat

Bo Jansen, communicatiemedewerker

Martijn Kerkmeijer, management assistent

Lucy van Kleef, communicatiemedewerker

Myrthe Kramer, secretariaat

Andrea Kristić, adjunct secretaris

Anouk Laverge, secretaris

Jetske van Oosten, adjunct secretaris

Hugo van de Poel, adjunct secretaris

Eva Roolker, secretaris

Zineb Seghrouchni, adjunct secretaris

Anselm van Sintfiet, secretaris

Maarten Tas, secretaris

Marjoleine Timmer, adjunct secretaris

Femke Vos, communicatiemedewerker

Jasmijn van Weenen, adjunct secretaris

Bezwaren

Het Stimuleringsfonds besteedt veel aandacht aan een goede communicatie met aanvragers en een professionele beoordeling. Mocht een belanghebbende het niet eens zijn met een beslissing van het Stimuleringsfonds dan kan deze een herziene aanvraag, een bezwaarschrift of een klacht indienen. Het fonds wordt hierbij ondersteund en geadviseerd door een externe jurist. De vaste adviescommissie voor bezwaarschriften bestaat uit vier onafhankelijke experts, deskundig op het gebied van cultuur en recht. Zij horen de aanvrager en adviseren het bestuur. Deze commissie formuleert geen inhoudelijk advies. Als blijkt dat dit wel noodzakelijk is voor de afhandeling van het bezwaar, kan deze commissie adviseren de aanvraag nogmaals aan de commissie van de betreffende deelregeling voor te leggen.

In haar jaarlijkse evaluatie constateert de commissie dat ze tevreden is over de bezwaarprocedure, de deskundigheid van de adviescommissies en de voorbereiding en verslaglegging van de hoorzittingen. Ze stelt vast dat het fonds in haar advies over het algemeen positief en genuanceerd verslag doet van de inhoudelijke discussie van de bevoegde adviescommissies. De commissie merkt op dat het aantal bezwaarschriften beperkt blijft, namelijk 7 bezwaarschriften op een totaal van 2110 behandelde aanvragen. In 2015 zijn geen bezwaarschriften gehonoreerd. Vijf bezwaarschriften zijn eind 2015 ingediend en nog in behandeling. Daarmee ligt het aantal bezwaarschriften onder de 0,5% van het totaal aantal aanvragen.

In 2015 heeft het fonds één wob-verzoek ontvangen. Het Stimuleringsfonds heeft op het wob-verzoek aanvullende informatie opgevraagd en deel aan het verzoek voldaan (verwijzing naar de website). Er is geen reactie ontvangen. Hiermee heeft het fonds het wob-verzoek als afgehandeld beschouwd.

Adviseurs

Het fonds werkt met een grote poule adviseurs, die in commissies met wisselende samenstelling advies uitbrengen over subsidieaanvragen. In 2015 bedroeg het totaal ruim 100 adviseurs. Nieuwe commissieleden worden openbaar geworven. Culturele diversiteit is naast kwaliteit het belangrijkste criterium bij de jaarlijkse selectie van nieuwe adviescommissieleden. Met de samenstelling van de commissies komt het fonds tegemoet aan de behoefte aan specialistische kennis bij de beoordeling van aanvragen en bij de selectie van voorstellen die reageren op een Open Oproep. Deze deskundigheid is ook betrokken bij beleidsontwikkeling via het systeem van evaluaties en eventuele thematische expertmeetings.

Het financieel beheer

Het Stimuleringsfonds werkt met een specifieke risicobeheersing en controlesysteem. Het systeem is gebaseerd op functiescheiding en op dubbele controles op aangegane verplichtingen, bestedingen en betalingen. Het Handboek AO/IC beschrijft uitvoerig de dagelijkse werkwijze met betrekking tot subsidieaanvragen, adviescommissies, bezwaren en klachten, interne en publieke evaluaties, inkoop, betalingen, financiële administratie, P&O en bestuur. Per proces zijn verantwoordelijkheden en bevoegdheden per functie vastgelegd.

Het Stimuleringsfonds verleent vooral kleine subsidiebedragen. Alleen bij de uitvoering van de Meerjarenregeling komen subsidiebedragen boven de € 125.000 voor. Het

bestuur heeft voor deze subsidies een controleprotocol vastgesteld. De AO/IC wordt eenmaal per jaar geactualiseerd. Hierbij zijn alle medewerkers betrokken.

Code Cultuurfondsen

Naast de Governance Code onderschrijft het Stimuleringsfonds de Gedragscode Cultuurfondsen die per 1 mei 2013 van kracht is. De code waarborgt transparantie, zorgvuldige samenstelling van commissies en vermijding van belangenverstrengeling bij de uitoefening van de publieke taak. De code is onderdeel van de arbeidsvoorwaarden en bij sollicitatiegesprekken, zodat de schijn van belangenverstrengeling binnen alle organen van de organisatie wordt vermeden. Indien er bijzonderheden zijn in de vergaderingen van de adviescommissies, dan worden deze gemeld in de aanbiedingsbrieven bij de adviezen, gericht aan het bestuur. Het fonds vermijdt elke risico van belangenverstrengeling. Adviseurs die betrokken zijn bij een aanvraag nemen niet deel aan de gehele subsidieronde. Dit wordt eveneens vermeld in de aanbiedingsbrieven aan het bestuur en besproken tijdens de jaarlijkse evaluaties. De Code Cultural Governance en de Code Cultuurfondsen zijn onderdeel van de AO/IC en de arbeidsvoorwaarden.

Financieel resultaat

De totale subsidie voor de periode 2013-2016 bedraagt € 62.275.941. Dit is inclusief de projectsubsidies voor de programma's AARO, Internationalisering, Talentontwikkeling in Internationale context en de Festivals. De programma's worden in opdracht van het ministerie van IenM, OCW en BuZa uitgevoerd.

In totaal is in 2015 € 11.413.443 verleend aan subsidies en € 2.471.080 aan overige activiteitenlasten. Totaal € 23.884.523 in 2015 en € 27.262.654 in 2014. Dit komt onder andere door de meerjarige regeling die in 2014 is uitgevoerd. In 2015 is een inhaalslag gemaakt in de flankerende activiteiten waardoor de overige activiteitenlasten met ruim % zijn gestegen tov 2014. Daarnaast zijn initiatieve opgestart met de cultuurfondsen; dit betreffen de Art of Impact en de Dutch Cultural Manifestations.

Beheerlasten De totale beheerlasten bedragen € 1.557.777. Dit is ruim 120.000 meer dan in 2014 aan beheerlasten is uitgegeven. Het personeel is uitgebreid met twee medewerkers. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt in het kader van de voorbereidingen van de beleidsperiode 2017-2020; zoals het klanttevredenheidsonderzoek, (publieke) bijeenkomsten als expertmeetings en gestegen kantoorkosten. De beheerlasten bedragen 10,1% van de totale lasten. De overschrijding van 0,1% wordt veroorzaakt door onder andere het eenmalig effect van de opname voorziening van vakantiedagen.

Balanspositie

De totale activa bedraagt € 23.309.910 en bestaat voor € 109.067 uit vaste activa, € 14.587.701 uit vlottende activa, inclusief de € 408.140 voor onbepaalde tijd geclausuleerde vordering op OCW, en € 8.613.142 uit liquide middelen. De liquide middelen worden conform voorschrift OCW, aangehouden bij het ministerie.

Het eigen vermogen van € 1.747.162 is opgebouwd uit € 508.032 algemene reserve, € 931.400 bestemmingsreserves (internationaal en architectuur) en uit € 307.730

bestemmingsfonds OCW. De bestemmingsreserves zijn eind 2016 volledig uitgeput. Het bestemmingsfonds OCW bestaat uit rentebaten en lager vastgestelde subsidies. De ingetrokken subsidies 2013 en 2014 zijn, conform de verplichting van het ministerie, herbesteed in 2015 en onttrokken aan het bestemmingsfonds OCW. Dit veroorzaakt het negatief resultaat van € 175.295.

alle toegekende projecten

architectuur

Artgineering	Upgrade by Downgrade	(ontwerpend) onderzoek	€ 7.500
Arthur van der Lee	Tiny Village - het vooronderzoek	(ontwerpend) onderzoek	€ 7.500
BAPS Architecten	En Passant: KIOSK	(ontwerpend) onderzoek	€ 36.188
BuroSTUB	Je Zal Er Maar Wonen	(ontwerpend) onderzoek	€ 15.700
Crimson Architectural Historians	Een stad van komen en gaan	(ontwerpend) onderzoek	€ 24.000
Domstad Architectuur	Watertorens in Nederland	(ontwerpend) onderzoek	€ 21.660
FAST	Design for Legacy	(ontwerpend) onderzoek	€ 33.638
fm architecten	Iedereen doet mee (startsubsidie)	(ontwerpend) onderzoek	€ 6.520
H+N+S landschapsarchitecten bv	De volgende tijdlaag: naoorlogs groen erfgoed als culturele opgave	(ontwerpend) onderzoek	€ 30.000
krft	CNCity	(ontwerpend) onderzoek	€ 34.000
RAAAF	His-story, You haven't heard my story yet	(ontwerpend) onderzoek	€ 39.500
RDVA	Amsterdecks	(ontwerpend) onderzoek	€ 30.000
Stichting Erfgoedhuis Zuid-Holland	Kwaliteitsimpuls Zocherparken	(ontwerpend) onderzoek	€ 17.000
Stichting Libau	WERK& Ulrum, verhalen voor de aanpak van leegstand	(ontwerpend) onderzoek	€ 19.900
Stichting Vrienden van de Academie van Bouwkunst Rotterdam	Verankerd ontwerpavakmanschap	(ontwerpend) onderzoek	€ 14.500
Filmwerk Remy Vlek	Amsterdam Stad aan het IJ actualisering film van 2012-2015	audiovisuele productie	€ 25.000
Interakt	Portret van een gebouw	audiovisuele productie	€ 25.000
DMAU	RING A10 Documentaire	documentaire	€ 24.949
Drijver Films	Champagne on a budget for beer	documentaire	€ 25.000
Elifilifilm, Eline Flipse Producent	Ruimte Kunst	documentaire	€ 25.000
Eo Wijers-stichting	Eo Wijers-prijsvraag follow-up	documentaire	€ 24.995
Gerlach Film & TV	Groenten met uitzicht; verticale landbouw in de stad	documentaire	€ 15.940
Metabolic Cooperatief U.A.	Urban Tides	documentaire	€ 4.475
Stichting Beeldlijn	Noordelijke architecten: vier portretten	documentaire	€ 25.000
Behemoth Press	The Master's Teacher: Elia Zenghelis, Architect and Educator	evenement	€ 17.920
New Generations	New Farms for Expo	evenement	€ 33.350
Stichting De Crealisatie	International Festival of Art & Construction	evenement	€ 31.073
TVCulture	Izmir en Dudok (werktitel)	evenement	€ 24.856
International New Town Institute	De Vinexmensen Actieagenda	expertmeeting	€ 18.500
Stichting Dag van de Architectuur Arnhem	Dag van de Architectuur Arnhem + Arnhem Architectuur Film Festival	festival	€ 3.219
Stichting Hidden Amsterdam	Hidden Amsterdam Festival	festival	€ 7.500
Architectuurcentrum Eindhoven	Nieuw dialogen. Gesprekken over ruimtelijke kwaliteit in een veranderende samenleving	manifestatie	€ 10.000
LOLA Landscape Architects	Kennisbudget UN-Habitat, Urban Lab Palestina	onderzoek	€ 10.000
marco.broekman urbanism research architecture	Kennisbudget UN-Habitat, Urban Lab Mexico	onderzoek	€ 10.000
STUDIO MAKS	Kennisbudget UN-Habitat, Urban Lab Filipijnen	onderzoek	€ 10.000
TKM Holding BV	Kennisbudget UN-Habitat, Urban Lab Ghana	onderzoek	€ 10.000
Unlab	Atelier Taranto	onderzoek	€ 19.540
Urban CODES	Kennisbudget UN-Habitat, Urban Lab Myanmar	onderzoek	€ 10.000
Atelier Maarten Heijkamp	Fotografisch Keramisch Reliëf	open oproep	€ 10.000
Cityförster Rotterdam	UN-Habitat, Urban Lab Palestina	open oproep	€ 15.000

Darrel Ronald	UN-Habitat, Urban Lab Myanmar	open oproep	€ 15.000
Eric Frijters	UN-Habitat, Urban Lab Ghana	open oproep	€ 15.000
Felixx Landscape Architects & Planners	UN-Habitat, Urban Lab Myanmar	open oproep	€ 15.000
Jaap Klaarenbeek	UN-Habitat, Urban Lab Mexico	open oproep	€ 15.000
kees ontwerpt	Het huis van hennep & schimmel	open oproep	€ 10.000
Krill o.r.c.a.	UN-Habitat, Urban Lab Filipijnen	open oproep	€ 15.000
LINT landscape architecture	UN-Habitat, Urban Lab Mexico	open oproep	€ 15.000
LocalWise	Biomeilers: De kracht van compost!	open oproep	€ 9.900
LOLA Landscape Architects	UN-Habitat, Urban Lab Palestina	open oproep	€ 15.000
MAAT ontwerpers	UN-Habitat, Urban Lab Palestina	open oproep	€ 15.000
marco.broekman urbanism research architecture	UN-Habitat, Urban Lab Mexico	open oproep	€ 15.000
Marieke van den Heuvel	Sterk Glas	open oproep	€ 9.800
MARS architects	UN-Habitat, Urban Lab Filipijnen	open oproep	€ 15.000
MORE Architecture	UN-Habitat, Urban Lab Ghana	open oproep	€ 15.000
Morgenstad	UN-Habitat, Urban Lab Mexico	open oproep	€ 15.000
Naomi Hoogervorst	UN-Habitat, Urban Lab Palestina	open oproep	€ 15.000
NOHNIK architecture and landscapes	Duinkarkas	open oproep	€ 10.000
OKRA	UN-Habitat, Urban Lab Ghana	open oproep	€ 15.000
Pantopicon	Stadslab 3.0: Designing 'Samen Stad Maken' Future(s)	open oproep	€ 24.420
Posad	UN-Habitat, Urban Lab Myanmar	open oproep	€ 15.000
RDVA	UN-Habitat, Urban Lab Filipijnen	open oproep	€ 15.000
STUDIO MAKS	UN-Habitat, Urban Lab Filipijnen	open oproep	€ 15.000
TKM Holding BV	UN-Habitat, Urban Lab Ghana	open oproep	€ 15.000
Urban CODES	UN-Habitat, Urban Lab Myanmar	open oproep	€ 15.000
Denisa Kollarova	Seventeen Playgrounds	presentatie	€ 22.000
Metabolic Foundation	Vertoningsplan Urban Tides	presentatie	€ 7.815
Stad.Academie	Stad.Academie 2015-2016	programma	€ 24.420
Annee Grotte Viken	It Had Something to do With the Telling of Time	publicatie	€ 7.000
Arna Mackic	Mortal Cities & Forgotten Monuments	publicatie	€ 20.420
DPR-Barcelona	UNMANNED	publicatie	€ 12.982
Jap Sam Books	Play the City! Games Informing Urban Development	publicatie	€ 18.723
Jap Sam Books	KLARENSTRAAT. De transformatie van een naoorlogse portiekflat	publicatie	€ 16.510
Pieter Hoexum	Doen alsof je thuis bent.	publicatie	€ 16.000
Stichting Archis	Bakema and the Open Society	publicatie	€ 16.384
Stichting August Kemme Fonds / A&NP	The Metropolitan Garden	publicatie	€ 18.609
stichting i.o. FUR(ther)	Publicatie Future Urban Regions	publicatie	€ 42.197
stichting Ideas on Paper	Werklust > biografie van een gebruikslandschap	publicatie	€ 9.790
Stichting Lijn in landschap	Irenestraten en de wederopbouw	publicatie	€ 7.443
Stichting Lijn in landschap	Jaarboek landschapsarchitectuur en stedenbouw in Nederland 2015	publicatie	€ 9.151
Stichting naiOIO uitgevers	Writingplace. Investigations in Architecture and Literature	publicatie	€ 13.821
Stichting naiOIO uitgevers	Lessen uit What Happened To	publicatie	€ 24.302
Stichting naiOIO uitgevers	Constant	publicatie	€ 11.426

Stichting naiOIO uitgevers	De Antistad	publicatie	€ 12.030
Stichting naiOIO uitgevers	The NAI Effect: Creating Architecture Culture	publicatie	€ 37.245
Trancity	Frame the City (werktitel)	publicatie	€ 25.697
ZUS - Zones Urbaines Sensibles	Stad van Permanente Tijdelijkheid / City of Permanent Temporality	publicatie	€ 24.237
Behemoth Press	A Harbour with Two Seas	startsubsidie	€ 7.500
BETA office for architecture & the city	imagining the self-driving city	startsubsidie	€ 7.500
Dienand Christe	Biophilia-design in ziekenhuizen	startsubsidie	€ 7.500
Elisabeth Floris	Kustspelen	startsubsidie	€ 7.400
Field Factors	micro Urban Wetlands	startsubsidie	€ 7.500
Hamed Khosravi	Obscured Modernist: Revisiting the Legacy of Gabriel Guevrekian	startsubsidie	€ 7.500
Joost Emmerik	Landschap en representatie	startsubsidie	€ 7.500
Merten Nefs	Tussen Steden	startsubsidie	€ 7.500
Michaela Stegerwald	Dutch Column	startsubsidie	€ 7.500
Rik Martens Architect	Participatie als nieuwe motor voor stadsplanning	startsubsidie	€ 7.500
Stichting \"Little Books Big Ideas\"	Little Books Big Ideas	startsubsidie	€ 7.500
Stichting naiOIO uitgevers	The Choreographics of the City	startsubsidie	€ 7.440
stichting SintJan KloosterBuren	Ateliers van de Toekomst KloosterBuren	startsubsidie	€ 7.500
State of Flux	Toolkit programmastrategie publieke ruimten	startsubsidie	€ 7.300
Stichting International Design Seminar	Re.Craft - InDeSem 2015	symposium	€ 24.000
Stichting Metro54	Multidisciplinair expositieproject Urban Appropriation	symposium	€ 35.000
Crimson Architectural Historians	The Granary. Food Security, Cities and Architecture	tentoonstelling	€ 21.225
IBA Parkstad	IBA meets IBA	tentoonstelling	€ 15.000
Maria Austria Instituut	Nederland volgens Jan Versnel	tentoonstelling	€ 16.000
SCHUNCK*	Mies & De erfenis van het modernisme	tentoonstelling	€ 35.000
Stichting Metro54	Urban Appropriation: een paradoxale ontmoeting tussen straatcultuur & architectuur	tentoonstelling	€ 7.500
Van Abbemuseum	De Straat 2.0, versie 2	tentoonstelling	€ 35.000

vormgeving

IOIcats	The Weight of Time	(ontwerpend) onderzoek	€ 24.500
Circus Engelbregt	Intuitieve Mensbenadering	(ontwerpend) onderzoek	€ 22.843
Femke Herregraven	The All Infrared Line / Third Nature	(ontwerpend) onderzoek	€ 16.291
Govert Flint	Studiereis Cambridge	(ontwerpend) onderzoek	€ 10.000
Liselore Frowijn	nieuwe collectie Liselore Frowijn presentatie Parijs	(ontwerpend) onderzoek	€ 20.200
Loes Riphagen	de Kleine Olifant app	(ontwerpend) onderzoek	€ 22.074
Neffa	Dynamic skin	(ontwerpend) onderzoek	€ 11.000
Niklaus Mettler	Almoist	(ontwerpend) onderzoek	€ 19.012
Peet Dullaert	Techno Plissé Signature Solutions	(ontwerpend) onderzoek	€ 24.150
R.M. Bonte	Hasta la Visa, United colours of "Canvas 48"	(ontwerpend) onderzoek	€ 8.105
Stichting Khatt, center for arabic typography	Typographic Matchmaking in the Maghrib	(ontwerpend) onderzoek	€ 25.000
thijs verhaar	Onderzoek, ontwerp en innovatie van industriële..	(ontwerpend) onderzoek	€ 40.500
vinny jones	HOME pilot	(ontwerpend) onderzoek	€ 15.314

Visch, Nils Bastian	Light Studies 1.1	(ontwerpend) onderzoek	€ 22.700
Wolfpack	Project Verve	(ontwerpend) onderzoek	€ 13.000
ACHTBRUECKEN	ACHT BRÜCKEN Live-Video-Design for Contemporary Music	audiovisuele productie	€ 25.000
Serge Onnen	Cloacinae2	audiovisuele productie	€ 24.759
Stichting Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond	Fuse Forward	audiovisuele productie	€ 35.000
Submarine	Coppelia	audiovisuele productie	€ 35.000
Valk productions b.v.	FEBRUAR VR	audiovisuele productie	€ 12.468
Valk productions b.v.	FLOW	audiovisuele productie	€ 35.000
Baartmans and Siegel	London Fashion Week- LCM- Baartmans and Siegel	evenement	€ 7.569
Design Cooperatie Brainport U.A.	Future Series & Future Night	evenement	€ 10.000
Open Set	Open Set 2015	evenement	€ 7.000
Stichting Autoped	Jules Verne en de stArt Award	evenement	€ 15.000
Stichting IJ-Salon	IJ-Salon	evenement	€ 8.800
Stichting Museum Het Rembrandthuis	Rembrandt lab	evenement	€ 30.000
Stg. Graphic Design Festival Breda	GDFB2015	festival	€ 25.000
Stichting Comedium Beeldcultuur	Stripfestival Oeverloos	festival	€ 7.500
Stichting KLIK!	KLIK! Amsterdam Animation Festival 2015	festival	€ 30.000
Stichting Playgrounds	Playgrounds International Digital Arts Festival	festival	€ 20.000
Anne-Marie Geurink	De Vormforensen	open oproep	€ 5.000
ARCO / Weltevree / Klaas Kuiken	Birdhouse ontwikkeling	open oproep	€ 5.000
Arnout Hulskamp / Children of the Light	Therapeutisch licht materiaal studie	open oproep	€ 5.500
Bas van Beek	Converting Design and Art Principles	open oproep	€ 30.000
Cascoland	Cascoland Local Heroes & Global Hubs	open oproep	€ 5.000
Dirk Osinga Ontwerpbureau	the workshop collective	open oproep	€ 5.000
Elstudio	PRINT & BURN	open oproep	€ 10.000
Jólan van der Wiel	Forces for Architecture	open oproep	€ 30.000
Marouscha Levy	MUSH Design Professionalisering	open oproep	€ 5.000
Merel Bekking	Your Brain_manufacturing	open oproep	€ 10.000
Nienke Hoogvliet	SEA ME	open oproep	€ 10.000
plott	Fabricage - In between textile and 3d printing.	open oproep	€ 9.180
rENs	Fade to Stay	open oproep	€ 10.000
Rieke Vos	Festival of Sports	open oproep	€ 22.500
Roos Meerman	Flying Architect	open oproep	€ 10.000
Roosmarijn Pallandt	Imagine Nature - Almost Nature	open oproep	€ 5.000
Rosalie Bak	Mycology-film	open oproep	€ 9.800
Stichting BioArt Laboratories	Life Vessels	open oproep	€ 30.000
Studio Anna van der Lei	Choreographic Objects	open oproep	€ 9.000
Studio Lvwp	Studio Lvwp: must. go. forward.	open oproep	€ 4.940
Studio Mieke Meijer	Professionalisering door samenwerking	open oproep	€ 5.000
Studio Petra Vonk	Innovative acoustic structures	open oproep	€ 2.500
Studio Pluis	Tactile Corpuscles	open oproep	€ 9.260
studio samira boon	professionaliseringslag samira boon	open oproep	€ 5.000

Studio Van Eijk & Van der Lubbe	Professionalisering Van Eijk & Van der Lubbe	open oproep	€ 5.000
dinie besems	tableau vivant	presentatie	€ 12.000
museum hilversum	Jaap Drupsteen. Het oog als oor.	presentatie	€ 40.000
Stichting International Choreographic Arts Centre	Chain Reaction in Extremalism	presentatie	€ 28.500
Dave Hakkens	Precious Plastic V2.0	productontwikkeling	€ 25.000
Deniz Terli	in her shoes	productontwikkeling	€ 15.000
designstudio Lotte van Laatum	Life's a bubble	productontwikkeling	€ 2.750
F A Weigand	Life is better at the beach (werktitel)	productontwikkeling	€ 7.500
Gemeente Groningen CBK	Van Grondstof tot Product: Made in Knoal	productontwikkeling	€ 25.000
Het Keramiek-Atelier `88	Gekleurde Schaduwen	productontwikkeling	€ 24.313
Jef Montes	Tormenta	productontwikkeling	€ 18.000
Label BREED B.V.	Phoenix 3D	productontwikkeling	€ 23.800
Melanie Brown	ByBrown Rainwear Line-Development and Activation	productontwikkeling	€ 5.769
Mieke Cuppen Ontwerpstudio	Tableware Design Residentie	productontwikkeling	€ 7.130
Pinar Demirdag	Healing Prints - Pinar&Viola Image Collection 2016	productontwikkeling	€ 25.463
Saba Tark Abdulwahid	Innovative crafts and silhouettes	productontwikkeling	€ 29.998
Urban Myth	Sofie en Nola	productontwikkeling	€ 12.750
Pim van der Mijl	De Voorkamer	programma	€ 29.579
EventArchitectuur	EVENTS. Celebrating the Temporary	publicatie	€ 24.617
Jap Sam Books	Demystified: The European Ceramic Workcentre as Centre of Excellence	publicatie	€ 13.947
Main Studio	Archetypes and Residues	publicatie	€ 13.500
Marit Törnqvist	Het gelukkige eiland	publicatie	€ 12.000
Rose Stories BV	De avonturen van Mootje	publicatie	€ 7.500
Stichting B.A.S.	MacGuffin No 2 The Window	publicatie	€ 22.421
Stichting naiOIO uitgevers	Ted Noten	publicatie	€ 20.988
Stichting naiOIO uitgevers	Dutch Design. Jaarboek 2015	publicatie	€ 6.920
Tejo Remy	The world = our toolkit	publicatie	€ 10.220
The Comedium	Stripcollege - Beeldverhalen van dichtbij bekeken	publicatie	€ 16.000
Uitgeverij Lecturis BV	Wim Crouwel Modernist	publicatie	€ 10.128
Valiz	Hard Werken: One for All. Graphic Arts and Design	publicatie	€ 39.663
Vibeke Mascini	The dent of Walter Umenhofer	publicatie	€ 6.694
victor meijer	Prentenboek	publicatie	€ 10.080
Bart-Willem van Lith	Masters of Digital Arts: One_On_One	startsubsidie	€ 7.500
borinka	Blues	startsubsidie	€ 7.500
Jorien Kemerink	Between science and fiction; the world of quantum mechanics	startsubsidie	€ 7.500
Studio Irma Földényi	Jewellery Perspectives. maker, client, material and world (working title)	startsubsidie	€ 7.500
Studio Maarten Kolk & Guus Kusters	Handschrift van het Tatoeage-werktuig	startsubsidie	€ 7.500
Udo Prinsen	Shapes of Time	startsubsidie	€ 7.500
Yoko Heiligers	Wauw Pauw	startsubsidie	€ 7.500
Dutch Fashion Foundation	2016 Fashion Symposium	symposium	€ 10.000
Centraal Museum	Haar	tentoonstelling	€ 35.000
Francois Girard-Meunier	The Paint by Number Museum	tentoonstelling	€ 5.000

Fries Museum
Glamcult Studio B.V.
Levi van Veluw
Martijn Nekoui
Museum of Arts and Design
Paradiso
Stichting Onomatopee
Stichting Stedelijk Museum Amsterdam
Eva Hilhorst Illustratie
Rana Ghavami
stichting Extra Extra

Claudy Jongstra
 Glamcult presents: New Fashion Perspectives
 The Relativity of Matter
 MOAM collective 2015
 Studio Job Exhibition
 Small Museum
 Onomatopee Dutch Design Week 2015
 Wonen in de Amsterdamse School. Kleurrijke interieurs 1910-1930
 Drawing the Times
 As We Read
 Extra Extra online

tentoonstelling € 25.000
 tentoonstelling € 21.655
 tentoonstelling € 25.000
 tentoonstelling € 10.000
 tentoonstelling € 10.120
 tentoonstelling € 7.500
 tentoonstelling € 15.183
 tentoonstelling € 50.000
 website / applicatie € 25.000
 website / applicatie € 25.000
 website / applicatie € 15.000

e-cultuur

Anja Groten
Coralie Vogelaar
Joost Rekveld
Lava Lab Foundation
Margriet van Eekelen
Roald van Dillewijn
Thought Collider
Tijs Ham
Bogomir Doringer
Evelina Domnitch
Jan Willem Campmans
LIMA
Mariska de Groot
Matthias Oostrik
Ostade A\`dam
Poppe&Partners
Sjoerd Leijten
Stichting De Vechtclub
Stichting The Young Pianist Foundation
Volsap Foundation
De Doelen
Stichting Incubate
Stichting Metropole Orkest
Stichting Oddstream
Stichting Vlaams Cultuurhuis de Brakke Grond
Impakt
Stichting FutureBites
Stichting Modulus

Hackers & Designers Summer Lab
 News Variations
 #61
 Catch up with your friends from the Golden Age
 Druppel op een gloeiende Plaat
 Digilog
 The Institute for the Design of Tropical Disease
 Three Mixers
 I Dance Alone
 Luminous Drift
 The Ploctones 11-jaar StoerToer feat. LiGHT-UP
 For Preview Only
 A sound sheet for a lightfield synthesis / LFS1 - a lightfield synthesis
 PLPLPL.PL: Drone
 Project Solaris in de Stad
 Ideas Travels
 nois ance - een elektromagnetisch ritueel
 Future folk instruments of the 21th century
 Live Visualisatie van Stravinsky\'s Le Sacre du Printemps
 Utter
 Hackaton Classical Next
 Our Synths Could Be Your Life
 Metropole Orkest & TinMen & The Telephone
 Oddstream 2016
 Seamless Reality
 Impakt Festival 2015 A World Well Documented
 Nerds on Stage festival
 Modern Body Festival meets DEZACT 2016: I/WE/THEY

(ontwerpend) onderzoek € 18.970
 (ontwerpend) onderzoek € 32.495
 (ontwerpend) onderzoek € 23.850
 (ontwerpend) onderzoek € 25.000
 (ontwerpend) onderzoek € 7.500
 (ontwerpend) onderzoek € 7.405
 (ontwerpend) onderzoek € 17.000
 (ontwerpend) onderzoek € 6.124
 audiovisuele productie € 7.500
 audiovisuele productie € 12.500
 audiovisuele productie € 5.175
 audiovisuele productie € 8.220
 audiovisuele productie € 7.890
 audiovisuele productie € 22.550
 audiovisuele productie € 11.500
 audiovisuele productie € 7.500
 audiovisuele productie € 11.280
 audiovisuele productie € 16.000
 audiovisuele productie € 5.000
 audiovisuele productie € 13.930
 evenement € 16.125
 evenement € 30.000
 evenement € 25.000
 evenement € 44.353
 expertmeeting € 35.000
 festival € 50.000
 festival € 24.500
 festival € 20.150

Stichting Unfold	Rewire 2016	festival	€ 30.000
Stichting VondelCS	Dutch VR Days	festival	€ 15.870
Stichting Walk the Line	Border Sessions Festival	festival	€ 20.000
Active Cues	Active Cues voor Autisme	game	€ 40.700
Monobanda PLAY	Remembering	game	€ 50.000
Stichting Opera Rotterdam	Parsifal 2015 & 2016 (Operadagen Rotterdam)	game	€ 37.500
Stichting Rotterdamse Schouwburg	Game Urland	game	€ 27.700
Wave of Tomorrow	Rezone City Craft	game	€ 17.500
Studio Sonja Baeumel	Ten percent human	jaarprogramma	€ 27.780
Dennis de Bel	Voucher	manifestatie	€ 2.000
Femke Herregraven	Voucher	manifestatie	€ 1.500
Robert Pravda RecPlay	Voucher	manifestatie	€ 2.000
Spreker CommonEasy	Voucher	manifestatie	€ 1.500
Stichting 250\400	veengame	manifestatie	€ 20.000
Stichting Cool Mediators	Voucher	manifestatie	€ 1.500
Stichting Waag Society	Voucher	manifestatie	€ 2.000
Studio LancelMaat Amsterdam	Voucher	manifestatie	€ 1.500
David Smeulders	Stereo Slowmography Camera	onderzoek	€ 8.360
Judith van der Elst	Add-HOC2 : Odorama	onderzoek	€ 10.000
Stichting Foam Lab	FieldRobotics	onderzoek	€ 10.000
Stichting Spatial Media Laboratories	Testfilm #1	onderzoek	€ 10.000
Arup	Leslie Pavilion	open oproep	€ 6.814
Chagall Music	Gestural control of live sound and visuals by Chagall & mi.mu gloves	open oproep	€ 6.350
deepRED.tv	Self pollinating voltage controlled light organ	open oproep	€ 7.414
Ivo Bol	My brain, your brain	open oproep	€ 7.500
Jan-Willem Hagenbeek	Game of Life sequencer / Cellular Automaton Installatie	open oproep	€ 7.500
Jochem Esser	Kilkhor 02	open oproep	€ 3.100
Kacper Ziemianin	LightSeq	open oproep	€ 7.000
Nick	SonoHologram	open oproep	€ 7.500
Peter Edwards	OMSynth Performance Lab	open oproep	€ 4.500
Sober Industries BV	Project DIPMDC	open oproep	€ 7.477
Stichting STRP	Artists\ instruments	open oproep	€ 6.000
Thomas Margolf	Nerdsynth	open oproep	€ 5.033
Dansmakers Amsterdam	MUM'S THE WORD	presentatie	€ 12.500
Stichting Loena	Chair_Jump_Chute	presentatie	€ 25.000
stichting MONO	COCON	presentatie	€ 9.900
Femke Herregraven	Precarious Marathon	productontwikkeling	€ 11.155
Henrik van Leeuwen	Autonom Communicatie Netwerk	productontwikkeling	€ 7.500
Marie Guilleray	Audible Wearables	productontwikkeling	€ 7.000
Stichting Muziekgebouw aan 't IJ	Innovatie Klankspeeltuin	productontwikkeling	€ 50.000
Rosa Menkman	institutions of Resolution Disputes	publicatie	€ 7.500
Stichting Open! Platform voor kunst, cultuur & het publieke domein	Technology/Affect/Space (T/A/S)	publicatie	€ 20.800

Anika Schwarzlose	Monuments of the Future (working title)	startsubsidie	€ 7.500
Annet Dekker	How to survive FOREVER	startsubsidie	€ 7.500
Benny Nilsen	Coal	startsubsidie	€ 7.500
D. Renee Turner	Start-up Grant Application for The Warp and Weft of Memory	startsubsidie	€ 7.500
DE PLAYER / St. DSPS	Laser Pick Up	startsubsidie	€ 7.500
dramaturgy and construction of space	Light Moves	startsubsidie	€ 7.500
Driessens & Verstappen	Morfotheek #16, Urinestenen / Morphoteque #16, Uroliths	startsubsidie	€ 7.500
Dubbelbeeld	Are u Real	startsubsidie	€ 7.500
es Imago	Autism Immersed	startsubsidie	€ 7.500
Nicolò Merendino	A square dreams Asphere	startsubsidie	€ 8.843
Sandra Fauconnier	Publicatie digitale cultuur in Nederland in de 20ste eeuw	startsubsidie	€ 7.500
Thomas Johannsen	Loop/Copy/Mutate	startsubsidie	€ 7.433
Oli4 Otten	Selfcontrolfreak	tentoonstelling	€ 7.580
Stichting Niet Normaal	Hacking Habitat. Art of Control	tentoonstelling	€ 50.000
Stichting Projekt O&O	Potential Realism	tentoonstelling	€ 9.650
Zeeuwse Museumstichting	Social Media, Social Matter	tentoonstelling	€ 15.000
Adriana Homolova	Datajournalistieke tool voor corruptie-onderzoek	website / applicatie	€ 9.375
Henrik van Leeuwen	Forgotten to be right?	website / applicatie	€ 7.250
Museum Boijmans Van Beuningen	ARTtube Connect	website / applicatie	€ 29.992
Stichting En...Actie	Mini Movie Maker app	website / applicatie	€ 10.644
Stichting Wild Vreemd	We Are Hear	website / applicatie	€ 30.000
Studio Richard Vijgen	White Spots	website / applicatie	€ 23.890

internationalisering

Bspace	Sustainable Market Area Development Kampala	(ontwerpend) onderzoek	€ 20.800
Erik van Gameren	Diaspora 6762	(ontwerpend) onderzoek	€ 8.000
International New Town Institute	Urban Africa	(ontwerpend) onderzoek	€ 30.000
One Architecture BV	Learning at BSH	(ontwerpend) onderzoek	€ 27.105
Ooze architects	Água Carioca pilot at Sitio Burle Marx	(ontwerpend) onderzoek	€ 38.448
Patrick Mc Cabe	Flumina Hiberniae 2040	(ontwerpend) onderzoek	€ 38.400
space&matter	Social Smarter City	(ontwerpend) onderzoek	€ 36.725
studio Phi	The New Raw Plastic	(ontwerpend) onderzoek	€ 23.305
DISK - Initiative Bild & Ton e.V.	\\"Force Field\\" @ CTM 2016	audiovisuele productie	€ 6.000
Stichting KLIK!	KLIK! European Tour	audiovisuele productie	€ 18.150
Circus Engelbregt	EXD15 Portugal	evenement	€ 3.000
Indie Gameleon	Indie Gameleon	evenement	€ 27.800
Karel de Grote-Hogeschool Antwerpen	Integrated2015, international art & design conference	evenement	€ 20.000
Kirin PR	Rangemu - Connecting the Dutch and Japanese Game Industries	evenement	€ 5.120
Niek van der Heijden	Deelname Beirut Designweek 2015	evenement	€ 1.000
Roel de Boer	Design Dialoog/ Nederland - Brazilië / Design for all	evenement	€ 4.500
Saskia van Drimmelen	Golden Joinery @ AIL, Vienna	evenement	€ 3.000

Speelbaars
St. Open Set
Stichting EU2016 Plan C
Stichting EU2016PlanC
Stichting What Design Can Do
Studio Bodisco
Wispfire
Circular Landscapes
Cityförster Rotterdam
EKIM TAN
Erica Overmeer
Lava Lab Foundation
Moniek Driess
National Centre for Contemporary Arts
Rogier Delfos
Stichting Archis
Stichting Waag Society
The Incredible Machine
association Dolus & Dolus
BOLD srl
One Foundation for Culture and Arts
TodaysArt.X
Stichting Orangemann
2Awesome Studio
andrews:degen
Aran Koning
Architectenbureau de Waaijer
ARCO / Weltevre / Klaas Kuiken
Ard Jacobs
Arlon Luijten
Bentham Crowel Architects
Chris Kabel
Cityscapes Gallery
Desiree Hammen
Dieter Volkers
Eric Bos
Eva de Laat
Factor-I
Femke van Gemert
Firebrush Studios
Floris Boogaard
Galerie VIVID

Momocon 2015
Open Set Seoul Sessions
Europe by People
Seeing Europe
What Design Can Do Brazilie
Beirut Design Week 2015
Wispfire Reisvouchers Internationalisering
The Creuse Incubator
The Balkan Cooperative
Play Da Lang
deelname Index Architecture Mexico City
Deelname Communicating the Museum
Placemaking: Making it Happen / Project for Public Spaces (NY)
To see the sound
Werker @ Historical Materialism conference, London
reis voor debat Kopenhagen
Deelname Wiki Loves Maps!
Deelname ThingsCon 2015
Mirage Festival 2016
Operæ 2015 - Dutch Participation
Un-Common River
TodaysArt.JP Kawasaki
Ampelhaus 2015
Dimension Drive
DWMexico 2015 'A Creative Approach on Mexico City'
SIHEYU4N @ GDC2016
Voucher Towards 2050
Deelname SALON/DDD Parijs
Mayayana @ GDC2016
Parsifal Playingfields (The Garden)
Voucher Towards 2050
Salon/ Design Days/ Chris Kabel
Voucher NCLL
Deelname SALON/DDD Parijs
Deelname SALON/DDD Parijs 2015
ICAAD 2015
Voucher NCLL
Co-Design Australia
MADE, Sao Paulo
Ortus Arena @GDC 2015 SF
Voucher Towards 2050
Design Miami/ Basel beurs

evenement €2.520
evenement €17.100
evenement €100.000
evenement €45.000
evenement €90.000
evenement €2.700
evenement €938
expertmeeting €7.500
expertmeeting €40.340
expertmeeting €26.400
expertmeeting €1.100
expertmeeting €1.500
expertmeeting €1.500
expertmeeting €27.920
expertmeeting €1.500
expertmeeting €1.220
expertmeeting €950
expertmeeting €1.338
festival €6.000
festival €13.600
festival €17.045
festival €26.000
jaarprogramma €20.000
manifestatie €780
manifestatie €2.850
manifestatie €1.500
manifestatie €2.800
manifestatie €1.000
manifestatie €1.500
manifestatie €4.500
manifestatie €2.800
manifestatie €1.260
manifestatie €1.500
manifestatie €1.500
manifestatie €1.000
manifestatie €1.476
manifestatie €750
manifestatie €1.500
manifestatie €1.500
manifestatie €1.000
manifestatie €2.800
manifestatie €7.500

Game Oven Studios B.V.	Bounden @GDC 2015 SF	manifestatie	€ 1.000
GROUP A	Voucher Towards 2050	manifestatie	€2.800
Jan Willem Nijman	TENNES @GDC 2015 SF	manifestatie	€ 1.000
Jef Montes	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 1.900
Joris Landman	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 1.500
Juliette Warmenhoven	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 1.500
KuiperCompagnons B.V.	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
Lionade Games	Check-in, Knock-out @GDC 2015 SF	manifestatie	€ 1.000
Liselore Frowijn	Deelname SALON/DDD Parijs	manifestatie	€2.000
Ludicity	Zenzizencic	manifestatie	€ 780
Ludomotion	Unfated: Era of Wanderers (voorheen: Evermore)	manifestatie	€ 780
Made Ngurah Amanda Pinatih	Dharavi Design Museum	manifestatie	€9.900
MARS architects	Voucher NCLL	manifestatie	€ 750
Menno Deen	Rups @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
Merten Nefs	Voucher Towards 2050	manifestatie	€2.800
Monogon B.V.	Interloper	manifestatie	€ 780
MORE Architecture	Voucher NCLL	manifestatie	€ 750
MVRDV	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
Nanet Rutten	Voucher Towards 2050	manifestatie	€2.800
Napalmtree studios	Hangmen @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
Nebula Architects	Voucher Towards 2050	manifestatie	€2.800
NEXT architects	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
Niek Roozen bv	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
NOMAN Studio	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 1.150
OKRA landschapsarchitecten	Voucher Towards 2050	manifestatie	€2.800
Popkalab	Connecting Cities	manifestatie	€ 1.440
Powerhouse Company International B.V.	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
Prrrpl	Should Shoot @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
rENs	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 1.525
Rosa Smits	Lake	manifestatie	€3.400
Roy Merijn Theunissen	The Intruder	manifestatie	€ 780
Sander Wassink	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 1.150
Sarah-Linda Forrer	Weed Beautification	manifestatie	€ 1.154
Self Made Miracle	Penarium @GDC 2015 SF	manifestatie	€ 1.000
Siba Sahabi	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 1.000
space&matter	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
Sparpweed VOF	Chalo Chalo	manifestatie	€ 780
Sparpweed VOF	Challo Chalo @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
Speelbaars	Lumini	manifestatie	€ 780
Split Polygon	Interstellar Rift	manifestatie	€ 780
Stichting B.A.S.	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€3.080
Stichting Droog Design	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500

Stichting ROAM	Next City Living Lab - The Nurturing House	manifestatie	€ 55.000
Stichting Waag Society	Smart Citizens in Smart & Resilient Cities	manifestatie	€ 25.155
Studio Lizan Freijzen	Deelname Salon/DDD Parijs 2015	manifestatie	€ 950
Studio Makkink & Bey	Making in Taiwan	manifestatie	€ 10.000
Studio Makkink & Bey	Deelname Seoul Design Festival	manifestatie	€ 1.500
StudioSpass	Typojanchi 2015	manifestatie	€ 2.500
Tanja Smeets	Deelname SALON/DDD Parijs	manifestatie	€ 850
Team Thursday	Bezoek Biennale Typojanchi Seoul	manifestatie	€ 2.800
Teun Verkerk Projects	Buqs	manifestatie	€ 3.000
Tivaru	Kabounce @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
TKM Holding BV	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
Tom van den Boogaart	Game van Tom @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
Ton Venhoeven cs Architecten BV	Voucher Towards 2050	manifestatie	€ 2.800
Ton Venhoeven cs Architecten BV	Voucher Towards 2050	manifestatie	€ 2.800
transitionLAB	Voucher Towards 2050	manifestatie	€ 2.800
Turtleneck Studios	RITE of ILK @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
UNStudio Hong Kong	Voucher NCLL	manifestatie	€ 750
Vlaams Architectuurinstituut	Massarbeit. Architektur aus Flandern und den Niederlanden	manifestatie	€ 40.000
Wave of Tomorrow	Little Babylon Sensing	manifestatie	€ 4.500
WeirdBeard BV	Tricky Towers @ GDC2016	manifestatie	€ 1.500
West 8	Voucher NCLL	manifestatie	€ 1.500
Wispfire	Herald	manifestatie	€ 780
Xform	Super Man Or Monster	manifestatie	€ 780
ZOUT.net	Nederlandse deelname Southside 2015	manifestatie	€ 1.500
Pauline van Dongen	Smart denim with graphene	onderzoek	€ 12.000
a good foundation	Hola Argentina!	open oproep	€ 10.000
Afke Betten	SXSW: Panel session 'collaborative biohacking' - AW Betten	open oproep	€ 3.000
Arnout Visser	Big Mushrooms in Milano	open oproep	€ 2.800
Atelier Mark Sturkenboom	Expositie Paradigma	open oproep	€ 4.959
BCXSY	BCXSY X 10 (voorlopige titel)	open oproep	€ 5.000
buroBELÉN	Within	open oproep	€ 5.000
Commonplace Studio	OpenCallSalonedelMobile-Obliquite/CommonplaceStudio	open oproep	€ 4.622
Daan Milius	The Blogpera op SXSW	open oproep	€ 6.000
Daphna Laurens	Prototype show	open oproep	€ 10.000
David Derksen Design	Beurs presentatie David Derksen Design op de Salone Satellite 2016	open oproep	€ 4.830
Dennis Meulenbroeks	T+Local near Dubai	open oproep	€ 15.100
Detlef La Grand	VRmaster at SXSW	open oproep	€ 6.000
duerinck producties	Famous Deaths	open oproep	€ 6.000
Dutch Invertuals	Mesmerized	open oproep	€ 20.000
Fairphone B.V.	Fairphone	open oproep	€ 2.850
FIBER	Hello World: Berlijn	open oproep	€ 9.910
Gamious	Turmoil	open oproep	€ 4.455

Hozan Zangana	Shaping from intuition collection	open oproep	€ 5.000
immrs	immrs: new collaborative tools for journalists	open oproep	€ 6.000
Ineke Hans Studio	Short Stop Studio Salon	open oproep	€ 25.000
info.nl	Adaptive interactions in the internet of touch	open oproep	€ 5.070
jelle mastenbroek	Data Orchestra	open oproep	€ 4.712
Joan Vellvé Rafecas	Spanish/Dutch design	open oproep	€ 5.000
Joris Strijbos	Verkenning voor uitbreiding activiteiten collectief Macular in de Verenigde Staten	open oproep	€ 13.000
Jules van den Langenberg	The Biography of Things - Jubilee Thomas Eyck	open oproep	€ 10.000
kikivaneijk	PHYSICAL - Kiki van Eijk & Joost van Bleiswijk	open oproep	€ 10.000
kopvol - architecture & psychology	Dutch Design Versus German Anxiety, een pilot-project	open oproep	€ 11.000
Label BREED B.V.	LABEL/BREED - de speelruimte van de machine	open oproep	€ 12.500
Lava Lab Foundation	Designing and developing our future museum visit	open oproep	€ 3.000
Lily66	Tainan	open oproep	€ 10.000
M. Radescu	BiblioHUB - strategic (re)design of public libraries in Bucharest (Romania)	open oproep	€ 8.556
Mae Engelgeer	Youkoso	open oproep	€ 10.000
Nick	Nick Verstand op SXSW 2016	open oproep	€ 5.975
NOHNIK architecture and landscapes	Bestemming IJsland, duurzame recreatielandschappen in IJsland	open oproep	€ 9.900
OWOW Products BV	OWOW x SXSW 2016	open oproep	€ 6.000
Roey Tsemah	Whitestone SXSW Accelerator	open oproep	€ 6.000
rolf.fr	Milaan 2016: Money, Meat & Plastic Surgery	open oproep	€ 10.000
Rutger de Regt	HandMade Industrials at Masterly	open oproep	€ 2.907
Sarah Kolster	Drawing Room	open oproep	€ 6.000
SassyBot	Fragments of Him - Gamer's Voice Award participation	open oproep	€ 5.675
Siba Sahabi	Al-Andalus	open oproep	€ 4.900
Simone Post	Envisions products in process	open oproep	€ 15.000
Stg. Graphic Design Festival Breda	IMAGE - International Meeting About Graphic Events	open oproep	€ 9.370
Stichting Cinekid	Deep: A Meditative Breathing Game	open oproep	€ 5.988
Stichting Cor Unum	Changing the Skin	open oproep	€ 10.000
Stichting IDFA	IDFA Doclab @ SXSW 2016	open oproep	€ 6.000
Stichting Waag Society	Brain hacking and education: how a 9-Volt battery and circuit board can change future learning	open oproep	€ 6.000
Studio Lizan Freijssen	Maintain a stain	open oproep	€ 5.000
Studio Mieke Meijer	Layers of Lightness	open oproep	€ 8.000
Studio Molen	Lost in Traffic	open oproep	€ 10.000
Studio Roex	Deelname Salone del Mobile 2016	open oproep	€ 5.000
Studio ROSA	Towards Participatory Urban Design and Strategic Spatial Planning in Rwanda	open oproep	€ 10.028
Submarine Channel	EXIT - A Mobile survival guide to the post-post-apocalypse	open oproep	€ 6.000
The Cloud Collective Coöperatie U.A.	Patrimoine Dd L	open oproep	€ 10.000
The Shoebox Diorama	The Shoebox Diorama	open oproep	€ 6.000
Thomas Eyck / Studio Wieki Somers	water vases / water clock	open oproep	€ 5.000
Timon van der Hijden	Aanvraag residency periode aan de MMCA in Seoul, Zuid Korea	open oproep	€ 10.000
Truth.io	SXSW - Symmetry	open oproep	€ 6.000
Truth.io	Symmetry sxsw awards	open oproep	€ 4.755

Visser & Meijwaard	Ik ben even Hemelen	open oproep	€ 10.000
Atelier Hugo Herrera Tobón	Presentatie Subjective Atlas Colombia	presentatie	€ 1.500
Earnest Studio	NYCxDESIGN 2015	presentatie	€ 1.500
Hannes Bernard	SulSolSal	presentatie	€ 2.800
Lucia Dossin	Bibliotecha - New York	presentatie	€ 2.935
Maryme-Jimmypaul	Presentatie DATLOOK - New York	presentatie	€ 3.000
Mevis & Van Deursen	CAC Reading Room	presentatie	€ 1.500
Roosmarijn Pallandt	Imagine Nature	presentatie	€ 1.500
Rop van Mierlo	Pick Me Up 2015	presentatie	€ 1.500
Studio Vailly	Jansen + Vailly present at Maison & Objet Paris	presentatie	€ 3.000
Truth.io	Symmetry internationalisering final	presentatie	€ 18.756
XML	Guangzhou Triennale / Storefront NY	presentatie	€ 30.000
Stichting Baltan Laboratories	Age of Wonderland	programma	€ 40.000
Stichting Know-How	Know-How/Show-How Summer program Sofia	programma	€ 8.450
Stichting V2_Instituut voor de instabiele media	SUMMER SESSIONS INTERNATIONAAL 2015 / 2016	programma	€ 62.100
Architectenbureau Gert Jan Scholte	Chasing the Indian Dream	publicatie	€ 29.500
Stichting Das Magazin	Das Magazin in Londen	publicatie	€ 9.000
Architetto Laura Fassio	(Y)IES: Building a community of practice	startsubsidie	€ 7.500
MBAU	Duurzaam voedselproductielandschap Shymkent	startsubsidie	€ 7.500
Superuse Studios	Trash to treasure lab	startsubsidie onderzoek	€ 7.500
Annet Dekker	ISEA 2015 in Vancouver	symposium	€ 1.500
Experimental Jetset	Experimental Jetset Lecture at Cooper Hewitt	symposium	€ 4.500
NajimThung	International Symposium on Post-Conflict Cities & Urban Planning	symposium	€ 10.825
Stichting KLAD	Travelgrant New York 2015 Shanti Ganesh	symposium	€ 1.500
Association du Festival Int. de l'Affiche et du Graphisme de Chaumont	Dutch Design in Chaumont	tentoonstelling	€ 6.981
Crafts Council	Revelations and Dutch Beliefs	tentoonstelling	€ 17.500
Crimson Architectural Historians	Do You Hear The People Sing	tentoonstelling	€ 18.726
Femke Herregraven	The All Infrared Line / Third Nature	tentoonstelling	€ 16.291
Grietje Schepers	bijdrage presentatie buitenland	tentoonstelling	€ 1.500
High Museum of Art	Iris van Herpen: Transforming Fashion	tentoonstelling	€ 25.000
Katja Prins	Tentoonstelling 'Uncanny Incarnations'	tentoonstelling	€ 1.375
Lisanne Fransen	Our Domestic Futures	tentoonstelling	€ 33.400
Museum Boijmans Van Beuningen	Future of Fashion is Now - China	tentoonstelling	€ 69.436
RAAAF	The End of Sitting - Cut Out	tentoonstelling	€ 22.000
Stichting Bureau Europa	Domestic Affairs, The House is home to a paradox	tentoonstelling	€ 78.000
Rogier Delfos	Werker 3 - Domestic Worker Photographer Network	website / applicatie	€ 16.635

talentontwikkeling

Aisha Madu	Objects of Affection	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Alessandra Covini	Alessandra Luisa Covini	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Chloé Rutzerveld	Talentontwikkeling Food & Concept Design	praktijkontwikkeling	€ 25.000

David Laport	David Laport Talentontwikkeling	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Dirty Design	Dirty Design	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Elejan van der Velde	Praktijk-Ontwikkelingsplan Elejan	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Enzo Pérès-Labourdette	De nieuwe illustrator	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Eric Schrijver	The Means of	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Gabey Tjon a Tham	The Monads	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Ivan Henriques	Symbiotic Systems Developments	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Karel van Laere	Karel van Laere	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Karin Vlug	Smart Fashion Production - Kleren maken zonder patronen	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Kim David Bots	The Time Is Nigh	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Kirstie van Noort	Talentontwikkeling Kirstie van Noort	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Lisa Konno	Lisa Konno-Talentontwikkeling	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Liselore Frowijn	Talentontwikkeling Liselore Frowijn	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Lotte Lara Schröder	A Speculative Field	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Mark Jan van Tellingen	Mark Jan van Tellingen	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Mark Minkjan	De kritieke waarden van architectuur	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Martino Morandi	Speaking (of) Technology	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Menghsun Wu	Ultra Sense	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Olivier van Herpt	Talentontwikkeling - Olivier van Herpt	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Renee Verhoeven	Digital Identities	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Roel Roscam Abbing	Talentontwikkeling Roel Roscam Abbing	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Roos Meerman	Talentontwikkeling Roos Meerman	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Sabine Marcelis	Talent Ontwikkeling Studio Sabine Marcelis	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Stefan Schafer	Digital Death and the Post-Mortem Self	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Studio Gabriel .A. Maher	DE__SIGN	praktijkontwikkeling	€ 25.000
studio KNOL	studio KNOL	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Studio Polina Medvedeva	De nieuwe wereldmacht Individu	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Teresa van Dongen	Design for Science	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Tessa Groenewoud	Doorontwikkeling schoenencollectie: Contraction & Release	praktijkontwikkeling	€ 25.000
Thomas Kuijpers	ThomK	praktijkontwikkeling	€ 25.000
zo-ii	Playful Culture	praktijkontwikkeling	€ 15.000
Nijn by Nynke Koster	Coexist New York City	praktijkontwikkeling	€ 15.000

talentontwikkeling in internationale context

Jongeriuslab	Woven Movie	presentatie	€ 25.000
Linda Valkeman	Blueprint / Dutch Days	manifestatie	€ 23.579
Pauline van Dongen	Body Coded Knitwear	onderzoek	€ 25.000
Shanti Ganesh	Artistieke ontwikkeling Shanti Ganesh	onderzoek	€ 25.000

gamefonds

Codeglue B.V.	Antegods	game	€ 50.000
Digital Dreams V.O.F.	Complex	game	€ 50.000
Kitty Calis	HOKY	game	€ 25.000
Knuist & Perzik	Wuppo	game	€ 7.882
Rene Derks	Pianissimo	game	€ 7.500
Shosho	Opgejaagd	game	€ 3.000
This is a Robot BV	Yoshinami the Quiet Wave V2	game	€ 7.500
This is a Robot BV	Yoshinami the Quiet Wave V2	game	€ 75.180
Turtleneck Studios	RITE of ILK	game	€ 23.570
Cameleofant	Harten Jagen	open oproep	€ 7.500
Happy Volcano	Winter	open oproep	€ 7.500
Shosho	De prins in de toren	open oproep	€ 7.500
Studio Louter	Puzzling Poetry	open oproep	€ 7.500
Tale of Tales	Die ochtend, in bed	open oproep	€ 7.500

activiteitenprogramma's

FIBER	FIBER Festival 2017	festival	€ 28.345
Perplekcity	ZigZagCity	festival	€ 30.000
Stichting Cinekid	StoryFactory: Between Software and Hardware	festival	€ 95.000
Stichting Designkwartier Den Haag	Festival Designkwartier Den Haag	festival	€ 15.000
Stichting Holland Animation Film Festival	Holland Animation Film Festival 2016	festival	€ 30.000
Stichting Illustratie Biennale Nederland	Illustratie Biennale 2016	festival	€ 10.000
Stichting Imagine Film Festival	Building Dreams and Nightmares2	festival	€ 25.000
Stichting LUSTlab	WTHX	festival	€ 5.584
Stichting Ons Interbellum	Europa Centraal: een nachtelijke ontdekkingsreis naar Europa	festival	€ 20.000
Stichting Terschellings Oerol Festival	Oerol Festival: Living Lab	festival	€ 50.000
Stichting What Design Can Do	What Design Can Do 2016	festival	€ 80.000
LIMA	Jaarprogramma LIMA 2016	jaarprogramma	€ 40.000
Stichting EU2016PlanC	Stad in transitie	jaarprogramma	€ 100.000
Stichting MOTI, museum of the image	MOTI Jaarplan 2016	jaarprogramma	€ 100.000
Stichting Ontwerp Platform Arnhem OPA	Vormgeving & Wetenschap	jaarprogramma	€ 19.400
ABC Architectuurcentrum Haarlem	ABC Architectuurcentrum Haarlem gaat ondergronds	jaarprogramma	€ 15.225
Architectuurcentrum Aorta	Shared Space	jaarprogramma	€ 76.000
CBK Zeeland	DNA ZLD	jaarprogramma	€ 30.665
De Monsterkamer	Programma De Monsterkamer 2016	jaarprogramma	€ 15.275
EKIM TAN	Games will Save the City	jaarprogramma	€ 74.680
Expodium	Unmaking the Netherlands, pt. II	jaarprogramma	€ 20.000
FASadE	Jaarprogramma 2016	jaarprogramma	€ 20.000
OMERO	Cinema-Arch. Typical Movies: a Study of Moving Image and Spatial Configurations	jaarprogramma	€ 10.700
Sarah Mesritz	Current Obsession	jaarprogramma	€ 28.500
st. Beyond Expression / Transnatural	Transnatural activiteitenprogramma 2015	jaarprogramma	€ 25.000

st. Beyond Expression / Transnatural	Transnatural Jaarprogramma 2016	jaarprogramma	€ 40.000
Stichting Architectuur Centrum Nijmegen	Laboratorium Het Nieuwe Wonen Nijmegen (Jaarprogramma ACN)	jaarprogramma	€ 56.000
Stichting Architectuurcentrum Twente	Jaarprogramma 2016	jaarprogramma	€ 23.000
Stichting ARKfryslân	Jaarprogramma 2016 - Jou ús de Romte 2.0.	jaarprogramma	€ 25.333
Stichting Beeldverhaal Nederland	Stripdagen Haarlem 2016	jaarprogramma	€ 24.000
Stichting BioArt Laboratories	BioArt Laboratories programmaplan 2016	jaarprogramma	€ 100.000
St. CASA, Centrum voor Architectuur en Stedenbouw Arnhem	jaarprogramma CASA 2016 - Plein Publique	jaarprogramma	€ 47.500
St. Centrum voor Architectuur en Stedebouw Tilburg e.o. (CAST)	CAST Jaarprogramma 2016	jaarprogramma	€ 40.000
Stichting Collectieve Creatie	Jaarplan Maakbaar 2016	jaarprogramma	€ 15.000
Stichting Euphrasia	KEUZEVERWANTSCHAP	jaarprogramma	€ 18.443
Stichting Ja-Room	PrintRoom activiteitenprogramma 2016	jaarprogramma	€ 34.925
Stichting Metabolic	Metabolic Lab Aruba	jaarprogramma	€ 17.781
Stichting Pier K, vertrekpunt voor kunst en cultuur	Lange Lijnen in de Metropo(o)lder	jaarprogramma	€ 50.000
Stichting Platform GRAS	Jaarprogramma Platform GRAS 2016	jaarprogramma	€ 79.500
Stichting Rondeel	Plezier in Architectuur - over de Agenda van de Stad	jaarprogramma	€ 50.000
Stichting SETUP	Brave Nieuwe Wereld	jaarprogramma	€ 75.000
TextielMuseum	Programma TextielMuseum 2016: exChanges	jaarprogramma	€ 87.500
The Generator Foundation / Today'sArt	Today'sArt 2015	jaarprogramma	€ 45.000
Vereniging Instrument Inventors Initiative (iii)	iii activiteiten program 2016	jaarprogramma	€ 63.571

AARO programma's lenM

Edwards Stadsontwerp	De zelforganiserende mobiele burger	(ontwerpend) onderzoek	€ 34.500
Except Integrated Sustainability	Selfdriving City	(ontwerpend) onderzoek	€ 34.500
Field Factors	Stadslogistiek op Maat __ Ruimtelijke Instrumentarium voor de Autovrije Stad	(ontwerpend) onderzoek	€ 34.968
Hackwerk Advies	AgTech.nl FOOD HACKATHONS ontwerpen van voedselregio's	(ontwerpend) onderzoek	€ 36.500
LOLA Landscape Architects	Metropolitan Foodscapes	(ontwerpend) onderzoek	€ 36.200
Marc Fonteijn	Biomimicry voor Slimme Mobiliteit	(ontwerpend) onderzoek	€ 34.500
Stichting DLO - Alterra	Landscaping the food	(ontwerpend) onderzoek	€ 36.500
The Cloud Collective Coöperatie U.A.	Boter bij de vis	(ontwerpend) onderzoek	€ 34.950
Ton Venhoeven cs Architecten BV	Bereikbare, Slimme en Gezonde Stad	(ontwerpend) onderzoek	€ 34.000
Wolbert van Dijk Landscape / Urbanism	Aardappel en Zeekraal	(ontwerpend) onderzoek	€ 36.490
Edwards Stadsontwerp	Over zelforganiserende burgers, hun mobiliteit en de stad	open oproep	€ 10.000
Except Integrated Sustainability	De Zelfrijdende Stad	open oproep	€ 10.000
Field Factors	Stadslogistiek op Maat	open oproep	€ 10.000
Hackwerk Advies	AgTech.nl - Food Hackathons: Ontwerpen aan Voedsel	open oproep	€ 10.000
LOLA Landscape Architects	Metropolitan Foodscapes	open oproep	€ 10.000
Marc Fonteijn	Biomimicry voor Slimme Mobiliteit	open oproep	€ 10.000
Stichting DLO - Alterra	Landscaping the food - Drie voedsellandschappen vo	open oproep	€ 10.000
Strootman Landschapsarchitecten BV	Ontwerpen aan de metropolitane voedselregio Amster	open oproep	€ 10.000
The Cloud Collective Coöperatie U.A.	Boter bij de vis	open oproep	€ 10.000
Ton Venhoeven cs Architecten BV	Bereikbare, Slimme en Gezonde Stad	open oproep	€ 10.000

AARO programma's OCW en lenM

Atelier Oostwaarts
 Coöperatie STEK u.a.
 Gemeente Maastricht
 Maatschap Lentekracht
 St Platform Duurzaamheid Dordrecht
 Stadslab Breda
 Stadslab Leiden
 Stadslab Roermond
 Stichting De Vechtclub
 Stichting Energiefabriek Apeldoorn
 Stichting Gastvrij Amsterdam
 stichting GOUDasfalt
 Stichting KOOL
 Studio Strak Plan

Stent in Oost!
 Stadslab Luchtkwaliteit Vervolg
 Maastricht-LAB 2016
 Stadslab Nijmegen 2016
 Stadslab Water in de Dordtse ruimte 2.0
 Stadslab Breda
 Stadssessies Leiden
 Het stadslab-denken: onderzoek in outrospectief
 Herontwikkeling OPG-terrein Utrecht
 Xyleem
 Make Room
 Bestemmen met burgers
 Stadslab Baankwartier
 Aan de Buurt - De Zuiderpassage

open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 25.000
open oproep	€ 22.000
open oproep	€ 25.000
open oproep	€ 25.000
open oproep	€ 24.905
open oproep	€ 25.000
open oproep	€ 21.904
open oproep	€ 18.260
open oproep	€ 25.000
open oproep	€ 24.420
open oproep	€ 18.170
open oproep	€ 23.111
open oproep	€ 25.000
open oproep	€ 24.290

AARO programma's OCW

Arconiko
 Dirk Osinga Ontwerpbureau
 marco.broekman urbanism research architecture
 matthijs de boer stedenbouw b.v.
 Arconiko
 Bureau B+B stedenbouw en landschapsarchitectuur
 De Jong Gortemaker Algra architecten en ingenieurs B.V.
 Dirk Osinga Ontwerpbureau
 GAAGA
 Gratwanderung
 laura alvarez architecture
 marco.broekman urbanism research architecture
 matthijs de boer stedenbouw b.v.
 Mirjam van Tilburg
 Remake, buro voor architectuur
 The Cloud Collective Coöperatie U.A.
 The Patching Zone

Ruimtelijke strategieën voor een zelfbewust beroepsonderwijs
 Werkplaats Centraal, vakmanschap en de werkplaats in de 21e eeuw
 Flex Test ROC
 Stad als school / School als stad
 Ruimtelijke strategieën voor een zelfbewust beroepsonderwijs
 Het nieuwe Gasthuis
 Carebnb
 werkplaats centraal, vakmanschap en de werkplaats in de 21e eeuw
 Het Leidse Gasthuis
 Bouwen met visie in het beroepsonderwijs.
 Het (Gast)huis van Welzijn
 Flex Test ROC
 Stad als school / School als stad
 The New School Collective
 Thuis in de wijk
 van eiland naar schakel
 Mediawerf activiteiten

(ontwerpend) onderzoek	€ 38.455
(ontwerpend) onderzoek	€ 40.000
(ontwerpend) onderzoek	€ 40.300
(ontwerpend) onderzoek	€ 31.020
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 40.140
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 10.000
open oproep	€ 34.585

colofon

tekst

Stimuleringsfonds Creatieve Industrie

redactie

Anneloes van der Leun

projectbeschrijvingen

Willemijn de Jonge, Jowi Schmitz

ontwerp

Nikki van Onna, Johannes Verwoerd

druk

Tuijtel

uitgave

© Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, maart 2016

Aan de inhoud van dit verslag kunnen geen rechten worden ontleend.

De redactie heeft geprobeerd haar wettelijke verplichtingen jegens auteursrechthebbenden van illustraties na te komen. Diegenen die desondanks menen rechten te kunnen doen gelden, worden verzocht contact op te nemen met het Stimuleringsfonds.

stimuleringsfonds creatieve industrie

Postbus 29066

3001 GB Rotterdam

Tel: 010 436 16 00

info@stimuleringsfonds.nl

Bezoekadres

Groothandelsgebouw

ingang c | 5e etage

Weena 723, Rotterdam

www.stimuleringsfonds.nl

twitter.com/StimuleerFonds

www.facebook.com/Stimuleringsfonds

www.linkedin.com/in/stimuleringsfonds

stimuleringsfonds creatieve industrie

www.stimuleringsfonds.nl

twitter.com/StimuleerFonds

www.facebook.com/Stimuleringsfonds

www.linkedin.com/in/stimuleringsfonds